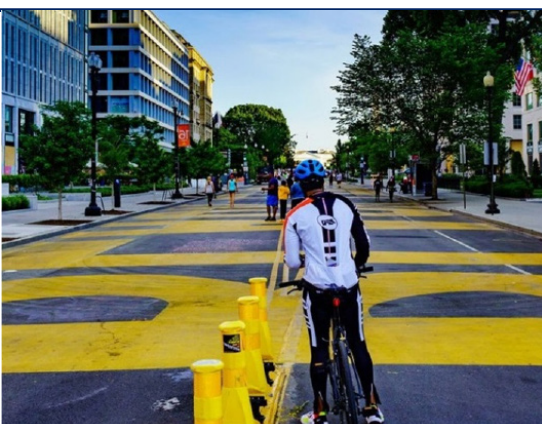

از رشته پژوهش های مرکز بین المللی عدم خشونت

تاکتیک های مقاومت مدنی در سده بیست و یکم

دکتر مایکل ای. بیر

Front cover image (left)

Description: Black Lives Matter Plaza, Washington, DC USA on June 9, 2020.

By Ted Eytan and is licensed with CC BY-SA 2.0.

This image has been modified by cropping.

Link to license: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0>

Front cover image (center)

Description: Hong Kong Protests at Exeter Uni, England on October 1, 2019.

By Ben David Godson and is licensed with CC BY-SA 2.0.

This image has been modified by cropping.

Link to license: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/>

Front cover image (right)

Description: Protest actions in Minsk (Belarus) near Stella on August 16.

By Максим Шикунец and is licensed with CC BY-SA 4.0.

This image has been modified by cropping.

Link to license: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>

Civil Resistance Tactics in the 21st Century
by Michael A. Beer (2021)
Published by ICNC Press

سلب مسوولیت انتشار کتاب

نام ها، ویژه گی ها و مواد ارائه شده در این اثر بیانگر دیدگاه مرکز بین المللی عدم خشونت نیست. نویسندگان مسؤل گزینش و ارائه واقعیتهای به کار رفته در این اثر و نیز همه دیدگاههای ابراز شده در آن هستند. این دیدگاه ها ضرورتاً بازگوکننده دیدگاههای مرکز بین المللی عدم خشونت نیست و هرگز این مرکز را مسؤل نمی انگارد.

کلیه حقوق این اثر از آن مرکز بین المللی عدم خشونت است.

مایکل ای. بیر

شابک: 978-1-943271-40-5

از مجموعه تحقیقات علمی مرکز بین المللی عدم خشونت

تاکتیک های مقاومت مدنی در سده بیست و یکم

نویسنده: مایکل ای. بیر

مترجم: بصیر بیتا

ICNC

PRESS

پیشگفتار مترجم

این کتاب هنگامی به نشر می رسد که گفتگوها میان دولت افغانستان و طالبان به نتیجه نرسیده است؛ و از سوی دیگر، ایالات متحده امریکا اعلان کرده است که تا 11 سپتامبر 2021 تمام نیروهای نظامی خود را از افغانستان خارج می سازد. مردان و زنان افغانستان آینده نا معلوم برای خود پیشبینی اند – گروه سال ها پیش دست به مهاجرت زدند، بعضی در پی یافتن گزینه سرپناهی آسوده‌تر در بیرون از کشوراند، بخشی می کوشند آینده‌شان را در وضعیتی از سردرگمی بسازند، و بهره‌ بزرگ متوسل اند به خدا تا او راهگشا باشد. این کتاب سرشار از ایده های ناب است که به درد همه گروه های نامبرده می خورد. با بکارگیری یک یا چند ایده به شکل همزمان و خلاقانه شهروندان افغانستان میتوانند در شکل دهی به ساختار سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، آموزشی و دیگر بخش های توسعه ای کشورشان سهمگیر شوند، آن هم بدون آنکه به خشونت دست زنند. اصطلاح ”عدم خشونت“ یک روش زندگی است که پس از هزاران سال جنگ و درگیری میان انسانها، ما تیره بشر را به سویی رهنمون می کند تا برای حل مشکلات کوچک و بزرگ به آن چنگ بزنیم و مانع از میان رفتن نژاد خودمان شویم.

نویسنده برای نگارش این کتاب، یا آنچه خودش به نام تک نگاری یاد می کند، تلاش فراوانی به خرچ داده و منابع گوناگون و کاملاً معتبر را جستجو کرده است. در عرصه عدم خشونت کتاب های چندانی به فارسی برگردان نشده است و نیاز شدید آن آشکارا در جهان زبان فارسی احساس می شود. اصطلاح ”عدم خشونت“ با وجود آشنا و پذیرفته شده بودن در جهان آزادتر، هنوز جای پای استوار در میان فارسی زبانها و به ویژه در افغانستان باز نکرده است. این اثر یک منبع مهم است که به مثابه یک کتاب مرجع برای پژوهشگران و به ویژه کنشگران یا فعالان مدنی سودمند خواهد بود.

بیشتر منابع که در این اثر به کار رفته اند را میتوان به سادگی در اینترنت یافت، زیرا یا نویسنده خود لینکها را در اختیار خواننده قرار داده است یا خواننده جویای دانش و تغییر اجتماعی با اندکی تلاش می تواند به آنها دست یابد. البته باید گفت که همه لینکها به زبان انگلیسی هستند و تنها شمار محدودی به فارسی ترجمه شده اند. با این حال، مرکز بین المللی عدم خشونت (ICNC) به بیشتر زبان های زنده جهان همچون فارسی منابع صوتی، ویدئو و نوشتاری فراوان دارد که بنده شدیداً پیشنهاد میکنم خواننده گرانمایه باری به آن سر بزند. در همین راستا باید افزود که فهرست کامل منابع استفاده شده برای نوشتن این اثر به زبان انگلیسی در پایان کتاب گذاشته شده است تا خواننده خود برای مطالعه بیشتر بدانها مراجعه کند.

خواننده شاید در طول متن زبان به انتقاد بگشاید که چرا مترجم از ساختار جملات، برخی واژه ها و اصطلاحات مروج فارسی در ایران استفاده کرده است. دلیل آن ساده است، پاره ای از خوانندگان این متن چه از طریق وبسایت ICNC و چه متن چاپی، فارسی زبانان ایران هستند و تغذیه دانش پژوهان و کتابخوان های فارسی زبان از مسیر فارسی مروج در ایران میگذرد. هر چند مترجم اصالتاً از افغانستان است.

برخی از نام های خاص به حروف لاتین آن به کار رفته اند و مترجم برای خوانش بهتر و درست تر نامها یا برگردان یا طرز تلفظ نامها را درون متن یا در پانویست گذاشته است. همچنین مترجم با صلاح دیدی گستاخانه اطلاعات اضافی درباره موضوعات گوناگون را در متن قرار داده است تا خوانش متن برای خواننده تازه وارد ساده تر شود. هر چند نویسنده نیز از پانویست به وفور استفاده کرده است، اما مترجم پانویست های خود و پانویست های نویسنده را بدون مشخص کردن اینکه کدام از سوی نویسنده و کدام از سوی مترجم گذاشته شده، افزوده است.

قطعاً این برگردان عاری از اشتباه نیست، ولی مترجم تلاش کرده است اعاده مفهوم کند و امید خواننده بزرگوار بر وی خرده نگیرد. با این حال امیدوارم این کتاب به عنوان یک کتاب مرجع دم دست شهروندان مسؤل باشد تا در هنگام نیاز به سادگی بدان مراجعه کنند و حتی تاکتیک های خود را در کناره های کتاب بنویسند و با نویسنده کتاب به اشتراک بگذارند.

فهرست مطالب

اساسات مقاومت مدنی:

چرا به مطالعه تاکتیک های مقاومت مدنی بپردازیم؟

یافته های مهم این پژوهش

دسته بندی تاکتیک ها: یک چارچوب راهنما

نگاهی گذرا به پژوهش

فصل نخست: اساسات مقاومت مدنی.....10

تعریف مقاومت مدنی

کارشیوه های تغییر

نمونه های تاریخی

عناصر سازنده مقاومت مدنی

- تاکتیک ها
- مدت یک تاکتیک
- کارزارها
- جنبش ها و راهبرد بزرگ
- جهان شمولیت و بافت

فصل دوم: روی آوردن به نوآوری های تاکتیکی و تنوع در تاکتیک های عدم خشونت.....17

فن آوری دیجیتال: رشد و مستند سازی

کاربرد هنر و فرهنگ در مقاومت مدنی

کنشگری برای حقوق بشر

انتشار دانش پیرامون مقاومت مدنی

نوآوری تاکتیکی از سوی زنان و اقلیت های جنسیتی

مقاومت در برابر افزایش قدرت جهانی شرکتها

سرکوب پیوسته

رقابت برای جلب توجه مردم

رقابت برای منابع میان گروه های فعال در یک جنبش

فجایع طبیعی یا ساخت بشر

فصل سوم: دسته بندی تاکتیک های عدم خشونت.....28

دسته بندی جین شارپ از روش های عدم خشونت

مقاومت اخلاقی گرانده وسازنده

دسته بندی تاکتیک های عدم خشونت توسط تیودور اِبرت

کارشیوه های کنش مستقیم عدم خشونت

دسته بندی بر بنیاد انگیزه های سازنده/اقتناعی و مقابله ای/اجباری

دسته بندی های بدیل برای تاکتیک های عدم خشونت

- مقاومت مدنی در برابر اشغال

- دفاع مدنی

- مقاومت مدنی در برابر فساد

- مقاومت هرروزه در برابر تسلط ساختاری و نهادین

- دسته بندی های ”قدرت شکن“

فصل چهارم: تدوین نقشه از تاکتیک های نوین مقاومت مدنی.....41

فصل پنجم: تاکتیک های نوین مقاومت مدنی معیارهای گزینش، تشریحات و نمونه ها.....44

معیارهایی برای گزینش تاکتیک های نوین مقاومت مدنی

تاکتیک های ”بیان“ یک مشکل (اعتراض و دادخواست)

- پیکر انسان به مثابه رسانه اصلی برای بیان

- تولیدات هنری به مثابه رسانه اصلی برای بیان

- فن آوری دیجیتال/اینترنت به مثابه رسانه اصلی برای بیان

- زبان انسانی به مثابه رسانه اصلی برای بیان

تاکتیک های ”بی کنشی“ (عدم همکاری و پرهیز)

تاکتیک های عدم همکاری: مقابله بمثل هایی برای حذف

- عدم همکاری سیاسی

- عدم همکاری اجتماعی

- عدم همکاری اقتصادی

پرهیز: اقدامات سازنده برای حذف

- تعلیق

- خودداری فعال

تاکتیک های ”انجام یا ایجاد“ چیزی (مداخله های اخلاالگرانه و خلاق)

مداخله اخلاالگرانه: اقدامات مقابله ای

- مداخله اخلاالگرانه سیاسی/قضایی

- مداخله اخلاالگرانه اقتصادی

- مداخله اخلاالگرانه اجتماعی

- مداخله اخلاالگرانه فیزیکی

- مداخله اخلاالگرانه روانی

مداخله خلاق: اقدامات سازنده

- مداخله خلاق سیاسی/قضایی

- مداخله خلاق اقتصادی

- مداخله خلاق اجتماعی

- مداخله خلاق فیزیکی

- مداخله خلاق روانی

فصل ششم: آستانه های مقاومت مدنی.....59

مقاومت همه روزه

تخریب و دگرگونی املاک

خودکشی

اقدامات عدم خشونت طرف ثالث

مذاکره و گفتگو

دادخواهی

پشتیبانی لوجستیک از تاکتیک های عدم خشونت

حمله روانی

اقداماتی که ظاهراً هدف راهبردی ندارند

فصل هفتم: یادداشت های کلیدی.....66

یادداشت های برای کنش گران

یادداشت های برای پژوهشگران و دانشجویان عرصه مقاومت مدنی

یادداشت های برای گروه های ذینفع با هدف پشتیبانی از کارزارهای عدم خشونت

کتابشناسی

پیوست: جهان تاکتیک های عدم خشونت

کتاب شناسی

پیوست: تاکتیک های جهانی عدم خشونت

جدول ها و شکل ها

جدول 1: تاکتیک های جهانی مقاومت مدنی.....8

جدول 2: عناصر سازنده مقاومت مدنی.....13

جدول 3: نظام دسته بندی اِبرِت (1970).....32

جدول 4: تدوین نقشه از تاکتیک های نوین مقاومت مدنی.....42

شکل 1: تاکتیک های سازنده یا اقناعی.....35

شکل 2: تاکتیک های مقابله یی یا اجباری.....35

چکیده

سلاح های مقاومت مدنی مانند سلاح های خشونت بار، بی شمار، متنوع و همیشه روبه دگرگونی اند. افزون بر اعتصابات، تحریمها، تظاهرات های مردمی و دیگر اقدامات گسترده، پیوسته تاکتیک های جدیدی ابداع می شود زیرا مقاومت های مدنی با فشارها، موقعیتهای، چالش ها و تاکتیک های مخالفانشان سازگار می شوند.

اعتبار رو به گسترش تاکتیک های عدم خشونت (که گاه پژوهشگرانی چون جین شارپ از آن به نام روش یاد می کنند)، شاهی بر نوآوری و خلاقیت کنشگران در سراسر جهان است. کاوش در تاکتیک های نوین (که هدف اصلی این تک نگاری است) تنها یک سند یا تمرین دسته بندی ساده نیست. مطالعه هر روش به گونه جداگانه دنیای داستان های مقاومت مدنی در مکانها و زمان های گوناگون برای ما بازگو می کند. هر روش، بینش، پایداری و مقاومت مردم را در برابر سرکوب نشان میدهد. این نشان دادن نه تنها انگیزه برای مبارزه برای حقوق، آزادی و عدالت است، بلکه گویای نیاز به نوآوری و سازگاری در پیشبرد مبارزات مدنی است.

این تک نگاری با معرفی اصطلاحات و مفاهیم بنیادین مقاومت مدنی آغاز می شود و به دنبال آن روندها و عوامل زمینه ساز رشد تاکتیک های نوین مقاومت مدنی در سراسر جهان به معرفی گرفته خواهد شد. سپس با نواقص موجود در دسته بندی کنونی تاکتیک ها آشنا می شویم و فهرست بزرگی از تاکتیک های جدید و نیز چارچوبی اصلاح شده برای فهرست بندی آنها ارائه خواهیم کرد. سرانجام، یادداشت هایی برای کنشگران و کارورزان، کارشناسان، و پژوهشگران این عرصه و دیگریانی که علاقمند به پشتیبانی موثر از جنبش های عدم خشونت دارند، ارائه خواهد شد.

درآمد

هر روزه مقاومت مدنی بدون خشونت در بسیاری از جوامع در اشکال گوناگون رخ می‌دهد. به عنوان مثال میتوان به محاصره بومیان مخالف استخراج منابع در آمازون، اعتصاب غذا با هدف مبارزه با فساد در روسیه، اعتراضات خیابانی علیه دیکتاتورهای خاورمیانه و شمال آفریقا، مراسم ازدواج غیر قانونی همجنسگرایان در هند و نگهداری از نهنگها با مداخله کشتیها در اقیانوس قطب جنوب اشاره کرد.

در بسیاری از کشورها دامنه پوشش جنبش های مقاومت مدنی به گونه فزاینده گسترش می یابد. کتاب ها 1 و فیلمها²، داستان های مبارزات عدم خشونت و مردم عادی را بازگو می کنند. مستند ”یک نیروی قدرتمندتر“، که شامل مبارزات مقاومت مدنی در هند، آفریقای جنوبی، شیلی، دانمارک، ایالات متحده و لهستان است، به زبان های فراوان برای ده ها میلیون مخاطب برگردان شده است.³

1. برخی از کتاب های عمومی پیرامون مقاومت مدنی عبارتند از (این فهرست کامل یا دارای نظم ویژه نیست): اریکا جنوویت و ماریا استفان، مقاومت مدنی چگونه عمل می کند؛ پیتر اکرمن و جک دو وال، نیرویی قدرت مندتر: یک سده مبارزه عدم خشونت؛ ماسیجی بارتکوفسکی، بهبود تاریخ عدم خشونت. مقاومت مدنی در تلاش های آزادی خواهانه؛ شیزکا پورلی، کاهش فساد: قدرت مردم برای پاسخگو ساختن و عدالت؛ رابرت جی. باروز، راهبرد دفاع عدم خشونت: رویکرد گانندی گونه؛ مایا کارتر هالوارد و نورما ام. جولی، درک عدم خشونت: مرزها و ساختار؛ رابرت ال. هلوئی، پیرامون جنگ عدم خشونت راهبردی: اندیشه درباره اساسات؛ شارون اریکسن نیستاد، انقلاب های عدم خشونت و مقاومت مدنی در پایان سده بیستم؛ ادام رابرتز و تیموتی گارتن آش، مقاومت مدنی و قدرت سیاسی: تجربه کنش عدم خشونت از گانندی تا کنون؛ کرت شاک، خیزش های غیر مسلح: جنبش های مردمی در رژیم های غیر دموکراتیک؛ دیوید کورترایت، صلح: تاریخچه جنبش ها و اندیشه ها؛ ماری کینگ، ماهاتما گانندی و مارتین لوتر کینگ: قدرت کنش عدم خشونت؛ ماریا جی. استفان، جهاد مدنی، تلاش عدم خشونت، دموکراسی سازی و حکومت داری در خاورمیانه؛ جین شارپ، از دیکتاتوری تا دموکراسی: یک چارچوب مفهومی برای آزادی، ویراست چهارم؛ جین شارپ، سیاست کنش عدم خشونت: قدرت و تلاش (بخش نخست)، روش های کنش عدم خشونت (بخش دوم)، و پویایی کنش عدم خشونت (بخش سوم). یادداشت مترجم: شمار اندکی از این آثار به فارسی ترجمه شده اند و برخی هنوز به زبان اصلی باقی مانده اند

2. برخی از فیلم های مستند پیرامون مقاومت مدنی عبارتند از: سرنگونی یک دیکتاتور؛ انقلاب نارنجی؛ مصر: انقلابی بدون خلل؟؛ و نیرویی قدرت مندتر؛ و انقلاب آواز؛ انقلاب ارمنستان/ تمام این فیلم ها به زبان های گوناگون به صورت رایگان در وبسایت مرکز بین المللی عدم خشونت، <https://www.nonviolent-conflict.org/icncfilms> موجود است.

کتاب خانه دیجیتال مقاومت عدم خشونت (که مکان نگهداری رهنمودهای آموزشی جمع آوری شده توسط مرکز بین المللی عدم خشونت در همکاری با انستیتوی بین المللی صلح راتگرز است) و کتاب خانه آنلاین ICNC (که منابع فراوانی به زبان های مختلف پیرامون مقاومت مدنی در اختیار بازدیدکنندگان قرار میدهد)، تنها دو نمونه از وبسایت های بی شماری هستند که یافته های پژوهش های مربوط به مقاومت مدنی را در سطح جهان در اختیار همگان میگذارند.

با این حال، با وجود علاقه بیمرز به موضوع، جامعترین تلاش برای دسته بندی تاکتیک های متنوع عدم خشونت هنوز بر می گردد به دست نامه جین شارپ پیرامون 198 روش عدم خشونت که فهرست است جامع همراه با تشریح، نمونه و دسته بندی آنها، که در سال 1973 به نشر رسید. از آن پس، تلاش گسترده ای برای به روز رسانی این فهرست صورت گرفته است. به تاکتیک ها یا شیوه های عدم خشونت می توان به مثابه ابزارهای عدم خشونت نگریست و معمولاً به عنوان جایگزین های مقاومت خشونت بار (یا مسلحانه) استفاده کرد. سلاح های مقاومت مدنی مانند سلاح های خشونت بار، بی شمار، متنوع و همیشه روبه دگرگونی اند. نمونه های چشمگیر مقاومت عدم خشونت مشمول بایکوت، اعتراضات، آموزش، دولت های موازی، تحریم و راهپیمایی است.

از سال 2016 بدین سو، موسسه بین المللی عدم خشونت دست به جمع آوری و شناسایی روش های نوین مقاومت مدنی در پایگاه داده های تاکتیک های عدم خشونت زده است. این تک نگاری از دل فرآیند این دسته بندی و در پاسخ به سه پرسش زیر به میان آمده است:

-
- 3 مستند نیرویی قدرتمندتر در لینک روبه رو قابل دسترس است: <https://www.nonviolent-conflict.org/force-powerful-english>
 - 4 کتابخانه دیجیتال مقاومت عدم خشونت در لینک روبه رو قابل دسترس است: <http://nonviolence.rutgers.edu/s/digital>
 - 5 مرکز بین المللی عدم خشونت در سال 2002 توسط پیتر اکرمین و جک دو وال بنیان گذاشته شد و یک نهاد خودگردان است که بر تلاش های غیر خشونت آمیز مردم و رسیدن به حقوق، عدالت و آزادی در جهان تمرکز دارد: <https://www.nonviolent-conflict.org>
 - 6 در این پژوهش، اصطلاح "تاکتیک ها" با اصطلاح "روش ها" از نگاه معنایی دادوستد میگردد. تاکتیک ها در صفحه 17 مفصلاً تعریف خواهد شد. اصطلاح "کنش های/اقدامات عدم خشونت" معنایی گسترده دارد، در صورتی که در متن معنای دیگری نداشته باشد، گاه هم خانواده "تاکتیک ها عدم خشونت" گرفته شده است.
 - 7 موسسه بین المللی عدم خشونت در سال 1989 در شهر مبارک عوض فلسطین بنیان گذاری شد تا به تلاش های عدم خشونت برای ترویج عدم خشونت در سراسر جهان پس از جدایی این شهر از فلسطین توسط دولت اسرائیل ادامه دهد. این موسسه شبکه ای از مراکزی است که به تک نگاری پیرامون کنش عدم خشونت و فرهنگ صلح دست می زند و در پی کاهش خشونت و بیارادگی و انفعال در جهان است.
 - 8 پایگاه داده های روش های عدم خشونت در سال 2016 توسط موسسه بین المللی عدم خشونت ایجاد شد تا روند مستندسازی روش های عدم خشونت در سراسر جهان مستند گردد. این بانک بیش از 300 روش را با تشریح و مثال های آن مستند کرده است. داده های آن برای همه جهانیان در وبسایت <https://www.tactics.nonviolenceinternational.net> قابل دسترس است و میتوانید برای استفاده در دیگر وبسایتها با ایمیل زیر تماس بگیرید: info@nonviolenceinternational.net

1. چه تاکتیک های را جین شارپ شناسایی کرد و چه تاکتیک های جدید مقاومت مدنی از سال 1973 پدیدار شده است؟

2. چه تاکتیک های را جین شارپ شناسایی کرد و چه تاکتیک های جدید مقاومت مدنی از سال 1973 پدیدار شده است؟

3. چگونه این دانش جدید درباره تاکتیک ها و دسته بندی آنها می تواند برای کارورزان و پژوهشگران مقاومت مدنی و نیز علاقمندان کمک به جنبش های عدم خشونت سودمند باشد؟

همچنین، این تک نگاری مبتنی بر کار دیگر گروه ها است. این گروه ها شامل گروه هایی چون گروه تاکتیک های جدید در حقوق بشر، مشکل زیبا، پایگاه داده های روش های عدم خشونت دانشگاه گاجا مادا می باشد و مرکز آموزش و تک نگاری عدم خشونت در استانبول، پایگاه داده های جهانی تاکتیک های عدم خشونت، و پروژه ابر کنش گری نیز تاکتیک ها و نمونه های گوناگون را دسته بندی می کنند. بسیاری از این موارد حالا در پایگاه داده های تاکتیک های عدم خشونت وارد شده و در این تک نگاری به معرفی گرفته شده اند.

چرا باید به مطالعه تاکتیک های مقاومت مدنی پرداخت؟

مطالعه تاکتیک ها می تواند انگیزه و راهی برای عمل، یافتن درک عمیق، کمک به بازآفرینی تاریخ عدم خشونت، بهبود مهارت ها به واسطه آموزش، و پیشرفت در برنامه ریزی راهبردی گردد.

انگیزه و راهی برای عمل

فهرست 198 روشی جین شارپ (1973) به بسیاری از زبان ها برگردان شده و به انگیزه گرفتن شمار فراوانی از کنش گران و آموزگاران انجامیده است. شوربختانه، عمر این فهرست به بیش از 45 سال می رسد و روش های تشریح شده در زمینه های تاریخی ای ترتیب شدند که گاه یا برای ما ناشناخته هستند یا از نگرانی های معاصر برای کنش گران و تحلیلگران به دورند.

New Tactics in Human Rights 8

Beautiful Trouble 9

10 دانشکده روابط بین الملل دانشگاه گاجا مادا یک پایگاه داده ها دارد که حاوی کنش ها و روش های عدم خشونت اندونزی در بیش از 6000 رویداد است. این پایگاه داده ها هنوز در دسترس همگان قرار ندارد.

11 مرکز آموزش و تک نگاری عدم خشونت در استانبول، که در سال 2012 توسط نهاد عدم خشونت بین الملل بنیان گذاشته شد، یک پایگاه داده های اطلاعاتی از کنش های عدم خشونت به زبان فارسی دارد.

12 پایگاه داده ها کنش عدم خشونت در سطح جهانی را می توان در وبسایت زیر تماشا کرد:

<https://nvdatabase.swarthmore.edu>

13 پروژه ابر کنش گری به تحلیل کنش گری دیجیتال می پردازد و در لینک روبه رو قابل دسترس است:

www.meta-activism.org

14 یک منبع دیگر، وبسایت Actipedia است که یک "منبع آزاد و محلی است، و کنش گران در آن اطلاعات را به اشتراک گذاشته و از آن الهام می پذیرند تا اقدامات خلاقانه روی دست گرفته شود." این وبسایت بایگانی تاکتیک های عدم خشونت است. همچنین وبسایت نامبرده اینک کنش های مهم را به بخش های مختلفی دسته بندی می کند که برای تجزیه و تحلیل مقایسه ای سودمند باشد.

غالبا بزرگ ترین موانع فرا روی کنش مدنی عبارتند از ناامیدی، ناآگاهی و ترس. این عواطف انسانی کنشگران را از دیدن پهنه فراخ روش های عدم خشونت احتمالی که در اختیارشان قرار دارد، منصرف یا نابینا می کند. بدتر آن که این عواطف گاه کنشگران را وادار می کند درگیر خشونت ناکارآمد شوند. از این رو، مطالعه صدها تاکتیک عدم خشونت و نمونه هایی از عملی شدن آنها، به پیاده کردن طیف گسترده ای از اقدامات موجود برای بشریت، صرف نظر از نظام های سیاسی که در آن به سر می برند، کمک خواهد کرد.

یافتن درک عمیق علمی

مطالعه تاکتیک ها یک پایه بنیادین برای درک و تک نگاری پیرامون ماهیت، پویایی و تاثیرات مبارزه عدم خشونت است. رونالد مک کارتی در کتاب "اعتراض، قدرت و تغییر" (1997، ص 320) استدلال می کند که تاکتیک های عدم خشونت (1) که مبتنی بر پدیده های مشاهده پذیر، و مستقل از دیدگاه های مقاومت عدم خشونت اند می تواند از نگاه زمان و مکان متفاوت باشند، و (2) می توانند شاخصی برای رخ دادن اقدام بدون خشونت در جنگ ها گردند، که به نوبه خود، اجازه می دهد یافته های این تک نگاری قابل تایید و تکرارپذیر شوند. شناسایی و دسته بندی تاکتیک های نوین مقاومت مدنی در زمینه های جدید اقدامی بنیادین در این تک نگاری است. از این رو، درک ما را درباره این موضوع که چگونه مردم عوام به گونه ای خلاقانه به مقاومت مدنی و تغییر سمت و سو می دهند، افزایش میدهد.

بازآفرینی تاریخ عدم خشونت

روش های خشونت بار تاثیر نیرومندی بر تغییرات در تاریخ داشته است، در حالی که زندگی مدرن انسان ها شدیداً از دیگر اشکال کنش جمعی به شمول روش های مقاومت و دفاع بدون خشونت متأثر شده است. ماسیج بارتکوفسکی یکی از بسیار پژوهشگرانی است که از دانش تاکتیک های عدم خشونت برای کاوش در تاریخ و کشف اعتراضات، راهپیمایی ها و سایر کنش های عدم خشونت در شمار فراوانی از جوامع تحت استعمار و اشغال یک کشور خارجی بهره برده است. کتاب موسسه بین المللی عدم خشونت پیرامون تاکتیک های عدم خشونت در ثبت به نام حقیقت تنها اسلحه ماست، درک بسیاری از تبتیان را درباره تاریخ مقاومت خودشان تغییر داد. این کتاب بیدرنگ به کتابی معیاری در مدارس برای تبتیان تبدیل شد. دیگر آثار علمی پیرامون کنش عدم خشونت افسانه های کهن درباره انقلاب های برتانیایی ها، امریکایی ها، روس ها و کوبایی هایی را دگرگون کرد که پیش از این بر محور انقلاب مسلحانه یا مصوبه های قانونی بودند. به روز رسانی بانک اطلاعات تاکتیک های عدم خشونت به ما دانشی بیشتر می دهد تا با استفاده آنها در مقاومت مدنی، سراسر تاریخ و اماکن و فرهنگ های گوناگون را به بررسی بگیریم.

برای آموزش

فرد میتواند فراتر از مطالعه تاکتیک های عدم خشونت با نحوه کاربرد آنها نیز آشنا شود. مطالعه تاکتیک ها برای برنامه ریزی یک کارزار عدم خشونت نیز سودمند است، اما آموزش معمولاً نیاز به کنش موفقیت آمیز دارد. در یک تک نگاری مربوط به سال 2016 پیرامون آموزش برای کارزارهای مقاومت مدنی، نادین بلوخ یادآور شد که تاکتیک ها معمولاً در قالب کتاب های راهنما، کلاس ها و فیلم های آموزشی به اشتراک گذاشته می شوند. بلوخ خاطر نشان کرد که برنامه های آموزشی به بهبود یکپارچگی، نظم و دستیابی موفقیت آمیز به اهداف می انجامد. (2016، 14)

برای موفقیت در کنش های عدم خشونت همچون اعتصاب، نصب پارچه تبلیغاتی، یا تحصن باید مهارت هایی به دست آورد. استفاده از یک تاکتیک در یک زمینه ویژه غالباً نیاز به اقدامات فراوانی چون برنامه

ریزی، سازمان دهی و ولجستیک و آموزش دارد. در صورت احتمال دستگیری یا زخمی شدن، اقدامات بیشتری همچون مراقبت پزشکی، کمک حقوقی، همبستگی و حمایت در زندان، کمک مالی، مستند سازی و حمایت روانی اجتماعی بلند مدت باید روی دست گرفت.

بهبود برنامه ریزی راهبردی

بدون تلاش برای تحلیل تاکتیک های عدم خشونت نمی توان یک استراتژی برای یک کارزار کارآمد ترتیب داد. استراتژی که زمان بندی، مدت، حق انتخاب تاکتیک ها، منابع مورد نیاز، و پیوستگی سامان دهی آنها از اهمیت ویژه ای در آنچه برنده جایزه نوبل، آقای توماس شلینگ (1968) به نام "نبرد" می خواند، در مقایسه با چانه زنی برخوردار است:

فرد ستمگر و رعایای او تا حدی در موقعیت های متقارن قرار دارند. آنها می توانند بیشتر خواسته های ستمگر را انکار کنند، و می توانند اگر سازمان منضبطی داشته باشند، از طریق آن سازمان دست از همکاری بردارند. و ستمگری تواند آنها را تقریباً در هر موردی که می خواهند نادیده بگیرد و با استفاده از نیرویی که تحت فرماندهی اوست آنها را انکار کند. این وضعیت چانه زنی است که در آن هریک از دو طرف، اگر نظم و سازمان دهی کافی داشته باشد، بیشتر خواسته های طرف دیگر را نپذیرند، و باید دید چه کسی برنده می شود.

بسیاری از کنش های عدم خشونت ممکن ناکام شوند زیرا درک تاکتیکی اندکی از چگونگی آمادگی، عملکرد، و به دست آوردن سود راهبردی از آنها وجود دارد. در برخی موارد، کنش گران منابع را کمتر یا بیشتر از نیاز برآورد می کنند یا نمی توانند به درستی هزینه ها و خطرات مربوط به یک کنش را محاسبه کنند. شناسایی اینکه چه تاکتیک های در یک منازعه بیشترین سود را خواهد رساند، فرصت هایی را فرا چنگ سازمان دهندگان کارزارها قرار می دهد تا از آنها بهره ببرند و برآیندهای مطلوب شان را شناسایی و ارزیابی کنند.

15 سال بعد در سال 2014، مرکز بین المللی عدم خشونت یک تک نگاری انجام شده توسط یک کنش گر دایاسپورا به نام تنزین دورژی را به نشر رساند که تحلیل تاریخی جامعی از خیزش ها و مقاومت مدنی تبتیان انجام داده بود و از دهه 1950 تا آخرین انقلاب سال 2008 را در بر می گرفت. می توانید به کتاب تلاش عدم خشونت تبت: تحلیلی راهبردی و تاریخی از سلسله تک نگاری های 2014، ICNC، نگاه کنید: <https://www.nonviolent-conflict.org/the-tibetan-nonviolent-struggle-a-strategic-and-historical-analysis-2>

16 این آثار علمی عبارتند از: اکرم، پیترو، و کریستوفر کروگلر. درگیری عدم خشونت راهبردی: دینامیک قدرت مردم در سده بیستم. وستپورت، سی تی: پراگر، 1994؛ بارتکوفسکی، ماسیژ: لین رینر، بهبود تاریخ عدم خشونت: مقاومت مدنی در تلاش های آزادی خواهانه. بودلر، سی او، لین رینر، 2013؛ مک مانوس، فیلیپ، و جerald شلاباخ. مقاومت بی امان: کنش عدم خشونت در امریکای لاتین. یوجین، یا WIPF & STOCK، 2004؛ شیل، جانatan. سده بی پایان بیستم: بحران سلاح کشتار جمعی. لندن: ورشو، 2003.

یافته های برجسته این پژوهش

روش های مقاومت مدنی عدم خشونت بیشتری فراتر از 198 روشی هست که جین شارپ و دیگر دانشمندان این رشته مستند کرده اند. پایگاه داده های تاکتیک های عدم خشونت کنونی ما شامل بیش از 346 روش است (به پیوست جهانی تاکتیک های عدم خشونت نگاه کنید). شارپ نخستین کسی بود که پذیرفت مجموع روش های او ناکامل است. تاکتیک های جدید مقاومت مدنی به شکل منظم ایجاد شده و دقیقاً به رسمیت شناخته می شوند زیرا مقاومت مدنی رویدادی چند بعدی در جوامع و زمینه های مختلف است که به گونه ای گسترده و پیوسته خود را بازآفرینی می کند تا سازگار با شرایط دگرگون شونده گردد یا بتوان فن آوری های نوین روز را در آنها به کار برد. با در نظر داشت این مطلب، این تک نگاری در پی تداوم کار بی نظیر شارپ در عرصه مطالعه مقاومت مدنی در جهان است.

تاکتیک های دیجیتال مقاومت مدنی بی شمار، متنوع و گسترده است. شگفت انگیزترین پیشرفت بشر پس از چاپ کتاب شارپ، اختراع و رشد ارتباطات دیجیتال به ویژه از طریق اینترنت است. اینترنت شامل شبکه جهانی، تلفن های همراه، ایمیل، اپلیکیشن، کلاود، لیزر، هواپیمای بدون سرنشین، روبات و "اینترنت پدیده ها" همچون لوازم خانه، وسایل نقلیه و ابزارهای پزشکی است. اقدامات سایبری همچون نوشتن دادخواست های آنلاین، بمب های تویتری، عکس های پروفایل در رسانه های اجتماعی، اقدامات اساسی برای بیان چیزی است که در این تک نگاری تعریف و دسته بندی شده است (به جدول 1 نگاه کنید). پیدایش جوامع آنلاین و کار سایبری به زایش تاکتیک های نوین فراوانی از عدم همکاری، نافرمانی فعال گرفته تا کنش سازنده از قبیل داکسینگ (همگانی سازی اطلاعات شخصی یک فرد) و اپلیکیشن های جمعی انجامیده است. رسانه های الکترونیک مدرن کنش های عدم خشونت را تقویت می بخشد و از این رو بر تاکتیک ها و پیام رسانی اثر میگذارند.

دسته بندی تاکتیک ها: یک چارچوب راهنما

این تک نگاری استدلال می کند که تاکتیک های جهانی مقاومت مدنی را می توان سودمندانه به سه گروه عمومی دسته بندی کرد:

- گفتاری (کنش های بیانی)
- انجام ندادن (کنش های حذف)
- انجام یا ایجاد (کنش های ارتكابی)

هر یک از اینها را می توان به دو شکل زیر تقسیم کرد:

- مقابله ای (اجباری) یا
- سازنده (اقتناعی)

جدول زیر چارچوب راهنمایی را نشان می دهد که این تک نگاری برای دسته بندی تاکتیک های جهانی مقاومت مدنی استفاده می کند.

جدول 1: جهان تاکتیک های مقاومت مدنی

سازنده (اقتاعی)	مقابله ای (اجباری)	ماهیت انگیزه های تاکتیکی
		مقاومت رفتاری
دادخواست کنش های ارتباطی برای پاداش یا ترغیب (مانند: یک کردهمایی آموزشی)	اعتراض کنش های ارتباطی برای انتقاد یا اجبار (مانند: یک راهپیمایی)	گفتاری (کنش های بیانی)
پرهیز توقف یا لغو یک کنش برنامه ریزی شده یا پیوسته برای پاداش یا ترغیب (مانند: توقف یک اعتصاب)	عدم همکاری رد مشارکت در رفتار مورد انتظار (مانند: اعتصاب و بایکوت)	عدم اقدام (کنش های حذف)
مداخله خلاقانه کنش مستقیم که رفتارها و نهادهای جایگزین را برجسته می کند یا می سازد و یا در کنار نهادهای موجود فعالیت می کنند (مانند: دولت موازی یا بوسه)	مداخله در هم گسیخته کنش مستقیم که در آن یک طرف برای توقف، اخلال یا تغییر رفتار با طرف دیگر مقابل می شود (مانند: محاصره)	انجام یا ایجاد (کنش های ارتکاب)

جدول 1 به معرفی مفاهیم و دسته بندی های تاکتیک های عدم خشونت می پردازد، که ابزارها یا وسایل کنش عدم خشونت هستند و وابسته به استفاده در منازعات مختلف، تفاوت دارند. دسته بندی تاکتیک ها مبتنی بر قلمروهای رفتار مدنی گسترده گفتار، انجام دادن و انجام ندادن هستند. تاکتیک ها همچنین بر بنیاد نوعیت انگیزه های شان (اجباری یا اقتاعی) دسته بندی می شوند. میان کنش های اعتراضی و دادخواست یک مرز ناملموس وجود دارد که نشان می دهد بسیاری از اعمال بیانی می توانند برای اهداف سازنده و مقابله ای استفاده شوند. برخی از تاکتیک های گفتاری مانند نیایش در سوییۀ دادخواست قرار دارند. اما برخی دیگر مانند سخنرانی برای اعتراض می تواند به جهت بیان دادخواست و اعتراض به کار روند.

همچنین باید توجه داشت که مداخلات اخلاک گرانه آشکار شامل تحریکات اجباری/مقابله ای است، در حالی که مداخلات خلاقانه پیچیده تر هستند. گرچه دومی به روشنی با جنبه سازنده/اقتاعی پیوند دارد، اما ممکن گاه با زور عمل کنند. این تک نگاری از یک بخش تحلیلی مطلوب همراه مداخلات خلاقانه که تنها به انگیزه های سازنده/اقتاع اختصاص یافته، برخوردار است.

17 گفتاری شبیه به اعتراض و اقتاع شارپ است.

18 باروز (1996) شاید نخستین کسی بود که دسته بندی مداخلات شارپ را به مداخله اخلاک گرانه و مداخله خلاقانه تقسیم بندی نمود و یک تمایز راهبردی سودمند از تاکتیک های تمرکزگرایی (یکجا شدن برای مشارکت در یک کنش ویژه) و پراکنده شدن در نقاط مختلف برای مشارکت در یک کنش ویژه معرفی کرد.

نگاهی گذرا به تک نگاری

این تک نگاری با درآمدی به منازعه، کنش عدم خشونت و بخش های سازنده مقاومت مدنی به شمول اهمیت تاکتیک ها آغاز می شود. سپس به ویژگی های عمومی اثرگذار بر نوآوری در تاکتیک های جدید مقاومت مدنی میپردازد و عوامل موثر بر شکوفایی آنها را به بحث میگیرد.

این پژوهش به بررسی پیشینه تاکتیک های مقاومت مدنی می پردازد تا آثار وافرادی که سهم ارزنده ای در این راستا داشته اند همراه با کاستی ها و شکاف های موجود در دسته بندی کنونی تاکتیک ها برجسته شوند. همچنین این تک نگاری به نیاز به تدوین و ارزیابی انواع جدید تاکتیک های که کنش گران در طول چند دهه گذشته ابداع کرده اند و به کار بسته اند، اشاره می کند.

سپس این تک نگاری معیارهای گزینش روش های جدید مقاومت مدنی را به دست بررسی میگیرد و یک دسته بندی بازتعریف شده را معرفی می کند. همان گونه که در جدول 2 و 4 مشخص شده است، این تک نگاری همچنین نمونه ای از روش های جدید را فرا روی خواننده قرار می دهد. همچنین درباره انواع تاکتیک ها مقاومت که گنجانده آنها در مبارزات مدنی و بخش دانشگاهی و آموزش جنبش عدم خشونت بحث برانگیز است، بحث صورت خواهد گرفت.

در پایان، این تک نگاری بینش هایی درباره چگونگی درک این تاکتیک های نوین و دسته بندی آنها برای کنش گران و فعالان، کارشناسان، پژوهشگران در این زمینه و سایر افرادی که علاقمند به حمایت موثر از حرکات بدون هستند ارائه می کند.

فصل نخست: اساسات مقاومت مدنی

منازعات سیاسی بزرگ می‌توانند در آیین نامه‌های روزمره و سازمان یافته همچون انتخابات، پارلمان‌ها و دادگاه‌ها رونما شوند. منازعات همچنین از طریق یک کنش مستقیم جمعی به شکل خشونت بار و اخلال گرانه (مانند جنگ چریکی) یا به روش‌های عدم خشونت (مانند اعتصاب یا راهپیمایی) رخ می‌دهند. بیشتر منازعات، جنگ بر سر قدرت است. منازعات خشونت آمیز و بدون خشونت، فشارها و مشوق‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، روانی و جسمانی اعمال می‌کنند تا به اهداف‌شان برسند. تاکتیک‌های عدم خشونت بر عکس مقاومت مسلحانه یا خشونت بار سنگ بنای مقاومت مدنی است.

تعریف مقاومت مدنی

نزدیک به 100 سال پیش، گاندی اصطلاح "مقاومت مدنی" را از زبان انگلیسی وام گرفت زیرا احساس می‌کرد این اصطلاح تلاش او برای استقلال هند از استعمار بریتانیا را به گونه‌ای درست و فراگیر توصیف می‌کند. در دهه‌های پس از آن، چندین اندیشمند تعاریف مختلفی از مقاومت مدنی پیشکش کرده‌اند. این تک‌نگاری تعریفی را که ورونیک دودو در گزارش ویژه‌اش ارائه کرده به وام خواهد گرفت: توانمندسازی برای صلح: مقاومت مدنی و استراتژی‌های ایجاد صلح به شکل یکپارچه. (2017، 5):

مقاومت مدنی یک استراتژی منازعه برانگیز فراسازمانی است که در آن جنبش‌های مردمی سازمان یافته از تاکتیک‌های مختلف عدم خشونت [...] مانند اعتصاب، بایکوت، راهپیمایی، عدم همکاری، خودگردانی و مقاومت سازنده برای مبارزه با بی‌عدالتی شایع بدون تهدید یا استفاده از خشونت استفاده می‌کنند.

این تعریف به ما کمک می‌کند تاکتیک‌های عدم خشونت را به گونه‌ای گسترده‌ای فرا روی خود قرار دهیم. به عنوان نمونه، یک تاکتیک ویژه مانند نافرمانی مدنی اغلب به عنوان معادل مقاومت مدنی شناخته می‌شود. این تاکتیک ویژه برای زیر پا گذاشتن قوانینی که به منظور رسیدن به یک هدف سیاسی ناعادلانه تصور می‌شوند، تنها بخش کوچکی از پدیده مقاومت مدنی بزرگ‌تر است. بسیاری از تاکتیک‌های دیگر عدم خشونت اخلال گرانه هستند اما لزوماً غیرقانونی نیستند؛ مانند تحریم، نمایش خیابانی و اعتصاب غذا. اعتصابات که ممکن است در برخی کشورها معمول باشند، در برخی دیگر کشورها غیرقانونی تلقی می‌شوند. زمینه مهم است و تعریف ما از مقاومت مدنی با تأکید بر ماهیت خارج از نهاد اقدامات، تلاش در درک این موضوع دارد. مقاومت مدنی با چندین نام دیگر در زمینه‌های مختلف یاد شده است، از جمله: قدرت مردم، مبارزه بدون خشونت، اقدام توده‌ای غیر خشونت آمیز، منازعه بدون خشونت و اعتراض سیاسی.

قدرت مقاومت مدنی از این واقعیت ساده سرچشمه می‌گیرد که حکمرانان نمی‌توانند حکومت خود را حفظ کنند و ممکن هنگامی که سربازان، کارمندان دولت یا عموم مردم از فرمانبری امتناع می‌ورزند، حکومت باژگون شود. سرکوب جسمی و اجباری برای پیش‌گیری از مقاومت مدنی، واکنش‌های معمولی مخالفان است. با این وجود پژوهش‌ها نشان می‌دهد که در مقایسه با سرکوب به شکل مسلحانه یا خشونت آمیز، سرکوب توسط مقاومت مدنی غالباً برآیند معکوس برای دولت دارد و با ایجاد تغییر در وفاداری و حتی فرار از بخش‌های اصلی جامعه مانند خدمات ملکی، پولیس، یا ارتش به تقویت جنبش کمک می‌کند و قدرت دولت را بیش از پیش محدود می‌سازد. انصراف از همکاری و رضایت برای تأثیر بر اراده آنها، و همچنین

Véronique Dudouet 19

20 پژوهش برایان مارتین (Brian Martin) به مستندسازی اسناد معکوس، از دست دادن مشروعیت سیاسی به گونه پیوسته، و پشتیبانی عمومی هنگام سرکوب خشن برای سرکوب مخالفت‌های عدم خشونت می‌پردازد. به لینک روبه‌رو برای اطلاعات بیشتر نگاه کنید:

<https://www.bmartin.cc/pubs/backfire.html>

جلب رضایت طرفداران رژیم عدم خشونت از مشخصه های مقاومت مدنی است.

اقدام جمعی خشونت آمیز، یا اقدامی به عنوان بخشی از سیاست های معمول در نهادهای مستقر مانند فرآیندهای قانون‌گذاری، آیین نامه های دولتی، دادگاه ها و انتخابات، تاکتیک های مقاومت مدنی به شمار نمی روند، حتی اگر گاه با کارزارهای غیر خشونت آمیخته یا هم زمان باشند.

کارشویه های تغییر

جورج لاکي (1963) نخستین کسی بود که برآیندهای موفقانه کارزارهای مقاومت مدنی علیه یک جنبش مخالف را شناسایی کرد. پسان تر، جین شارپ (1973) به شرح اثرش پرداخت. تنوع برآیندهای موفقیت شامل تغییر، سازگاری، اجبار و فروپاشی یک جنبش است. انصراف به شکل بالقوه پنجمین پاسخ به یک کارزار است.

- تبدیل در هنگامی است که یک جنبش مخالف کاملاً اهداف و دلایل جنبش را می پذیرد.
- سازگاری یعنی پذیرش بخشی از خواسته های جنبش بر بنیاد تحلیل هزینه/سود جنبش مخالف.
- اجبار یعنی تسلیم شدن به خواسته های یک جنبش در هنگامی که بنیان های کافی برای پشتیبانی از جنبش مخالف به دلیل تغییرات و فرار از وفاداری به نظام از میان برداشته شده است.
- فروپاشی هنگامی اتفاق می افتد که عامه مردم از یک دولت جدید پشتیبانی می کنند و دیگر از دولت قدیمی حمایت نمی کنند.
- انصراف هنگامی رخ میدهد که یک مخالف کنار برود و دست کم به شکل گذرا میدان را به چالش دهنده جنبش واگذارد.

سازگاری، اجبار و فروپاشی نتایج درجات گوناگون تغییر قدرت در یک جامعه است. مقاومت مدنی بر بینش بنیادینی استوار است که شارپ آن را چنین بیان می دارد: "همه دولت ها به منابع قدرت بستگی دارند، منابعی که از جامعه بر می خیزند و به دلیل کمک، همکاری و فرمان برداری اعضای آن جامعه برای دولت قابل دسترس می شوند." مقاومت مدنی در حالی که در صورت امکان به دنبال اقناع مخالفان باشد، اساساً بر استفاده از قدرت مردمی برای برداشتن و تحدید کمک اجتماعی، همکاری و فرمان برداری از بخش های کلیدی جامعه تمرکز دارد.

21 برای اطلاعات بیشتر درباره فرار، به کتاب بینیدیزک، انیکا لاک، "آتش بس: هم پیمان شدن نیروهای امنیتی در جریان خیزش های عدم خشونت"، 2009؛ بینیدیزک، انیکا لاک و ایوان ماروویچ، "قدرت و اقناع: استراتژی های عدم خشونت برای اثرگذاری بر نیروهای امنیتی دولت در صربستان (2000) و اوکراین (2004)". مطالعات کمونیست و پساکمونیست، شماره 3 (2006): 29-411؛ نیستاد، شارون اریکسن، انقلاب های عدم خشونت: مقاومت مدنی در پایان سده بیستم

22 باند، جنکینز، تیلور و شک (1997، 559-556) یک چارچوب فراگیر برای تمایز میان مقاومت مدنی عدم خشونت، کنش جمعی خشونت آمیز و کنش قانونی/روزمره دست و پا کردند. این چارچوب بر سه بُعد استوار است: مناقشه (غیر روزمره در مقابل کنش روزمره)، اجبار (انگیزه های قوی تا ضعیف)، و نتایج و برآیندها (خشونت آمیز تا غیر خشونت آمیز). کنش های مناقشه برانگیز می تواند از قانون گذاری معمول دولت گرفته تا اشغال های غیر قانونی مخل و حملات تروریستی را شامل گردد. برخی اقدامات غیر خشونت آمیز چنان روزمره و پیشبینی پذیر می شوند (دستگیر شدن برای نشستن در مقابل ساختمان دولت) که می توان آنها را اقدامات نهادی/نظارتی دانست. اقدام اجباری به مجازات های منفی و مثبت اعمال شده علیه مخالف گفته می شود که اغلب با قدرت یا شدت عمل سنجیده می شود. اقدامات اجباری می تواند شامل مواردی از قبیل جرمه نقدی و قتل به دست حاکمان تا سرقت مسلحانه و محاصره باشد. برآیندهای خشونت آمیز/غیر خشونت آمیز سومین تمایزی است که عموماً به خسارت به اشخاص یا اموال اشاره دارد.

George Lakey 2020 23

24 باند، همچنین چهار کارشویه را در کتاب خود به نام "کنش مستقیم عدم خشونت و پخش قدرت" مجموعه عدالت عدم خشونت به قلم و هر، بورگس توضیح میدهد.

نمونه های تاریخی

برخی نمونه های موفق مقاومت مدنی برای سرنگونی از دیکتاتوران عبارتند از جنبش همبستگی در لهستان (دهه 1980)، جنبش های ملی گرایی در شوروی (دهه 1990)، جنبش مبارزه با آپارتاید در آفریقای جنوبی (دهه 1980)، انقلاب اسلامی ایران (1979). برای اطلاعات بیشتر به اکرمین و دو وال، 2000؛ پایگاه داده های جهانی کنش عدم خشونت؛ و خلاصه های منازعات در ICNC نگاه کنید. نمونه های نسبتاً موفق، جنبش های عدم خشونت جهانی برای حقوق بشر و جنبش های آزادی خواهی در 200 سال گذشته به شمول حقوق زنان، حقوق همجنس گرایان مرد و زن، تراجنسی ها، کویر، حقوق کارگران، حقوق معلولان، حقوق بومیان، و تلاش های محیط زیستی هستند. نمونه های شکست کارزار عدم خشونت شامل خیزش مردمی در میدان تیانانمن چین (1989)، جنبش محیط زیست و حقوق اقلیت های کین سارو ویوا در نایجر دلتا (1995) و جنبش دموکراسی زیمبابوه (دهه 2010) است.

این نمونه های مقاومت مدنی یا آن گونه که شیل می خواندشان، قدرت مشترک عدم خشونت (2001)، نشان دهنده شکنندگی حکمرانان یا فرهنگ اکثریت در هنگامی است که از پشتیبانی یا رضایت کافی جامعه شان برخوردار نیستند.

بخش های سازنده مقاومت مدنی

مقاومت مدنی موضوعی پیچیده است. مقاومت مدنی معمولاً نهادهای فراوانی را با نیازها، علایق، همبستگی ها و ارزشهای مختلف درگیر می کند. این نیازها، علایق، همبستگی ها و ارزشهای مختلف در جوامع پیچیده با هم تعامل دارند. یک روش برای تجزیه و تحلیل مقاومت مدنی به بخش های قابل درک، تقسیم آن به مراحل منازعه است؛ مانند سه مرحله ابرت (برای اطلاعات بیشتر درباره دسته بندی ابرت به جدول 3 نگاه کنید). راه دیگر برای درک مقاومت مدنی (ونیز مقاومت خشونت بار) بررسی بخش های مشترک آن است. این بخش ها در جدول 2 به تشریح گرفته شده اند. این جدول مقاومت مدنی را به سه سطح تقسیم می کند: کنش ها، کارزارها، و جنبشها. این جدول رابطه میان تاکتیک ها و دیگر بخش های مشترک در مقاومت را نشان می دهد. جدول به نوبه خود به ما اجازه می دهد تاکتیک های را از سایر مولفه های مقاومت مدنی تمایز بدهیم و آن را با اصطلاحات دقیق تری تعریف کنیم. سه سطح مقاومت مدنی همچنین به عنوان راهنمای سودمندی برای توجه به آموزش مخاطبان مختلف عمل می کنند.

24 خلاصه هایی درباره جنگ در وبسایت آی سی ان سی در لینک روبه رو قابل دسترس است

<https://www.nonviolent-conflict.org/nonviolent-conflict-summaries>

LGBTQ 25

26 مدل های فراوانی پیرامون چگونگی ایجاد مقاومت مدنی در بستر زمان وجود دارد. یک گروه از مدل ها از دیدگاه کارورزان مقاومت مدنی ظهور می کنند از جمله؛ هشت مرحله پیر مویر برای جنبش های اجتماعی؛ پنج مولفه جورج لاکبی به ارتباط انقلاب عدم خشونت؛ شش مرحله عدم خشونت کینگ؛ و چهار مرحله گاندی: نخست، آنها شما را نادیده می گیرند، سپس به شما می خندند، بعد با شما می جنگند و در پایان شما برنده می شوید. گروه دوم از مراحل مقاومت مدنی توسط رهبران جنگ و آوارنگان صلح که از "بالا" به درگیری نگاه می کنند و مراحل مختلفی از جمله پنهان، آشکار، حل و فصل، درک شده، احساس شده، آشکار و پس از آن در درگیری را می بینند، مشخص شده است – به عنوان مثال کرل (1971) را ببینید.

جدول 2: بخش های سازنده مقاومت مدنی

سطح مقاومت	هدف	بزار	مدت زمان معمول
کنش	اهداف محدود (تاکتیکی)	تاکتیک	ساعت ها و روزها (متفاوت است)
کارزار	هدف(ها)	استراتژی	ماه ها و سالها
کارزار	دورنما(ها)	استراتژی بزرگ	سال ها و دهه ها

تاکتیک ها

کنش عدم خشونت، بر عکس انفعال، فعالیت روزمره، و آیین نامه های نهادین، بنیان مقاومت مدنی را می سازد. تاکتیک ها یا روش ها به "جنگ افزار های" عدم خشونت ارتباط دارند و "دارای اشکال انفرادی فراوانی" هستند. (شارپ 2005، 445) تاکتیک ها را می توان به مثابه روش های گسسته برای دستیابی به هدفی محدود دانست. اعتصاب غذا برای مطالبه غذای بهتر و امتیاز بازدید در زندان ها یک تاکتیک است زیرا یک اقدام ویژه است و یک هدف دارد. از سال 1993 تا 1996، در جاکارتای اندونزی، دانشجویان تیمور شرقی که خواستار تعیین سرنوشت خود بودند و هیچ راه قانونی قابل پذیرش برای آنها وجود نداشت از نرده ها به محوطه سفارت های ایالات متحده، سوئد، فنلاند، روسیه و دیگر کشورها سرازیر شدند، همه اینها مناطقی بودند که بدون تایید سفارت دولت اندونزی اجازه دستگیری دانشجویان را نداشت. هدف تاکتیکی آنها استفاده از مشاغل سریع و پایدار برای آشکار ساختن و پشتیبانی از خواسته های خود در جهت تعیین سرنوشت برای مخاطبان اندونزیایی و جهانی بود.

کارورزان مقاومت مدنی معمولاً از اصطلاح تاکتیک به جای روش استفاده می کنند. تاکتیک اصطلاح معیاری است که برای توصیف اشکال یک کنش به شکل محدود از سوی دانشمندان علوم اجتماعی و سیاسی به کار می رود. گرچه تمایز میان روش و تاکتیک می تواند برای زمینه های پژوهشی و آموزشی سودمند باشد، استفاده از روش در بسیاری زمینه ها مشکلی است که مردم و کارورزان مقاومت مدنی با آن روبه رو می شوند زیرا معنایی عمومی و گنگ دارد. در بسیاری از زمینه ها، اصطلاح تاکتیک های عدم خشونت کاملاً جایگزین روش ها و در برخی موارد روش و تاکتیک (مثلاً در همین تک نگاری) شده است.

طول عمر یک تاکتیک

طول عمر یک تاکتیک به هدف آن بستگی دارد و از این رو وابسته به زمینه است. انجام یک تاکتیک مانند راهپیمایی یا نمایش مرگ نیازمند زمان، منابع، و تلاش است و گاه خطرانی به همراه دارد. معمولاً بسیاری از روش های بیان و مداخله (فلش ماب، رژه و غیره) کوتاه مدت هستند و برخی دیگر از چند دقیقه تا چند ساعت را در بر می گیرند. کنش گران گوناگون روش های کوتاه مدت، پیوسته یا تدریجی را به کار می گیرند. تاکتیک های از جمله برافراشتن پرچم فلسطینیان در سرزمین های اشغالی طی دهه 1980، این اعمال دوره های مختلفی دارند و شاید هزاران بار به شکل پنهانی انجام شوند. یکی از اهداف محدود این تاکتیک، نقض قانون ناعادلانه است. هدف دیگر تحت فشار قرار دادن اسرائیل برای استفاده از کنش گران و منابع جنگ افزار برای پاسخگویی به اعتراضات نمادین و به اتمام رساندن منابع و اراده جمعی آنها برای اجرای ممنوعیت بود.

تاکتیک های حذف همچون بایکوت و اعتصاب گاه پایدارتر از دیگر مواردند و می توان مدت آنها را افزایش بخشید. در سده هژدهم، باشندگان مستعمرات امریکا از پرداخت مالیات به مدت 5 ماه به بریتانیا سر باز زدند. هنگامی که بریتانیا مالیات را لغو کرد، کارزار منع پرداخت مالیات پایان یافت. بسیاری از دیگر تلاش های مربوط به عدم پرداخت مالیات چندین سال به درازا کشید.

بیشتر تاکتیک های عدم خشونت در چارچوب کارزارها به کار می روند اما برخی تاکتیک ها را می توان بدون هیچ کارزار و بدون یک استراتژی به کار گرفت. هم پیمانان یک جنبش (یعنی کسانی که انگیزه دارند صرف نظر از اینکه سایر جنبش ها چقدر برنامه ریزی شده است، اقدامی برای جنبش انجام دهند) نیز از تاکتیک های هماهنگ نشده استفاده می کنند.

برخی روش ها برای تطبیق موثر به سال ها مطالعه و آموزش نیاز دارند. مثلا، کتاب های فراوانی پیرامون بایکوت، نافرمانی مدنی، اعتصاب غذا و روزه به عنوان یک کنش مدنی چاپ شده است. دیگر روش ها به مهارت های ویژه ای چون آسمان نویسی یا بالا رفتن از ریسمان برای آویزهای آگهی مانند بئر نیاز دارد.

کارزارها

کارزارهای مقاومت مدنی تاکتیک های عدم خشونت را به کار می برند تا به یک هدف ویژه و بلندمدت سیاسی یا اجتماعی دست یابند. کارزارها عموماً شش تا دو سال را در بر می گیرند. راهپیمایی نمک (31-1930) در هند یک کارزار متشکل از راهپیمایی نمک به سوی شهر داندی در کرانه دریای غرب بود که از 12 مارچ 1930 آغاز شد و چندین راهپیمایی پس از آن و تلاش برای اشغال و به دست آوردن نمک به راه انداخته شد. به موازات این کارزار، سازمان دهندگان آن خواستار نافرمانی مدنی در سراسر کشور و تحریم کالاهای انگلیسی شدند. این کارزار نزدیک به یک سال به درازا کشید و هنگامی که گاندی با لُرد اروین، نایب السلطنه انگلیس در هند گفتگو کرد، بازده آن آتش بسی شد که منجر به امضای پیمان رسمی در 5 مارچ 1931 گردید. پیکارهای انتخاباتی گاندی به دو پیشرفت انجامید: مالیات نمک در پاسخ به کنش جمعی نافرمانی مدنی در نزدیکی کرانه دریا لغو شد، و بریتانیاییها و ادار شدند به گونه ای مذاکره و گفتگو کنند که برابری هندی ها را قانونی جلوه دهند.

برخی تاکتیک های مقاومت مدنی چنان تاثیرگذارند که کاملاً با نام یک کارزار شناخته می شوند. "تعریف روش ها" (شاک، 2012) به عنوان یک تکنیک مرکزی برای سازمان دهی کارزارها به کار می رود. مثلا، بر بنیاد پیرلی (2014)، شهروندان کشور کره فساد سیاسی را به عنوان بزرگ ترین مانع در راه پیشرفت کشورشان بیان کردند. سازمان های جامعه مدنی، با پشتیبان مردمی، فهرست سیاهی از نامزدان فاسد که برای شرکت در انتخابات پارلمانی ناشایست بودند را شناسایی کردند و یک کارزار عدم خشونت برای بیرون کشیدن مقامات فساد از دولت طراحی کردند. در برزیل، کشاورزان بدون زمین از اشغال به عنوان روش اصلی استفاده کردند تا نیازهای بنیادین شان را برآورده کنند و برای دسترسی مساویانه تر به منابع طبیعی یک کارزار به راه انداختند.

27 برای اطلاعات بیشتر به کتاب های زیر نگاه کنید: اواد، مبارک، و لارا باین. روزه گرفته: جزوه شماره 3 در رشته جزوه هایی پیرامون تاکتیک های سازمان دهی تاکتیک ها برای کنش عدم خشونت. موسسه بین المللی عدم خشونت، 2014؛ همگرن، پر. مسیر مقاومت: تمرین نافرمانی مدنی. فیلادلفیا، 1993؛ فلدمن، دیوید. گذشته و اکنون بایکوت: از انقلاب امریکا تا کارزار بایکوت اسرائیل. چم، سویس: پالکراو مک میلان، 2019؛ ریچارد، ریچارد دبلیو. از دادخواست تا اعتصاب: تاریخ اعتصاب در آلمان، 1869-1914. نیویورک، 1991.

کاربرد یک یا چند تاکتیک عدم خشونت به تنهایی معمولاً برای سازمان دهی موفقانه یک کارزار عدم خشونت بسنده نیست. یک استراتژی در میان دیگران به موارد زیر نیاز دارد و باید بدانها بیاندهش:

- مشارکت پایدار و چند جانبه (چنووت و استفان، 2011)
- مقاومت در برابر سرکوب (شارپ، 1973)
- هدف قرار دادن موثر شبکه های پشتیبان مخالفان (شاک، 2005)
- همخوانی با 12 اصل راهبردی (اکرم و کرولگر، 1994)، که بعدها به شش عامل کلیدی کاهش یافت و اثربخشی جنبش ها را افزایش داد (اکرم و میرمن، 2015). این عوامل شامل اتحاد، برنامه ریزی راهبردی، اصل عدم خشونت، افزایش مشارکت، مدیریت سرکوب، و جدا شدن از هم پیمانان مخالفان به سود جنبش.

یک منبع ارزش مند اطلاعات پیرامون کارزارهای استراتژیک، پایگاه داده های جهانی عدم خشونت است، که مقر آن کالج اسوارتمور است و بیش از 1400 کارزار عدم خشونت را در حوزه های مختلف فعالیت انسانی مستند کرده است. این پایگاه داده ها به گونه ای نظام مند بازیگران، مسائل، استراتژی ها و روش های اصلی مورد استفاده در هر کارزار و نیز پاسخ های مخالفان کارزار را به ثبت رسانده است. این پایگاه داده ها یک منبع ارزشمند برای کنش گران، آموزگاران و پژوهشگران است.

جنبش ها و استراتژی بزرگ

یک جنبش مقاومت مدنی، مجموعه ای از کارزارها است که هدفش اجرای یک چشم انداز مشابه برای جامعه است. بیشتر جنبش ها سال ها به وقت نیاز دارند تا به موفقیت چشمگیر دست یابند. شمار اندکی کاملاً متمرکز اداره می شوند. گروه های دیگر می توانند از نگاه جغرافیایی با گروه های محلی خودمختار که به اهداف و آیین نامه های تعیین شده از سوی رهبران اندیشه ی جنبش پایبند هستند، گسترش یابند. برخی از این نمونه ها عبارتند از جنبش دموکراسی برمه (دهه 1990)، جنبش استقلال تیمور شرقی، و جنبش همبستگی در لهستان. دیگر موارد از هماهنگی بیشتری برخوردارند، مانند جنبش مبارزه با آپارتاید در آفریقای جنوبی، جنبش جهانی فعلی برای عدالت زیست محیطی و جنبش های گوناگون بهار عربی (دهه 2010).

برای هماهنگی میان کارزارها، یا دست کم ایجاد سیاست هایی که به دنبال بیشینه سازی پشتیبانی متقابل و کمینه سازی منازعاتی داخلی هستند، به استراتژی بزرگ نیاز است. به عنوان نمونه، جنبش های حق رای در کشورهای مختلف معمولاً میان رای دهندگانی که تاکتیک های تقابلی (اجباری) را به کار می برند و کسانی که از تاکتیک های سازنده (اقناعی) و روش های قانونی استفاده می کردند، تقسیم می شود. تفاوت دیدگاه ها در درون جنبش ها نیز به تعارض می انجامد. در برمه (دهه 1990)، برمن ها (گروه نژادی اکثریت این کشور) خواستار پایان حکومت نظامی بودند زیرا دموکراسی می خواستند، در حالی که اقلیت های نژادی نیز خواستار پایان حکومت نظامی بودند زیرا می خواستند خودمختاری و حاکمیت غیر متمرکز قومی به میان بیاید.

استراتژی بزرگ برای جنبش ها به عنوان یک مرجع ثابت – یک ستاره راهنما عمل می کند. این امر به ویژه در هنگامه های رشد شتابان مشارکت در جنبش یا هنگام بروز جنگ داخلی بسیار سودمند است. جنبش ها می توانند در استراتژی بزرگ به مواردی چون اینکه کدام یک از استراتژی ها و تاکتیک ها به کار گرفته شوند، اولویت ها باید بر سر چه موضوعاتی باشند،

و چگونه هماهنگی در نظم را کنش های کارزارها به میان آورند، اشاره کنند. گاه اجرای یک استراتژی بزرگ به فعالان کمک می کند اختلاف دیدگاه های مربوط به چشم انداز را کاهش دهند، به ویژه هنگامی که پشتیبانی از جنبش اندک است یا در طی سرکوب.

جنبش های مقاومت مدنی غالبا با هم پیمانان خارجی وحتى گاه با عناصر مسلح خودمختار همزیستی دارند. در چنین شرایط، جنبش های عدم خشونت باید یک استراتژی بزرگ و مناسب داشته باشند تا بتوانند استراتژی های خود را موفقانه هماهنگ کنند، با هم پیمانان مذاکره و سازش کنند و مواضع عدم خشونت خود را پیش ببرند یا از آنها دفاع کنند.

در دهه 1990، در کشور برمه مقاومت عدم خشونت در برابر رژیم نظامی از رهگذر لیگ ملی دموکراسی به رهبری اونغ سان سو کی، جریان داشت. هم زمان، در گوشه هایی از کشور، اقلیت های نژادی در گام نخست از طریق جبهه ملی دموکراتیک به مقاومت مسلحانه علیه رژیم پرداختند. در سطح بین المللی، دولت تبعید، دولت ائتلاف ملی برمه نامیده شد. سرانجام، شورای ملی اتحاد برمه به عنوان یک گروه هماهنگی بیش از حد برای این گروه های مختلف مخالف عمل کرد. استراتژی بزرگ مخالفان برمه به جداسازی جغرافیایی، جمعیتی و سازمانی برای پیشگیری از پیوستن به مبارزات عدم خشونت و همچنین حفظ هماهنگی میان گروه های مختلف مخالف برای به حداکثر رساندن آمیزش گروه های گوناگون و همکاری نیاز داشت.

جهان شمولیت وزمینه

مقاومت مدنی در همه جوامع رخ می دهد اما یک پدیده دیدنی است که در زمینه ها و بافت های گوناگون رنگ های گوناگون به خود می گیرد. برای مثال، کاربرد نافرمانی مدنی برای مقاصد مختلف است و شدیداً بستگی دارد به قوانین و هنجارهای رسمی که آنها را به چالش می کشد. جویدن آدامس (ساجق) در سنگاپور، شنا با اعضای نژادهای گوناگون در افریقای جنوبی در هنگام آپارتاید، غذا خوردن در برای دید همگان در طول روز در ماه رمضان در مراکش، یا گفتار به زبان کردی در ترکیه همه کنش هایی اند که می توان روزمره و بی اهمیت در نظر گرفت اما این ها کنش های نافرمانی مدنی در زمینه های خاص اند. با این حال، صرف نظر از زمان، فرهنگ، نظام باورها و مکان، الگوهای مشترکی از روش های نافرمانی مدنی در عمل وجود دارد که برای آوردن تغییر در رفتار مخالفان به کار می روند. همان گونه که اتم ها و کوارک ها برای درک جهان فیزیکی ضروری هستند، تاکتیک های عدم خشونت برای درک مقاومت مدنی و بسیاری از منازعات مدرن الزامی اند.

اکنون که شماری از مفاهیم گسترده را در پیوند با مقاومت مدنی بررسی کردیم، می توانیم به تاکتیک های عدم خشونت ژرف تر بنگریم.

فصل دوم: روی آوردن به نوآوری های تاکتیکی و تنوع در تاکتیک های عدم خشون

از هنگام چاپ 198 روش جین شارپ و به ویژه در دو دهه گذشته، پژوهشگران دوباره متوجه افزایش نرخ کارزارهای جدید، سراسری و ضد استبدادی شده اند (چنووت و استفان، 2016). هم زمان، هزاران کارزار مقاومت مدنی برای مبارزه با فساد، پیکارگران با تغییر اقلیم، کارزارهای عدالت اجتماعی و مقاومت مدنی آغاز شده که به استفاده از تاکتیک های کاملاً نوآورانه عدم خشونت انجامیده است.

چه عواملی می تواند این نوآوری در تاکتیک و به کارگیری انواع مختلف تاکتیک های عدم خشونت را به ارمغان آورد؟ برخی از عوامل اثرگذار که در زیر تشریح شده است، عبارتند از:

1. فن آوری دیجیتال: رشد و مستندسازی
2. مقاومت مدنی با کمک هنر و فعالیت های فرهنگی
3. کنش گرایی برای دفاع از حقوق بشر
4. افزایش آگاهی درباره مقاومت مدنی
5. نوآوری تاکتیکی از سوی زنان و اقلیت های جنسیتی
6. مقاومت در برابر ظهور قدرت جهانی شرکت ها
7. سرکوب مداوم
8. رقابت برای جلب توجه مردم
9. رقابت برای منابع میان گروه های فعال در یک جنبش
10. فجایع طبیعی یا ناشی از فعالیت های انسانی

فن آوری دیجیتال: رشد و مستند سازی

انقلاب دیجیتال به رشد فن آوری اطلاعات انجامیده است و بیان و ارتباط را از رهگذر صفحه های دیجیتال، دوربین ها، بلندگوهای الکترونیکی و میکروفون ها تقویت می کند. دولت ها از برخی این ابزارها برای تمرکز قدرت استفاده می کنند، مانند نظارت گسترده و پایگاه داده های فعالیت رسانه های اجتماعی. ولی شهروندان نیز از این ابزارها برای پراکندن قدرت و اطلاعات و دولت های نظارت استفاده می کنند.

شمار چشمگیری از مردم سراسر جهان از گوشی های همراه برای فرستادن پیام کوتاه، تماس و برقراری ارتباط استفاده می کنند. شبکه های رسانه های اجتماعی مانند فیسبوک به گونه ای روزافزون در دستگاه های تلفون همراه قابل دسترسی هستند و بیش از یک میلیون کاربر در آن فعال است. فرصت هایی برای ابراز عقاید اخلاص گرانه یا درخواست های مثبت همیشه وجود دارد، به ویژه هنگامی که اطلاعات از مرزهای جغرافیایی فراتر برود و مردم در معرض ایده های سیاسی و فرهنگی جدید قرار می گیرند.

30 سرویلانس یعنی ضبط یک فعالیت از دید شخص دخیل معمولاً توسط یک دستگاه ضبط قابل حمل

افزون بر شبکه های رسانه های اجتماعی، شماری از پایگاه‌های مهم آنلاین دیگر نیز وجود دارد که بر پشتیبانی از مقاومت مدنی متمرکز شده اند. به عنوان مثال، Avaaz.org، بزرگترین سازمان پشتیبان در اینترنت است که اکنون بیش از 55 میلیون عضو در 194 کشور جهان دارد. Avaaz شهروندان جهان را به 17 زبان پیرامون موضوعاتی چون عدالت زیست محیطی، حقوق بشر، عدالت اجتماعی و مسائل صلح بسیج می کند. این وبسایت از دادخواست ها و نامه های الکترونیکی و هدفمند به عنوان تاکتیک ها تعریف کننده خود استفاده می کند، بودجه را برای فعالیت ها و مسائل بشردوستانه گردآوری می کنند و استراتژی ها و اطلاعات جدید را از منابع گرد می آورد. همچنین مردم را برای اعتراض در خیابان ها و لابی برای به چالش کشیدن دولت ها، شرکت ها و نهادهای مذهبی بسیج می کند. به عنوان نمونه از اثرگذاری باید گفت سازمان Avaaz ادعا می کند تا حدودی در ایجاد قانون مبارزه با فساد در برزیل از طریق دادخواست و تماس های تلفنی سهم داشته است.

نمونه دیگر مقاومت مدنی دیجیتال فعالیت گروهی است به نام Anonymous یعنی شبکه از هکرهای آنلاین که به مخالفانی مانند دولت، شرکت ها، سازمان ها و افراد خصوصی می تازند. اینها کسانی اند به باور آنها مسبب آسیب هستند. برخی از اهداف این شبکه شامل شرکت سونی، پلیس هنگ کنگ، بنیانگذار سایت "پورنو انتقام" و دولت عربستان سعودی است. این گروه افزون بر طراحی دوباره، کاریکاتور کشیدن، آسیب رساندن به سایت ها و دیوار نویسی، اغلب اطلاعات خصوصی مانند شماره تلفن ها، نشانی ها، فعالیت های مالی و پروفایل های شبکه های اجتماعی را همگانی می سازد (عملی که به نام doxing شناخته می شود). پیرامون اخلاق و اثربخشی doxing و دیگر اشکال حملات پنهانی یا جمعی در جهان دیجیتال بحث های بی شماری وجود دارد.

Avaaz و Anonymous تنها دو نمونه از هزاران سازمان و کارزاری است که از فن آوری دیجیتال به روش های خلاقانه استفاده می کنند تا فریاد اعتراض‌شان را برآورند و بی عدالتی های رایج را تغییر دهند. برای نمونه، با انفجار درخواست های مختلف در تویتر مبنی بر وارد شدن در کارزار، صدها یا هزاران نفر می‌توانند در یک اقدام هدف‌مند از طریق تماس و سایر اشکال ارتباطی، شرکت‌های بزرگ را هدف قرار دهند.

امروزه، فرصتی برای ارسال سریع یک پیام بی پیشینه است. جای شگفتی نیست که چندین اعتراض بزرگ و هماهنگ در سراسر جهان (مکرر و فوراً سازمان یافته) در جریان عصر دیجیتال اطلاعات رخ می دهد. به نقل از بی بی سی، اعتراض سال 2003 علیه جنگ ایالات متحده در عراق باعث بسیج 11 میلیون نفر در 60 کشور شد. اعتراضات تغییر اقلیم اغلب بیش از 100 حرکت را در یک روز بسیج کرده است. تنها چند روز پس از حمله مرگبار به یک دفتر روزنامه فرانسوی، هشتگ #JeSuisCharlie بیش از 5 میلیون بار در تویتر استفاده شد. وبسایت Avaaz در سال 2016 کارزاری راه اندازی کرد که مسوولان آن ادعا کردند که 6 میلیون امضای اینترنتی جمع آوری کردند. میلیون ها تن در سراسر جهان در شبکه های اجتماعی مانند tiktok بسیج شدند و در تابستان سال 2020 به تظاهرات "من نمی‌توانم نفس بکشم" و "Black Lives Matter" پیوستند.

با این رشد بی پیشینه در شیوه های دیجیتال مقاومت مدنی، تلاش های گوناگونی برای جمع آوری، سیستم سازی و گروه بندی انواع مختلف تاکتیک های مقاومت دیجیتال صورت گرفته است. یکی از موارد برجسته، پروژه مقاومت مدنی 2.0 است. ایده مقاومت مری جویس (که یک پژوهش گر و کنشگر است)، مقاوم مدنی 2.0، یک تلاش جمعی است به منظور جستجوی امکانات فن آوری جدید برای گسترش و به روز رسانی فهرست اصلی شیوه های عدم خشونت جین شارپ. هدف اولیه تمرکز بر تاثیر فن آوری اطلاعات و ارتباطات بود، اما این فهرست به روی هر گونه پیشرفت دیجیتال یا فن آوری دیگر از سال 1973 بدین سو باز و گشاده است. این پروژه در گوگل شیت برای بیشینه سازی انعطاف پذیری قابل دسترس است. مقاومت مدنی 2.0 آینه تمام نمای دسته بندی شارپ است. در کنار روش اصلی، ستون هایی برای (1) پیشرفت های فنی در اصل، (2) برداشت

کاملاً جدید از روش (یا "روش 2.0")، و (3) تغییرات خلاقانه سوداگرانه وجود دارد که هنوز به بوتهٔ آزمون گرفته نشده است.

جویش مشاهده کرد که روش های سنتی مقاومت غیر دیجیتال می توانند با استفاده از فن آوری های جدید تقویت شوند. مثلاً میتوان به رویدادهای توییت زنده در تویتر، نشر دوبارهٔ سخنرانی های دیجیتال آفلاین و نشر رونوشت ها در وبسایت ها اشاره کرد.

مقاومت مدنی با کمک از هنر و فعالیت های فرهنگی

مقاومتی که از هنر و فرهنگ، از جمله الگوهای رفتاری فرهنگی، شیوه ها و/یا سنت ها کار می گیرد، بخش جدایی ناپذیری از مبارزات عدم خشونت در بستر تاریخ و اکنون بوده است (بارتکوفسکی، 2013). برخی حتی آن را "مقاومت تحول آفرین، نوعی مبارزهٔ پیچیده که بر ذهن، گفتار و کنش به جهت آزادی [فردی و جمعی] متمرکز است..." می نامند (دورجی 2015، 16). این گونه مبارزات فرهنگی شامل انجام اقدامات خودساخته در بحبوحهٔ سرکوب، مانند "ترویج [...] زبان و دیگر فعالیت های خود اتکایی و سرمایه آفرینی فرهنگی است" (18).

مدت هاست کارورزان فرهنگی همچون هنرمندان، موسیقی نوازان، سرایندگان و نویسندگان نقش اصلی را در مقاومت و مبارزات تغییر اجتماعی بازی می کنند. آنها هنجارها و مفروضات اجتماعی را به چالش کشیده اند و آشکارا از الگوهای رفتاری یا فرهنگی و هنری و تغییرات اجتماعی بهره برده اند. بسیاری از مردم از هنر برای اعتراض، پاسخگوسازی صاحبان قدرت و دادخواست برای عدالت اجتماعی سود برده اند. فعالیت های انفرادی آنها همراه با کار جمعی ارکسترها، گروه های رقص و اعتراض گستردهٔ هنری باعث افزایش چشمگیر گنجینهٔ مقاومت عدم خشونت در حوزهٔ فرهنگی شده است و ما را وادار می کند تا رویکردی منظم تر برای دسته بندی چنین اقداماتی روی دست بگیریم.

افزایش مقاومت مدنی از رهگذر فرهنگ در امریکای شمالی به ویژه از هنگام اعتراضات علیه سازمان تجارت جهانی در در سیاتل در سال 1999 مورد توجه قرار گرفته است. عروسک های خیمه شب بازی بزرگ نقش مهمی را در راهپیمایی ها و محاصره های معترضان داشتند. از آن هنگام، بسیاری از گردهمایی ها و اعتراضات بزرگ با هنرنمایی همراه بوده است. این هنرنمایی ها عبارتند از انبارها یا فضاهایی که مقادیر فراوانی از بنرها، لوازم جانبی، عروسک های بزرگ مومیایی، بالون های بزرگ زمینی و تکیه گاه های مخصوص. به عنوان نمونه، حضور نهاد org.350، که یک سازمان جهانی حفاظت از محیط زیست است و به تغییر وضعیت اقلیم تمرکز دارد، بسیار اثرگذار است. این نهاد یک مدیر تمام وقت استخدام کرده است و بسیاری از اعتراضات آن به شکل دیداری و نمایشی برای جلب بیشتری توجه برگزار می شوند. بنیاد امپلی فایر، که "یک دستگاه هنری برای تغییر اجتماعی" است، کاملاً خود را به تولید و توزیع هنر به مثابهٔ ابزاری برای پشتیبانی از مبارزات مردمی وقف کرده است.

دشواری زیبا (بویل و میشل، 2016) نام کتابی است که به آن تاکتیک های موثر مقاومت مدنی خلاقانه می پردازد که در بسیاری از کارزارها به کار می روند. این کتاب مشترکاً توسط بسیاری از فعالان در فضای اینترنتی به نگارش در آمده است

Civil Society 2.0 Project 31

Mary Joyce 32

33 برای اطلاعات بیشتر، به ارائهٔ وبینار توسط ماری جویس پیرامون مقاومت مدنی 2.0 در لینک روبه رو نگاه کنید:

<https://www.nonviolent-conflict.org/civil-resistance-2-0-digital-enhancements-to-the-198-nonviolent-methods>

و دارای یک وبسایت، شبکه و گروه آموزشی است که به دنبال ترویج اقدامات کارآمد، خلاق و عدم خشونت است. عنوان فرعی کتاب، جعبه ابزاری برای انقلاب، به دقت به توصیف هدف می پردازد زیرا قصدش دسترسی آسان کنش گران نیازمند به پشتیبانی و راهنمایی است.

برای پاسخگویی به گستردگی در روش های مقاومت مدنی از رهگذر فرهنگ (بلوخ، 2015)، یک مربی، هنرمند و همکار دبیرنهٔ موسسهٔ بین المللی عدم خشونت، 12 دسته روش مقاومت فرهنگی را پیشنهاد کرده است (شارپ آنها را شناسایی یا دسته بندی نکرده است).

بلوخ تاکتیک های مقاومت فرهنگی را این چنین برشمرد:

1. هنرهای دو بعدی (گرافیک/تصاویر/کلمات: دیوارنگاری، بنر، پوستر، استیکر، کومیک، کاریکاتور، لوگو)
2. هنرهای سه بعدی (خیمه شب بازی، پراپ³⁵، اشیاء، لباس های محلی، لباس عروسی³⁶، مجسمه سازی)
3. هنرهای شنیداری/موسیقی (درام، ایجاد سرو صدا، کلمات گفتاری³⁷)
4. هنرهای نمایشی (تئاتر های خیابانی چریکی و قابل مشاهده³⁸، تئاتر سنتی، تئاتر اصلاح هویت)
5. هنرهای حرکتی (رقص، هنرهای رزمی، گام زدن، راهپیمایی، هنرهای سرکس)
6. هنرهای رسانه ای/مستند (ویدیو، صوت، فیلم، آرشیوها)
7. ادبیات (روزنامه ها، جزوه، کتاب، شعر)
8. ترسیم فضا (فضاها/ساختمان های فیزیکی که خشونت/نظامی سازی را حذف می کند یا در برابر آن می ایستد؛ پارک های صلح/مناطق نظامی زدایی شده، دهکده های صلح، کلیساهای صلح)
9. نهادسازی فرهنگی (خانه های حفظ آثار فرهنگی، آموزشگاه های زبان بومی، آموزشگاه های هنرهای سنتی)
10. صنایع دستی سنتی (لباس، غذا)
11. مناسک (بزرگداشت های ملی/معنوی/دینی، مراسم خاک سپاری)
12. گهرداری از زبان (کنشگران حقوق زبانها)

بسیاری از این تاکتیک های مقاومت فرهنگی اساسا کاربرد هنری و بیان گری دارند. بسیاری از فعالیت های فرهنگی و هنری معمولا در محیط های تجاری و بیرون از منازعات اجتماعی انجام می شوند. هنگامی که از آنها عامدانه در یک منازعه استفاده شود تا در پیشگاه مردم دادخواهی گردد یا علیه مخالفان اعتراض بر پا شود، آنها را به مثابهٔ کنش های عدم خشونت بر میشمیریم.

هفت دستهٔ نخست تاکتیک های مقاومت فرهنگی که در بالا یادآوری شد در دسته بندی روزآمدشدهٔ این تک نگاری گنجانده شده است (به جدول های 1 و 4 نگاه کنید). تاکتیک های مقاومت فرهنگی در شماره های 8 تا 12 در نوعی از اقدام مستقیم سازنده سهم دارند که در این تک نگاری در دسته ای به نام "مداخلهٔ سازنده" قرار داده شده اند. استلان وینتھاگن (2015) از این تاکتیک های سازنده به عنوان نمونه هایی از توسعهٔ "بدیل های فرهنگ عدم خشونت جامعه" یاد می کند، البته تا هنگامی که به گونه ای دو سویه "در روابط تسلط و اجرای روش بدیل زندگی مداخله کند."

کنشگرایی برای دفاع از حقوق بشر

دلیل دیگر برای ترتیب تاکتیک های نوین مقاومت مدنی به جنبش جهانی حقوق بشر باز میگردد. در دهه 1970، کنش گرایی برای دفاع از حقوق بشر و نهادهای مربوط آن با از پشتیبانی اصلی سازمان عفو بین الملل، دیده بان حقوق بشر، سازمان ملل و چهره های شاخص مخالف جنبش های مبتنی بر حقوق مانند سولژنیستین، ماندلا، هاول و مادران میدان دو مایو از شدت بیشتر برخوردار شد. یک چارچوب نیرومندتر جدید برای کنش گرایی در سطح محلی و بر بنیاد قانون بین الملل همچنان روبه توسعه است و بسیاری هم پیمانان جامعه بین المللی حقوق بشر به شمول اتحادیه های کارگری و گروه های حقوق بشر همچون نخستین انجمن قلم حقوق بشر، فرانت لاین، و شماری سازمان های ملی به پشتیبانی از آن پرداختند.

فراتر از وکلای مدافع، اکنون مدافعان حقوق بشر شامل کسانی هستند که از قوانین و کنوانسیونهای بین المللی پشتیبانی می کنند، مانند روزنامه نگاران و نویسندگان مدافع ماده 19 اعلامیه حقوق بشر، زنان فعال برای برابری جنسیتی و بومیانی که برای بقا می کوشند. از دیگر مدافعان می توان به گروه های اقلیتی اشاره کرد که برای تعیین سرنوشت خود به مبارزه عدم خشونت روی می آورند، احزاب سیاسی که خواستار انتخابات آزاد و عادلانه می شوند، دانشجویانی که مدافع آموزش دانشگاهی اند و کارگرانی که از قوانین کار سازمان بین المللی کار دفاع می کنند.

قوانین بین المللی حقوق بشر حداقل استانداردهای کرامت را که دولت ها داوطلبانه آنها را امضاء کرده اند تعیین می کند، اما این استانداردها اغلب از اجرای موثر باز می مانند. هم اکنون گزارشگر سازمان ملل برای مدافعان حقوق بشر و نیز یک شورای مربوط به حقوق بشر سازمان ملل (که کارش بررسی های دوره ای کشورها است) در جهان وجود دارد که بر چگونگی اجرای قوانین حقوق بشری از سوی کشورهای عضو نظارت می کند. آمیزه ای از فشارهای محلی و بین المللی حقوق بشری برای ایجاد تغییرات اجتماعی در کشورهایی مانند کلمبیا و السالوادور نیرومند ثابت شده است.

پایگاه داده های تاکتیک های نوین در حقوق بشر (NTHR) منبع ارزش مندی برای مدافعان حقوق بشری است. این پایگاه داده ها یک وبسایت چند زبانه است که برای کمک به فعالان حقوق بشر در عملی کردن تاکتیک های مورد استفاده در دیگر کارزارها طراحی شده است. پایگاه داده های نامبرده صدها تاکتیک که استانداردهای حقوقی بین المللی را بهبود می دهند در خود ثبت کرده است. در بسیاری از جوامع، دفاع از حقوق بشر، مقاومت عدم خشونت را به عنوان اصلی ترین راهبرد برای تغییرات اجتماعی جایگزین کرده است. مدافعان حقوق بشر به گونه سنتی با دادگاه ها و مجالس قانونگزاری همکاری نزدیک تر دارند و می کوشند آنها را مسوول بدانند و آرمان های اعلام شده خود را حفظ کنند. هنوز بسیاری از تاکتیک های که مدافعان حقوق بشر به کار می گیرند، مانند مواظبت و تظاهرات برای خاک سپاری، روش های مقاومت عدم خشونت هستند. برخی از نمونه اقدامات عدم خشونت وام گرفته شده از این پایگاه داده ها در این تک نگاری، عبارتند از: دادگاه های نمایشی، قانونگزاری چریکی و چاپ پول جعلی برای مبارزه با رشوه (به پیوست جهانی تاکتیک های عدم خشونت مراجعه کنید).

34 برای اطلاعات بیشتر به لینک روبه رو نگاه کنید: <http://beautifultrouble.org>

Prop 35

Mascots 36

Spoken words 37

guerrilla and invisible theaters 38

پخش دانش پیرامون مقاومت مدنی

اگرچه هنوز کمبود دسترسی به جهان دیجیتال در بسیاری از نقاط جهان وجود دارد و نظارت و سانسور از روش های معمول است، اینترنت به گسترش دانش جهانی درباره مقاومت مدنی کمک چشمگیری کرده است. پیش از اینترنت، تلاش دانشمندان، آموزگاران و مربیان برای آموزش مقاومت عدم خشونت تنها به تعامل حضوری یا تماس تلفنی (با وجود محدودیت های مالی و لجستیکی ناشی از آنها) محدود بود. دسترسی بهتر به اینترنت، از نظر زیرساخت و به صرفه بودن و نیز پیشرفت اتصال به اینترنت در بسیاری از نقاط جهان، به آموزگاران امکان داده است تا بتوانند زمینه های آموزشی کم هزینه و آسان تر را فراهم کنند. امروزه، شماری از دانشگاه ها و کنش گران جامعه مدنی دوره های آنلاین، آفلاین و ترکیبی از این دو را برای آموزش مقاومت مدنی عدم خشونت و اقدامات بدون خشونت ارائه می دهند. سنجش تأثیر دوره های آنلاین بر شرکت کنندگان همچنان یک چالش بوده و هنوز هم نسبتاً محدود است. با این حال، فعلاً کار بر بازبینی ابزارهای پیمایشی جریان دارد تا بینش مهمی پیرامون تغییرات کوتاه مدت و بلندمدت در نگرش، مهارت ها و دانش شرکت کنندگان به مثابه برآیند یادگیری آنلاین در زمینه مقاومت مدنی به میان آید (بارتکوفسکی، 2019).

فیلم های مستند همچنین به عنوان یک ابزار آموزشی نیرومند عمل می کنند. مستندهایی که موارد مقاومت مدنی در سراسر جهان را بررسی می کنند. شمار بینندگان مستندهایی مانند "نیروی قدرتمندتر"، "سرنگونی یک دیکتاتور" و "انقلاب نارنجی" به ده ها میلیون تن رسیده است. در سطحی گسترده تر، می توان از گونه ای "مقاومت مستند" سخن گفت. با تکیه بر کار بارتکوفسکی (2013) و مورخ جنبش های مدنی ژاک سملین، امپر فرنج (2017) این گونه مستندها را چنین می توان توصیف کرد: "تلاش برای مستندسازی، نگهداری و انتقال اطلاعات مربوط به گذشته جنبش های عدم خشونت [به عنوان] اقدامات مقاومت مدنی [از جمله] آثار خام جنبش ها (عکس ها، فیلم ها و غیره)..." دو گروه اصلی می توانند در مقاومت مستند شرکت کنند:

الف) کنش گران/جنبش ها از طریق تهیه جزوات، ویدیوها، سخنرانی های رهبران، مصاحبه ها و دیگر موارد،
ب) تاریخ دانان، روزنامه نگاران، کارگردانان مستند و دیگرانی که می نویسند و درباره جنبش ها فیلم می سازند
یا درباره شان مطالعه می کنند، به گردآوری و تحلیل چشم دیدهایی می پردازند که جنبش های امروزین می توانند
برای آموختن و فراگیری بدانها مراجعه کنند.

مفهوم اساسی مقاومت مستند سرپیچی از سرکوب است (چه به شکل جنبش سرکوب یا روایت های سانسور شده تاریخی) تا جنبش های آینده بتوانند از تجربه و اقدامات جنبش های گذشته درس بگیرند.

برگردان منابع مربوط به مقاومت مدنی یکی دیگر از تحولات مهم در پخش دانش است. آثار جین شارپ به 36 زبان برگردان شده و کتابخانه منابع آنلاین ICNC دارای فهرستی جامع و در حال افزایش به زبان انگلیسی و ترجمه شده به بیش از 70 زبان است که برای دانلود و دسترسی رایگان میباشد.

فناوری های اطلاعاتی راهی برای دور زدن محدودیت های ارتباطی در اختیار شهروندان قرار می دهد که رژیم های اقتدارگرا معمولاً تلاش در محدود کردن و/یا سازمان دهی اطلاعات مربوط به مبارزات مقاومت در درون و بیرون از کشور

39 وینتاگن (2015) 9 بخش فرهنگ عدم خشونت را چنین ترسیم می کند: 1. جامعه پذیری، 2. بازتولید اجتماعی مادی، 3. بازسازی فرهنگی، 4. داستان های جنبش در زندگی روزمره، 5. مناسک و مجالس جنبش، 6. مناطق آزاد، 7. مرزهای گروهی، 8. چارچوب های تفسیری جنبش محور، 9. همگانی سازی زندگی روزمره.

دارند. استفاده از فناوری های اطلاعاتی برای پخش تظاهرات 11 نوامبر 2010 علیه زین العابدین بن علی، دیکتاتور تونس، باعث ظهور یک اعتراض (در آغاز از مصر و سپس در سراسر جهان عرب) شد که به آن بهار عربی می گویند.

با گسترش دانش درباره اقدامات عدم خشونت در مناطق، کشورها و جوامع، پتانسیل بیشتری برای یادگیری به میان خواهد آمد. این امر به پیدایش نوآوری های تاکتیکی می انجامد و به خلاقیت و تأثیرگذاری بیشتر مبارزات عدم خشونت کمک می کند.

نوآوری تاکتیکی از سوی زنان و اقلیت های جنسیتی

زنان و دختران در طول تاریخ به شدت در بسیاری از کارزارهای عدم خشونت حضور داشته اند و اغلب نوآوری تاکتیکی و خلاقیت شدیدی از خود نشان داده اند. در حالی که مردان در منازعات بیشتر از خشونت گروهی استفاده کرده اند، گزینه زنان بیشتر روی آوردن به کنش های عدم خشونت بوده است. به گفته دو پژوهشگر، مری الیزابت کینگ و آن ماری کودور: زنان در کاربرد صدها روش عدم خشونت پیشگام بوده اند و ما در بستر تاریخ شاهد آنیم. زنان کنش گر توانسته اند از پنج ویژگی جامعه شناختی بهره مند شوند که در مقایسه با مردان از جنبه های خاص و مزیت ویژه ای در جنبش های مقاومت مدنی برخوردار بوده اند:

1. حضور زنان، سطح خشونت و سرکوب نیروهای امنیتی را کاهش میدهد.
2. زنان غالباً بهترین نگهبانان نظم عدم خشونت در درون جنبش هستند.
3. زنان تمایل به سازمان دهی در شبکه های افقی دارند، که ثابت می کند کارآیی و انعطاف پذیر بیشتری نسبت به دستگاه های سلسله مراتبی مردانه دارند
4. زنان رقابت های درونی کمتری از خود نشان می دهند و اغلب می توانند وحدت بیشتری نسبت به مردان فعال داشته باشند.
5. زنان توانایی بیشتری نسبت به مردان در ایجاد روابط همبستگی در ورای خطوط تقسیم اجتماعی (اعم از مذهبی، قومی یا اقتصادی اجتماعی) و سیاسی دارند (کورتیس و کورتیس، 2015، ص 433)

به گونه تاریخی، زنان از اقدامات گسترده و پراکنده مانند تحریم ها و اعتراضات آشکارا پشتیبانی می کردند. نوع اعتراض کاسرولازو، که شامل کوبیدن ظروف و ماهی تابه ها به عنوان بخشی از راهپیمایی یا رویدادی مشابه است، یک روش پرکاربرد در بخش های خاصی از جهان است. مبدع این روش زنان بودند و در اقدامات پراکنده در مناطق خفقان از آن استفاده می شد.

با این وجود بسیاری از مبارزات عدم خشونت به رهبری زنان، استفاده از تاکتیک های متمرکز نیز آثار خود را در تاریخ برجای گذاشته اند. از آغاز سال 2000، جنبشی به نام "زنان زیمبابوه بر می خیزند (WOZA)" در روز "ولنتاین" در "راهپیمایی برای عشق" سالانه شرکت می کنند، و برای پایان دادن به شکنجه و حکومت استبدادی دست به کنش جمعی می زنند. در دهه های 1970 و 80، مادران میدان دو مایو در آرژانتین با برپایی یک بیداری عمومی با پرتره های کودکان ناپدید شده خود، اعتراضات گسترده ای به راه می اندازند و شهروندان را بسیج می کنند.

ظرفیت زنان برای نوآوری تاکتیکی بارها از نقش های محدود جنسیتی فراتر رفته است. بسیاری از زنان برخاسته اند تا از

این انتظارات اجتماعی در جهت پیشرفت استراتژیک خود بهره برداری کنند. کینگ و کودور استدلال می کنند که نقش های سنتی جنسیتی می تواند به زنان:

یک مزیت استراتژیک بدهد، زیرا به آنها امکان می دهد در انواع کلیشه های معمول نقش بازی کنند، در حالی که از ابزارهایی استفاده می کنند که می توانند از آنها به عنوان ابزار علیه برخی از جنبه های ساختار مردسالاری جامعه کار بگیرند... همان گونه که مقامات را به نام ارزش های "برتر" خانواده، به عنوان همسران خوب و مادران فداکار، به چالش کشیده اند، قادر بودند دست به اقدامات قدرتمند و مقاومت ناپذیر بزنند.

در عین حال، نمونه های بیشماری از زنان وجود دارد که در نافرمانی مدنی در برابر قوانین محدودکننده، قوانین جنسیتی و انتظارات فرهنگی در جوامع سراسر جهان حضور داشتند. پوشیدن شلوار به جای دامن و لباس، رأی دادن، رانندگی با وسایل نقلیه، ازواج به گونه غیر مرسوم، سیگار کشیدن، عقد قراردادهای قانونی و امتناع از ساتی (خودسوزی بیوه زن ها) به عنوان مثال شامل این موارد است.

افزون بر این، دگرگونی در نقش های جنسیتی مدرن در بسیاری از مناطق جهان، افق های مقاومت جدیدی را برای زنان در صحنه های حرفه ای، اجتماعی و سیاسی گشوده است. زنان در بسیاری از کشورها در زیرزمین و کلینیک های پزشکی سقط جنین را انجام داده اند. در لیبیا در سال 2003، زنان در یک تلاش موفقیت آمیز برای شرم آوردن مردان و فشار بر آنها برای امضای قرارداد آتش بس، بدن برهنه خود را در معرض دید قرار دادند. در بورکینافاسو در سال 2014، زنان با بیرون آمدن از خانه های خود و تکان دادن کفگیر در هوا، نقش برجسته ای در مقاومت در برابر دیکتاتوری داشتند این یک نشانه ی نادر از عدم تأیید در فرهنگ بورکینابه است که درجه جدی بودن موضوع را به دیگران در سراسر کشور نشان می دهد. یعنی اینکه مقاومت مدنی مرزها را در می نوردد (Zunes 2017).

افزون بر این، کینگ و کودور، و همچنین ماری پرینسیپ (2016) به اثرات بازسازی و تقویت کننده ای که سازمان دهی و بسیج عدم خشونت زنان برای مبارزات گسترده در بسیاری از جوامع داشته است، اشاره می کنند. به عنوان مثال، جنبش دادخواست زنان ایران در سال 2006 به عنوان پایه ای برای انقلاب سبز 2009 عمل کرد. برعکس، رهبری زنان در جنبش حقوق مدنی ایالات متحده به کاتالیز کردن تاکتیک های فمینیستی دهه 1970 و دهه های پس از آن کمک کرد، از جمله بسیج متمرکز بر تمایلات گروهی، جنسیت زدایی از حمام ها، شیردهی در اماکن همگانی، ایجاد گروه های مذهبی با محوریت زنان و آیین ها و استفاده از زبان غیر جنسیتی.

در سده بیستم، مردان و زنان همجنس گرا و دوجنس گرا هنجارهای جنسیتی را توسط روابط عاشقانه و رمانتیک با هم جنسان خود شکستند. این امر به انواع مقاومت ها مانند بوسه، رابطه جنسی همجنس گرایان، اروتیکا و پورنوگرافی، داروخانه های زیرزمینی و اعتراضات لباس پوشیدن انجامید. نوآوری های تاکتیکی شامل بستن دستان خود در اطراف پخش کنندگان مستقیم خبرها، راه اندازی داروخانه های زیرزمینی، پرتاب اشیای براق، و ترتیب دادن پرچم رنگین کمانی به عنوان نمادی از هویت بود.

درک تاکتیک های مقاومت مدنی از طریق لنزهای جنسیتی همچنان یک منطقه نسبتاً نامکشوف است. تحقیقات بیشتری برای شناسایی و مستند سازی سهم جنسیت و اقلیت های جنسی، از جمله تراجنسی ها، کوئیر، افراد بین جنسی و بسیاری دیگر در مقاومت مجدد عدم خشونت به طور کلی و به طور خاص نوآوری تاکتیکی در مقاومت مدنی نیاز است.

مقاومت در برابر ظهور قدرت جهانی شرکت ها

برای صدها سال، یک نیروی محرک در پس جهانی شدن اقتصاد و شرکت های فراملی وجود داشته است. از این نهادها در هنگام استعمار قدرت های اروپایی حمایت صورت می گرفت و در دوران مدرن از سوی قدرت های جهانی مانند ایالات متحده و چین و همچنین قدرت های استعماری پیشین مانند فرانسه و انگلستان و دیگران پشتیبانی می شوند. شرکت های فراملی بر حاکمیت محلی تسلط دارند، این امر می تواند پیامدهای زیان باری بر سطوح مختلف جامعه، به ویژه در کشورهای دارای حاکمیت ضعیف داشته باشد. به عنوان نمونه شرکت های فراملی که هم اکنون فعالیت دارند، می توان به شرکت های نفتی Shell در نیجریه، Total در برمه و Hunt Oil در پرو اشاره کرد. شرکت های استخراج طلای Freeport-McMoRan در غرب پاپوا و Centerra Gold در قرقیزستان؛ و شرکت های استخراج الوار که در حوضه کانگو، حوزه آمازون و در کشورهای مختلف جنوب شرقی آسیا فعالیت می کنند.

جوامع محلی نسبتاً ضعیف با اثرگذاری ناچیزی بر شرکت های فراملی نیرومند، درآمد مالیاتی اندکی از سود استخراج منابع به دست می آورند و با هزینه های بلندمدت بهداشتی و محیط زیستی دست و پنجه نرم می کنند. بیشتر کارزارهای عدم خشونت مرتبط که جوامع محلی، اغلب با هم پیمانان بین ملی رهبری می کنند، بر یک چارچوب راهبردی تمرکز دارند که به نوآوری های تاکتیکی به نام نقاط مداخله انجامیده است (که در نقل قول زیر مشخص شده است). مخالفت موثر با این بنگاه های جهانی نیاز به یک واکنش جهانی دارد که با ارتباطات مدرن و مسافرت فراهم می شود. همان گونه که پاتریک رینزبور و دوئل کنینگ (2008) در وبسایت StoryBasedStrategy.org اشاره کرده اند:

مداخلات [تاکتیکی] در بسیاری از حوزه ها دیده می شود از نقطه نابودی که استخراج مجدد منابع زیست محیطی دست نخورده، زمین های بومی و ارتباطات محلی را ویران می کند، تا مرحله تولید که کارگران در شیرینی فروشی ها و کارخانه های سراسر جهان به کار می پردازند. اقدامات همبستگی در نقطه مصرف (جایی که محصولات که از دل فرآیندهای ناعادلانه زاده می شوند و به فروش می رسند) سر از تخم برمی آورند و به ناچار جوامع از هر نوع اقدام مستقیم در نقطه تصمیم گیری برای مقابله با تصمیم گیرانی که قدرت ایجاد تغییرات بدان نیاز دارند، پشتیبانی می کنند.

رخ دادن یک مداخله معمول دیگر در نقطه حمل و نقل به صورت محاصره کشتی ها، قطارها و وسایل نقلیه دیگر است. برگزارکنندگان کارزارهای صلح سبز و اندونزی در تلاش اند جنگل های بارانی را از کشت زارهای روغن نخل حفظ کنند. افزون بر تلاش های مستقیم برای متوقف کردن ورود به دستگاه تغییرات، کنش گران همچنین سعی در محاصره بنادر، کارخانه های روغن نخل، ترویج تحریم محصولات روغن نخل و سازماندهی تظاهرات با هدف فشار آوردن بر مدیران روغن نخل دارند (شلگل، 2016).

فعالان محیط زیست با به کارگیری محاصره سه پایه که در آن یک دستگاه سه پایه بزرگ در جاده ها یا پیش روی املاک نصب می شود و در آن یک نفر بالای دستگاه می رود و مانع ورود و خروج افراد می شود، دست به نوآوری زده اند. بدون خطر جدی برای آسیب زدن به شخص نمی توان سه پایه را جابه جا کرد. با استفاده از یک دستگاه واحد و یک نفر میتوان فضای بزرگی را بست. این امر کاربرد این تاکتیک را کاملاً کارآمد می کند.

نوآوری دیگر، اصلاح هویت است که توسط مردان بلی گو⁴⁰ انجام می شود. آنها مجری شرکت های بزرگی هستند که "پوزش می خواهند" و "جبران خسارت می کنند" برای تخلقاتی مانند رویداد صنعتی صنعتی بوپال. داو، عامل رویداد، تصمیم گرفت که به سرعت پیشنهاد پوزش و جبران خسارت را رد کند. عملی که به آسیب بیشتر به شهرت وی انجامید. گروه های نهنگ

ستیز با تاباندن نور لیزر به نهنگ ها، مداخله در میان نهنگ ها و شکارچیان غیرمجاز، پیگیری و نگهداری از نهنگ های سایه ای و توقیف و آسیب رساندن به تورهای دریایی در امر برداشت نهنگ با دستگاه های نهنگ گیر دخالت کرده اند. با توجه به فراگیر بودن فعالیت های شرکت های فراملیتی و کمبود قوانین و سازوکارهای بین المللی برای مهار قدرت خود، مبارزان مقاومت مدنی فهرست روش های خود را برای مداخله بر این اساس گسترش داده اند.

سرکوبی پیوسته

رژیم های اقتدارگرا معمولاً اقدامات مستقل جوامع مدنی را سرکوب و تلافی می نمایند و پیوسته ابزارهای جدیدی را برای این کار اختراع و آزمایش می کنند (باروز و استفان 2015). این فشار استبدادی تمایل به ایجاد نوآوری تاکتیکی در گروه های سرکوب شده اما هنوز بسیج یافته دارد. مقامات آماده این کار نیستند. برای به حداقل رساندن هزینه ها و نیز خطرات ناشی از سرکوب، به کنش گران انگیزه داده می شود تا انواع روش های مقاومت عدم خشونت را بیازمایند.

در پاسخ به تلاش های دولت چین برای سانسور "گفتار" اینترنتی با ممنوعیت استفاده از واژه های خاص، شهروندان بی پروایانه واژه های هم گون و هم نوای تازه می آفرینند تا اطلاعات مهم را به یکدیگر منتقل کنند و از آزادی بیان پشتیبانی نمایند (شائو و داج، 2017). در یک واکنش خلاقانه دیگر در برابر سرکوب، مردم صحراوی در اعتراض گسترده ای به اشغال منطقه غربی توسط مراکشی ها، شهر لایون را ترک گفتند و یک شهر جایگزین از خیمه ساختند. دولت مراکش سرانجام شهر خیمه ای را ویران کرد. فعالان صحراوی با سرکوب و ممنوعیت خیمه ها (چادرهای صحرائشینان سنتی و اجتماعات زندگی اجتماعی) و برافراشتن آنها بر بام خانه های شان به این واکنش دولت پاسخ دادند. در سال 2019 در هُنگ کُنگ، شهروندان 32 کیلومتر زنجیره انسانی نمادین تشکیل دادند، نشانه های سپاس گزاری را برای بسیاری از طرفداران خارجی در دست گرفتند و در پاسخ به سرکوب پلیس از لیزر به شکل انبوه استفاده کردند.

رقابت بر سر جلب توجه مردم

جنبش ها معمولاً از رهگذر رسانه های خبری جریان اصلی برای جلب توجه مردم وارد رقابت می شوند. این کارزارها همچنین در "پهنای باند" با تبلیغات بخش های تجاری و خیریه رقابت می کنند. تمایل پیوسته برای توجه به اخبار جریان اصلی، همراه با این درک که همان خبررسانی تکراری می توانند در اثربخشی و ارزش خبری خود کم رنگ شود، برخی از جنبش ها را در یک روند خلاقانه و بی پروایانه، و جستجوی اقدامات جدید به سوی "جلب توجه مردم" سوق می دهد.

بنیاد مردمی رعایت اصول اخلاقی در برابر جانوران (PETA) به دلیل شعارهای زیر نام "همه خبرها خبر خوبی است" زبان زد همه شده است. این شعار نشان می دهد که حتی اقدامات بحث برانگیزی که ممکن به برانگیختن خشم بسیاری از مردم شود، مانند ریختن خون به سوی افرادی که گت های خردار بر تن دارند یا ایجاد مزاحمت برای آنها موفقیت آمیز است زیرا باعث شهرت و افزایش آگاهی درباره یک شکایت می شود. بیشتر جنبش ها وارد این استراتژی شدید جلب توجه، اما برخی شان نمیشوند، اما برخی شان میشوند.

رقابت بر سر منابع میان گروه های موجود در یک جنبش

کانینگام، دال و فروژ (2017) به تجزیه و تحلیل آماری تنوع تاکتیک های به کار رفته در تلاش های تعیین سرنوشت از 1975 تا 2005 را پرداختند و دریافتند: "با وجود محدودیت های موجود در ظرفیت های استراتژی های عدم خشونت، رقابت میان

سازمان ها در یک جنبش مشترک و الزامات منابع برای این استراتژی ها، نشان می دهیم که به جای نسخه برداری از دیگران، این سازمان ها انگیزه هایی برای متنوع ساختن تاکتیک ها دارند."

آنها از نگاه آماری نشان دادند هنگامی که برخی از سازمان ها از روش های پرهزینه مانند تحریم یا اعتراضات گسترده به گونه موفقیت آمیز استفاده می کنند، به دیگران انگیزه می دهند که از روی دست آنها نسخه برداری کنند. با این حال، در بسیاری موارد، فعالان روش های کم هزینه تری مانند محاصره یا دادخواست آنلاین را می آزمایند. رقابت داخلی بر سر منابع، تأثیر تاکتیک ها و پشتیبانی عمومی برای کارگیری از تاکتیک های ویژه، همه باعث ایجاد خلاقیت و تنوع در تاکتیک ها می شود.

یک کارزار توانست از طریق یک تاکتیک کم هزینه منابع به نام نقشه کش گری به اثر چشمگیری دست یابد. این روش همراه با کارزار حقوق زنان در مصر رشد کرد و منجر به ایجاد Harassmap در سال 2015 شد. Harassmap یک نرم افزار تعاملی است که گزارش های آزار و اذیت جنسی مردم را به شکل گسترده بر روی نقشه نشان می دهد. این تاکتیک تنها به چند تن برنامه نویس نیاز داشت که اراده کنند و شهروندان را متمایل به گزارش دهی درباره رویدادها نمایند. در سال 2011 در تونس، یک گروه یک کارزار آنلاین از عکس های شخصی افرادی را آغاز کردند که در اعتراض به رئیس جمهور وقت (زین العابدین بن علی)، تابلوهایی با عنوان "علی دیگر بس است" را در دست داشتند. این عکس ها به صورت موزاییکی به شکل آنلاین جمع آوری شد تا نشان دهد شمار فراوانی از تونسی ها خواهان برکناری رئیس جمهور هستند.

بلاهای طبیعی یا دست ساخت انسان

بیماری های همه گیر و فاجعه های زیست محیطی برای بشریت چیز جدیدی نیست. با این حال، تغییر در مقیاس، شدت و شتاب این بلاها فرصت های جدیدی را برای نوآوری تاکتیکی فراهم کرده است. بیماری همه گیر کرونا نمونه ای از یک فاجعه است که به نوآوری های تاکتیکی فراوانی انجامیده است. به عنوان نمونه، طرفداران کی پاپ در تیک تاک یک کارزار با خریدن بلیت برای مسابقه اوکلاهامای ترامپ در برابر وی دست به اعتراض زدند تا فرصت حضور هواخواهان وی در این برنامه را از آنها بگیرند و سازمان دهندگان رویداد ورزشی را با سردرگمی روبه رو سازند. فعالان کالیفورنیایی با ساختن یک اثر هنری مجازی (غیرمتمرکز) با تلفیق آثار هنری خود، که برای رساندن یک پیام به یکدیگر دوخته شده بود، عکس گرفتند. میلیون ها تن ماسک چهره را توسط چرخ خیاطی های خانگی تولید می کردند و مردم گرد هم آمدند تا تجهیزات محافظتی بدون حمایت دولت جمع آوری و توزیع کنند. در هندوراس، فعالان اسکناس را به عنوان نمادی از خواسته های خود برای شفافیت و حساب دهی در دولت به ماسک صورت تبدیل کردند. و تجمعات آنلاین به دلایل⁴⁷ مختلف برگزار شد.

نکات موجود در این بخش جامع نیستند ولی هدف آنها بررسی برخی از روندهای غالب در نوآوری تاکتیکی است. با توجه به کاربرد تاکتیک های عدم خشونت در مجموعه ای از جنبش های مقاومت مدنی، در همه کشورها و در بیشتر بخش های جوامع مدرن، مطمئناً عوامل دیگری نیز وجود دارد که استفاده از روش های نوین عدم خشونت و نوآوری تاکتیکی روش های پیشین را به دنبال خواهد داشت.

فصل سوم: دسته بندی تاکتیک های عدم خشونت

این فصل، به دلیل اهمیت و محبوبیت آن، با مروری بر کارهای جین شارپ در زمینه روش های عدم خشونت آغاز می شود. سپس بینش هایی از ابرت، گاندی، باند، بلوخ و دیگران افزوده می شود تا یک دستگاه دسته بندی فراگیرتر از تاکتیک های

عدم خشونت ترتیب گردد.

در پایان فصل با ارائه پژوهش ها و ایده های جایگزین برای دسته بندی تاکتیک های مانند پیشنهاد های بیرلی، وینتاگان و دیگران، با این امید که این بخش از پژوهش پیرامون مقاومت مدنی بتواند به گونه کامل تری در درک ما از تاکتیک های کهن و نو و چگونگی استفاده فعالان از این تاکتیک ها، به دست آید.

دسته بندی روش های عدم خشونت جین شارپ

شارپ شاید نخستین کسی نبود که شناسایی روش های عدم خشونت را آغاز کرد، اما او نخستین کسی بود که به گونه نظام مند دست به مستند سازی آنها زد. در دهه 1950، شارپ انواع گوناگونی از شیوه های مقاومت عدم خشونت را که از طریق بررسی ژرف منازعات و جنبش های تاریخی فاحش به دست آورد، شناسایی و سپس فهرست بندی کرد. پس از تهیه فهرستی از تاکتیک های عدم خشونت، که وی آنها را "روش" می خواند، در راستای دسته بندی سازمان مند آنها کوشید. شارپ یک سنخ شناسی را ترتیب داد که این زمینه پیچیده از رفتار انسان را به سه دسته متمایز از مقاومت مجدد سازمان می دهد: الف) اعتراض و اقناع، ب) عدم همکاری، و ج) مداخله. این دسته ها بادوام بوده و در عین حال به اندازه کافی انعطاف پذیر هستند که به راحتی شامل روش های نوظهور گردند.

1. تاکتیک های اعتراض و اقناع اقداماتی گروهی هستند که اساسا برای "گفتن" یا بیان شکایت ها و خواسته های معترضان طرح ریزی شده اند. این دسته معمولا شامل گردهمایی ها، حرکت های دسته جمعی، نمایش های تئاتر، سخنرانی های عمومی، عروسک ها، دادخواست ها، فیلم ها و راهپیمایی های مجازی است. اعتراض و اقناع دو هدف اصلی عمل گری بیان را ابراز می دارند: برقراری ارتباط آنچه که یک جنبش "برای" آن انجام می دهد و آنچه یک جنبش "علیه" آن پیکار می کند. با این حال، "اقناع" می تواند بدین معنی باشد که عمل کردهایی که در ترغیب یک مخالف موفق نیستند، تعریف روش عدم خشونت را برآورده نمی کنند. ما در این تک نگاری این روش کاربردی را "جذابیت" می نامیم، که معنای یکپارچه تری را می رساند.

2. تاکتیک های عدم همکاری یعنی "انجام ندادن" برخی اعمال، که معمولا با کنار کشیدن همکاری با مخالفان انجام می شود. شارپ 100 نوع روش مختلف برای عدم همکاری را جمع آوری و دسته بندی کرد و آنها را به سه زیر شاخه اجتماعی، اقتصادی و سیاسی تقسیم کرد. عدم همکاری اجتماعی شامل تهدید مردم، تعلیق فعالیت های اجتماعی و ورزشی، ماندن در خانه و ناپدید شدن جمعی است. عدم همکاری اقتصادی شامل 25 شکل تحریم (امتناع از خرید) و 22 شکل اعتصاب (امتناع از فروش) است. عدم همکاری سیاسی شامل عدم همکاری شهروندان و کارمندان دولت با دولت، اقدامات عدم همکاری دولت ها و تاکتیک های از جمله پیروبانندک از قوانین، نافرمانی مبدل، پنهان شدن، و نافرمانی مدنی از قوانین است که غیرقانونی تلقی می شوند.

3. در کل، تاکتیک های مداخله یعنی اقدامات اخلال گرانه مربوط به "انجام" یک عمل، که به دنبال مداخله جسمی یا روانی در عملکرد مخالفان یا دستکاری در شرایط به میان می آید. این تاکتیک ها شامل تصرفات اراضی به شکل غیر خشونت آمیز، محاکمه های معکوس، براندازی، نشستن روی درخت، و تئاتر چریکی است. این دسته همچنین شامل تاکتیک های است که نهادهای جایگزین و هنجارها و روش های اجتماعی مانند بازارهای جایگزین، حمل و نقل، سیستم های ارتباطی، نهادهای اجتماعی و دولت های موازی را رشد می دهند.

دستگاه دسته بندی شارپ همچنین زیرمجموعه های فراوانی از روش ها را تعیین می کند. برخی از زیرمجموعه ها به عرصه های عمل (مداخله اجتماعی) یا بازیگران خاص (عدم همکاری اقتصادی کارگران و تولیدکنندگان) اشاره دارند. دیگران به اهداف (فشار بر افراد، بزرگداشت از مردگان) یا رسانه مادی مورد استفاده (درام، موسیقی) اشاره می کنند. با این حال، روش های اقدام عدم خشونت بسیار متنوع و متناسب با زمینه هستند، بنابراین دسته بندی آنها به گونه کارآمد و مداوم دشوار است. به عنوان نمونه، زیرمجموعه های اعتراض و اقناع شارپ التقاطی هستند. جدول 4 تلاش می کند این روش ها را با دسته بندی شان بر بنیاد محیطی که در آنها انجام می شود فهرست بندی کند: فن آوری دیجیتال، هنرهای مادی، بدن انسان یا زبان.

تعریف شارپ از تاکتیک ها چند اشکال دارد. برخی از روش های شناسایی شده او را شاید به آسانی نتوان در یک گروه قرار داد زیرا شامل آمیزه ای از انجام دادن، انجام ندادن و بیان گری است. شارپ همچنین روش های عدم خشونت خود را با سلاح های نظامی استفاده شده علیه یک مخالف برابر می داند و با این کار پای بسیاری از اقدامات جامعه را وارد میدان می کند، ولی مخالف مستقیم یک جنبش را هدف قرار نمی دهد. مثلاً، اقدامات سازنده ای مانند آموزش، پشتیبانی از مشاغل و تلاش های سازمانی که برای جلب حمایت و وفاداری از حریف و تقویت انسجام اجتماعی و خود سازمان دهی جامعه سرکوب شده از روش های شارپ مستثنی هستند. در واقع، بیشتر موفقیت های مبارزاتی با به دست آوردن حمایت اکثریت (و نه حمایت یکسان) از سوی جامعه یا سایر دست اندرکاران تعیین می شود. تغییر مخالفان پیشتاز به ندرت رخ می دهد. اشکال دیگر تصمیم وی در نادیده گرفتن تمایز دسته بندی میان روش های اجباری و اقناعی است.

شارپ همچنین هشدار داد که الگویی آماده برای گزینش و سنجش دسته بندی تاکتیک های مشخص شده برای اجرای کارزارهای عدم خشونت موفق وجود دارد. با این حال، در کل، سادگی دستگاه دسته بندی شارپ در محبوبیت وی در میان فعالان و پذیرش تقریباً جهانی در میان آموزگاران، مربیان، نویسندگان و دانشمندان مقاومت مدنی نقش مهمی داشته است.

با در نظر داشتن نوع دسته بندی پایدار شارپ، آنچه در زیر می آید، نگاهی گذرا است بر روش های دیگر دسته بندی تاکتیک ها توسط پزشکان و تحلیل گران مقاومت مدنی، که همه اینها از چارچوب جهانی تهیه شده در این تک نگاری خبر میدهند (جدول 1 و 4).

مقاومت اخلاکگر و سازنده

بدون شناخت کمک های اصلی موهانداس گاندی هیچ بحثی درباره تاکتیک های عدم خشونت کامل نیست. گاندی بسیاری مواردی را که ما امروزه اقدامات خشونت آمیز می دانیم، ابداع کرد. وی مبدع و مروج بسیاری از اصطلاحات، اعمال و فلسفه های این رشته بود. گاندی فلسفه فراگیر خود را ساتیاگراها (مقاومت مدنی) نامید. وی به شدت به اهمیت انسجام میان چشم انداز هند جدید و ابزار استفاده شده برای دستیابی به این اهداف، از جمله حفظ همدلی با مخالفش، انگلیس، اعتقاد جدی داشت.

mactivism 44

45 یک فن آوری در گوشی همراه یا آنلاین است که از نقشه برداری برای کاهش پذیرش اجتماعی آزار جنسی در مصر استفاده می شد.

46 Kpop: موسیقی پاپ ویژه موسیقی نوازان کره ای

47 برای اطلاعات بیشتر نگاه کنید به: چنوویت، اریکا، و جرمی پرسمن. "کنش جمعی و مخالفت در دوره شیوع کرونا: کنسرسیوم شمارش افراد." سایت های گوگل 2020.

<https://sites.google.com/view/crowdcountingconsortium/dissent-under-covid>

اقتناع، اجبار بدون خشونت و اقدامات سازنده همه استراتژی‌هایی بودند که وی در مراحل گوناگون مبارزات استقلال طلبانه اش به کار گرفت (آکرمن و دووال 2000، کورتراث 2008؛ شارپ 1979).

گاندی به دلیل کاربرد اعتصاب غذا با استفاده از ماهیت چشمگیر و جنجالی این روزه‌ها برای جلب توجه به نگرانی‌های خود از آوازه‌ای بلند برخوردار است. وی اغلب افزون بر فشار بر دولت انگلیس، از این روش برای القای همکاری دیگر اعضای جنبش استقلال هند استفاده می‌جست. پشتیبانی وی از تحریم اقتصادی کالاهای انگلیس تأثیر نیرومندی بر جامعه انگلیس و دولت آن داشت. این موارد، همراه با تاکتیک‌های مانند پر کردن زندان‌ها و غلبه بر دستگاه قضایی، نمونه‌هایی از اقدامات اخلاص گر و مقابله است.

گاندی اصطلاح معروف "برنامه سازنده" را برای توصیف تلاش‌های خود به جهت بهبود زندگی و نظم و تربیت همسالان خود و نیز تقویت اعتماد به نفس آنها ابداع کرد. از طریق استفاده از بافندگی پنبه، اشرم‌های کشاورزی و نمک‌سازی، و رشد هنجارهای جدید اجتماعی برای کاهش موانع میان طبقات و جنسیت‌ها، گاندی تلاش کرد به جای رقابت با دستگاه‌های ستمگرانه انگلیس، بنیان‌های هندی‌ها را برای ساختن نهادهای اجتماعی و اقتصادی جایگزین اساس گذارد.

گاندی به عنوان بخشی از اقدامات سازنده همچنین تاکتیک غیرمعمول پاداش‌های يك جانبه را نیز به کار گرفت. به عنوان مثال، گاندی به دلیل اعتصاب راه آهن، راهپیمایی دسته جمعی را در 1 ژانویه 1914 در آفریقای جنوبی لغو کرد. وی اظهار داشت که پیکارهای انتخاباتی اش نمی‌خواهد از ضعف دولتی که از اعتصاب روان آسیب دیده استفاده کند. انگلیسی‌ها به این حسن نیت یک سوپیه واکنش مثبت نشان دادند و وارد گفتگو شدند. این گفتگو به توافق نامه‌ای انجامید که بر بنیاد آن به هند اجازه حقوق مدنی محدود را می‌داد. جوایز یا پیشنهادات یک سوپیه در منازعه مشاجره آمیز نامعمول است.

مقاومت سازنده پیش از گاندی مثلاً در جنگ استعمارگرانه سده 18 آمریکا علیه انگلیس وجود داشت (کانسر، مک کارتی، توسکانو و شارپ 1986). همچنین برخی از پژوهشگران نقش اقدامات معمول و سازنده را در مقاومت برجسته کرده‌اند. به عنوان نمونه، بارتکوفسکی (2011) نشان داد که این نوع اقدامات بخشی از برنامه مقاومت عدم خشونت است که باعث تقویت ساختار اجتماعی ملت نوظهور لهستان در پایان سده نوزدهم و ایجاد نهادهای فرهنگی و اقتصادی شد و در بازسازی دولت لهستان پس از جنگ جهانی نخست نقش داشت. خانواده‌های لهستانی فرزندان خود را برای تقویت هویت لهستانی، روایت‌های مشترک، ارتباطات و پیوندهای اجتماعی به مدارس لهستانی زبان فرستادند، در حالی که این کار اغلب برای شان هزینه بالایی در پی داشت. چنین اقدامات روزمره، برنامه سازنده‌ای از سازمان دهی فرهنگی، زبانی و اقتصادی اجتماعی را تشکیل می‌داد که مقامات آلمان، اتریش و روسیه آن را اخلاص گرانه می‌پنداشتند (بارتکوفسکی 2011). بارتکوفسکی همراه با باروز (1994)، این روش‌های سازنده را به عنوان مداخلات خلاقانه متمایز از مداخلات ویرانگر مانند محاصره و اعتصاب غذا دسته بندی می‌کند.

یک چالش در دسته بندی اقدامات سازنده، افتراق میان اعمال درون گرا و اقدامات بیرونی (مستقیم) است. اقدامات سازنده درون گرا در آغاز برای تقویت انسجام و مهارت‌های درونی یک گروه یا کارزار طراحی می‌شوند، مانند فعالیت‌های آموزشی. اقدامات سازنده بیرونی، مانند دعا‌های اقناعی یا هندی‌هایی که در هند استعماری مشغول تولید نمک بودند، قصد

Disguised disobedience 48

49 محاکمه‌های معکوس به دادگاه‌هایی اطلاق می‌گردد که در آن متهم نقش دادستان را متصور می‌شود

50 براندازی یعنی انتخاب یک تبلیغات برای یک هدف خراب کارانه یا در اصل ناخواسته.

Tree sit 51: نشستن اعتراضی روی یک سکوی کوچک تا مانع قطع شدن یک درخت شوند.

دارند مستقیماً حریف را وادار به تغییر رفتار یا حتی جهان بینی اش کنند.

این تک‌نگاری شامل اقدامات سازنده متمرکز به بیرون است که حریف را از طریق اقناع یا اجبار، یا هر دو به چالش می‌کشد و اقدامات سازنده با هدف ساختن یا تقویت یک جنبش آن را به تجزیه و تحلیل می‌گیرد زیرا بیشتر در عرصه آموزش و ظرفیت قرار می‌گیرند.

دسته بندی تاکتیک های عدم خشونت ابرت

پس از موهانداس گاندی، کلارنس مارش کیس (1923)، کریشنالال شریدهرانی (1939)، جوآن بوندورانت (1958) و آنتونی دی کرسپینی (1964) از نخستین کسانی بودند که درکی از تاکتیک های عدم خشونت را شکل دادند. تئودور ابرت (1970) بر بنیاد کارهای آنها مجموعه ای نیرومند از اشکال گوناگون کنش عدم خشونت و نظریه ای درباره نحوه کار این روش ها ترتیب داد. وی روش های عدم خشونت را به عنوان روش های مقابله ای یا سازنده دسته بندی کرد. به گفته ابرت، اقدامات مقابله ای برای پیش گیری یا معکوس کردن اقدامات حریف است. اقدامات سازنده ماهیتی اقناعی یا ابتکاری دارند و هدف آنها ایجاد نظم عادلانه در جامعه است.

کنش های مقابله ای شامل موارد زیرند:

- اعتراضات (فلایرها و راهپیماییها)
- عدم همکاری قانونی (بایکوت و اعتصاب به صورت کاهش سرعت کار)
- نافرمانی مدنی (نپرداختن مالیات و اعتصاب عمومی)

کنش های سازنده شامل موارد زیرند:

- ارائه جایگزین ها (سمینارها)
- فعالیت های خلاقانه قانونی (بنیان گذاری نهادهای آموزشی، روزنامه و بنیادهای کمک متقابل)
- غصب (تهاجمات، تصرفات و نهادهای خودگردان). ابرت تصور می کند که غصب مدنی در مراحل یا فازهای فزاینده ای به کار گرفته می شود.

جدول 3: دستگاه دسته بندی ابرت (1970)

نوعیت کنش		مرحله تشدید	چگونه کار می کند
کنش های سازنده	کنش مقابله		
کنش هایی که به ایجاد جامعه ای عادلانه تر کمک می کنند	کنش هایی که نوک پیکان شان به سوی بی عدالتی در جامعه نشانه رفته است	1. کنش هایی که مسأله را به حوزه های عمومی میآورد	همگانی سازی/ اقتناع
ارائه جایگزین ها (سخنرانی در دانشگاه ها، لکچر، نمایش بدیل)	اعتراض (راهپیمایی، دادخواست، پخش جزوه، شب بیداری)	2. اقدامات قانونی که با مسأله دست و پنجه نرم می کنند	بالا بردن هزینه ها و به حداقل رساندن پاداش به کسانی که بی عدالتی میورزند
فعالیت های خلاقانه قانونی (نمایشگاه تجاری، آموزشگاه آزاد، اقتصاد بدیل، سرمایه گذاری اخلاقی، مداخله عدم خشونت)	عدم همکاری قانونی (اعتصاب، بایکوت مشتری، کار آهسته)	3. اقدامات غیر قانونی که با مسأله دست و پنجه نرم می کنند	تغییر مسیر قدرت
غصب مدنی (تحریم حرکت، رادیوی پنهانی، اعتصاب معکوس، مداخله عدم خشونت)	نافرمانی مدنی (نشستن، محاصره، مقاومت در پرداخت مالیات، اعتصاب، مقاومت در برابر جنگ)		

ابرت استدلال می کند که تاکتیک ها را معمولاً به روشی به کار می برند که با یک تشدید راهبردی ایده آل همخوانی داشته باشند. وی ادعا می کند فعالان در مراحل نخستین یک کارزار به طور معمول از روش هایی کار می گیرند که برای همگانی سازی یک مسأله طراحی شده و ترغیب مردم برای تغییر آن ضروری است تا یک موضوع را در دستور کار عمومی قرار دهند. مرحله دوم تشدید آن است که شامل اقدامات قانونی ای می باشد که با هدف افزایش هزینه های یک حریف انجام می شود. در مرحله سوم تشدید، ابرت اظهار داشت که اقدامات غیرقانونی (مستقیم) هم بحث برانگیز و هم اجباری است و منجر به تغییر مسیر قدرت می شود. این بدان معناست که بازیگران جمعی از روش هایی برای شکل دادن مناسبات و روابط قدرت جدید بهره می جویند.

leafleting 52
Vigil 53
Go-slow 54
Pirate radio 55

سهم دیگر ابرت در درک روش های عدم خشونت، تمرکز وی بر چگونگی عملکرد عدم خشونت است. او استدلال می کند که کنش های بیانی در پی همگانی سازی و اقناع هستند؛ اینکه هدف از اقدامات قانونی برای کنترل منابع افزایش هزینه ها و به حداقل رساندن پاداش برای یک مخالف است. و در پایان اینکه اقدامات غیرقانونی فعالان برای کنترل منابع، با هدف تغییر مسیر و غصب قدرت است. دسته بندی روش ها بر بنیاد نحوه کار آنها به شدت بر درک و دسته بندی روش ها تأثیر گذاشته است.

یکی از بزرگ ترین چالش های تمایز ابرت میان اقدامات قانونی و غیرقانونی این است که قوانین از محلی تا محل دیگر متفاوت است. اعتصاب نشستن ممکن در یک کشور قانونی ولی همین کنش در کشور دیگر غیرقانونی باشد و از این رو باید به گونه ای متفاوت دسته بندی شود. افزون بر این، تأکید ابرت بر مراحل می تواند به عنوان تجویز اشتباه تفسیر شود. در واقع، کارزارها می توانند در مرحله دوم یا سوم آغاز شوند و ممکن در مرحله نخست اقدامات خاصی بیش از مرحله دوم یا سوم از شدت بیشتری برخوردار شوند. این مطالعه و پایگاه داده های تاکتیک های عدم خشونت، دسته بندی دوگانه تاکتیک های عدم خشونت ابرت را به گروه های مقابله ای و سازنده مدغم می کند (جدول 3 را ببینید).

کارشیوه های کنش مستقیم عدم خشونت

کارشیوه های اقدام مستقیم و عدم خشونت دسته بندی دیگری از تاکتیک ها است که به گونه ویژه بر روی نحوه کار تاکتیک ها متمرکز است. باند (1994) سه کارشیوه مربوط به اقدام مستقیم عدم خشونت را شناسایی می کند: دستکاری گسسته، زورگویی عمومی، و درخواست های نمایشی.

1. دستکاری مجزا به "توانایی کنترل منابع" از جمله بسیج مردم برای اعتراض یا سازمان دهی اعتصاب برای مسدود کردن جاده ها با وسایل نقلیه اشاره دارد.
2. اجبار عمومی اساساً به تهدیدها یا هزینه های تحمیل شده برای منافع دیگری اشاره دارد. به عنوان مثال، این کارشیوه می تواند به شکل تهدید برای دستگیری یک رهبر سیاسی یا شرکتی توسط شهروندان باشد. همچنین میتواند شامل تعطیل کردن کارخانه ها از طریق کارگری یا اقامت در آنجا باشد.
3. درخواست های نمایشی؛ همان دادخواست های معتبر، اقناعی یا نوع دوستی تا منطق، هویت یا آرمان های مشترک است که ضد یک مخالف صورت می گیرند تا بر اراده یا ترجیحات وی تأثیر بگذارند.

تمرکز باند بر روی کارشیوه ها پیوند میان نمونه ای از اقدام مستقیم (یا تاکتیک) و هدف عملی آن را روشن می کند. هدف از کنش سیاسی تأثیر بر اراده مخالفان (و در نهایت منافع آنها) از طریق دادخواست (تشویق) یا زورگویی یا سوء استفاده فیزیکی از محیط است. گام زدن با یک سگ یا پختن غذا در بیشتر زمینه ها به دستکاری، دادخواست یا اجبار نمی انجامد و از این رو کنش عدم خشونت به شمار نمی رود. با این حال، هنگامی که رهبران نظامی با وارونه کردن کاسه های شان به راهبان بودایی در برمه پیشنهاد صدقه (غذا) دادند، راهبان امتناع ورزیدند. اعتقاد عمومی بر این بود که این اقدام ساده باعث شد رهبران نظامی شایسته یک زندگی خوب در جهان بعد را ندارند و از این رو مشروعیت آنها را به مثابه بوداییان مخلص به چالش می کشد.

⁵⁷ Sit-down strike: اعتصاب کارگری و نوعی نافرمانی مدنی است که در آن گروهی سازمان یافته از کارگران، که معمولاً در کارخانه ها یا دیگر مکان های متمر شاغل هستند، با "نشستن" در ایستگاه های خود، محل کار را به طور غیر مجاز یا غیرقانونی تصرف می کنند.

دسته بندی مبتنی بر انگیزه های سازنده/مشوق و مقابله/اجباری

باند کار خود را با گسترش دسته بندی تاکتیک های سازنده (اقتناعی) ابرت (به جدول 3 نگاه کنید) ادامه می دهد و سه نوع دادخواست را به معرفی میگیرد:

- (الف) دادخواست های اقتناعی که به یک رشته تصورات، قوانین، منطق یا شواهد مشترک متوسل می شود،
- (ب) دادخواست های معتبر که بر اتوریته دوسویه متوسل می شود و مشروعیت خود را از آنجا می گیرد،
- و
- (ج) دادخواست های نوع دوستانه که بر هویت مشترک متوسل می شود.

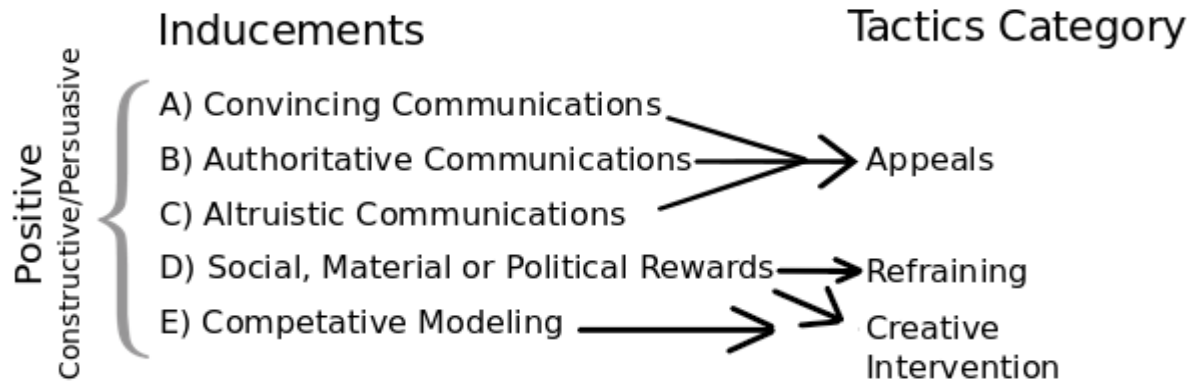
انگیزه های مثبت دیگر که مقاومت کنندگان می کوشند در آنها منافع مشترک شان را با مخالفان بیابند تا بر اراده آنها اثر بگذارند. این انگیزه ها میتواند شامل موارد زیر باشد:

- (د) پاداش های اجتماعی، مادی یا سیاسی که به سود یک طرف دیگر باشد، یا
 - (ه) برنامه سازنده که رفتارها، روش ها یا نهادهای جایگزین را بنیان می کند، یا نهادهای موجود را در اختیار
- میگیرد تا نیازهای اجتماعی را بهتر یا عادلانه تر برآورده کند و وفاداری طرف مقابل و هم پیمانش را وفاداری به دست آورد.

(و) ارتباطات متقاعد کننده (الف)، مقتدرانه (ب) و نوع دوستانه (ج) انگیزه های سازنده یا اقتناعی را در دسته تاکتیک های تک نگاری موسوم به فرجام خواهی قرار می دهد. پاداش های اجتماعی، مادی یا سیاسی (د) انگیزه های سازنده یا اقتناعی در دسته تاکتیک های تک نگاری موسوم به خودداری قرار می گیرد. برنامه سازنده (ه) شامل انگیزه های سازنده یا اقتناعی برای مقوله مداخلات خلاقانه قرار گرفته است. جدول 1 و شکل 1 را ببینید.

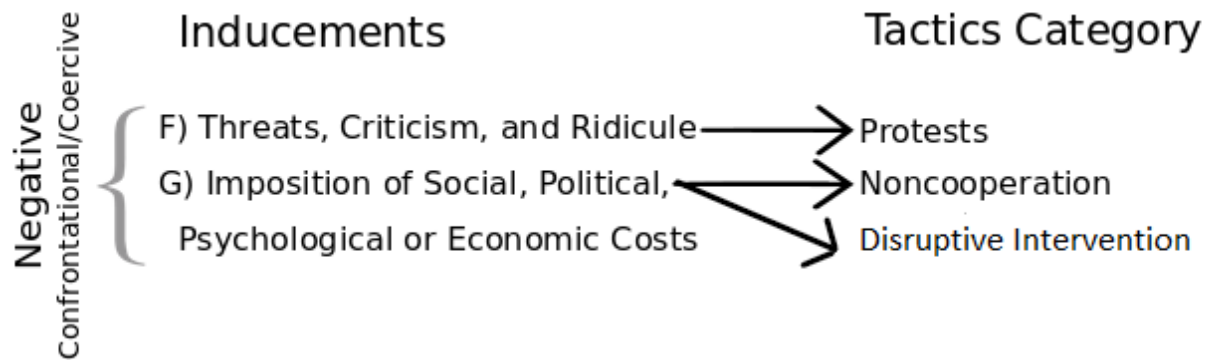
کرایزبرگ (1998) در مطالعات خود پیرامون آنچه که او "تعارض سازنده" می نامد، ارتباط اندک متفاوتی میان روش ها و

تصویر 1: تاکتیک ها سازنده یا اقناعی

با در کنار هم قرار گرفتن این انگیزه های مثبت، این تک نگاری انگیزه های منفی مقابله یا اجباری را به عنوان استفاده از تهدیدها (F) یا تحمیل هزینه ها (G) توصیف می کند (به عنوان مثال هزینه های اجتماعی، سیاسی، روانی یا اقتصادی). آنها در فهرست روش های انحصاری مانند اعتراض، عدم همکاری و مداخلات اخلاص گرانه در این تک نگاری قرار می گیرند، همان گونه که در شکل 2 و جدول 1 ارائه شده است.

تصویر 2: تاکتیک های مقابله ای یا اجباری

دسته بندی باند، تاکتیک های مقاومت مدنی را به جهانیان معرفی می کند تا آنجا که اقدامات غیرخوشونت آمیز (گفتن، انجام ندادن، انجام دادن یا ایجاد) شامل اجبار یا اقناع یا هر دو می باشد.

کرایزبرگ (1998) در مطالعات خود پیرامون آنچه که او "تعارض سازنده" می‌نامد، ارتباط اندک متفاوتی میان روش‌ها و نتایج ارائه می‌دهد. وی سه دسته روش را مشخص می‌کند: اقناع، اجبار و پاداش. کرایزبرگ مانند باند، بوروز و دیگران بر اهمیت تأثیر بر اراده دیگران تمرکز دارد. او استدلال می‌کند که قدرت عدم خشونت (اجتماعی) از طریق اراده دیگران با تأثیر بر منافع آنها (که ممکن نمادین، مادی، اجتماعی، سیاسی یا اقتصادی باشد) عمل می‌کند و شامل هزینه‌های ملموس، تهدیدها، پاداش‌ها یا خطرانی برای حریف است. اقناع کرایزبرگ مانند دادخواست باند است که تلاش دارد عقاید یا اراده طرف دیگر را از طریق منطق و دلیل متقاعد یا متزلزل کند. دسته بندی کرایزبرگ شامل پاداش به عنوان انگیزه است، خواه از طریق رشوه (اگر چه مقاومت‌های مدنی معمولاً این را در نظر نمی‌گیرند زیرا با پیام‌های مبارزه با فساد آنها مغایرت دارد) یا یک پیشنهاد سخاوتمندانه در میز گفتگو باشد. اگرچه به ندرت، ولی گاه در مقاومت مدنی مطابق با استراتژی‌ها و چشم‌اندازهای جنبش از پاداش‌های یک سویه استفاده صورت می‌گیرد. به عنوان مثال، در ارمنستان در 2 مه 2018، مخالفت با حزب حاکم اعتصاب عمومی را برانگیخت و ملت را واداشت یک روز دست از کار بکشند. اعتراضات تا 8 ماه می، هنگامی که انتخابات پارلمان برای به دست گرفتن قدرت مخالفان موفقانه برگزار شد، یک طرفه ادامه داشت.

باند و کرایزبرگ تجزیه و تحلیل کارشیوه‌ها و انگیزه‌های اقدامات عدم خشونت را که ناشی از تحریم‌های مثبت "سازنده" (دادخواست، اقناع، پاداش) و تحریم‌های "مقابله‌ای" منفی (تهدیدها و اجبارهای عدم خشونت) است، به اشتراک می‌گذارند. آنها همچنین با عبارات مشابه "اقدام مقابله‌ای و سازنده" ابرت (1970) و "دو دست عدم خشونت" باربارا دمینگ (1971) سازگار هستند. این تک‌نگاری درک دوگانه‌ای از انگیزه‌های مقابله‌ای/اجباری و سازنده/اقتاعی اقدامات عدم خشونت بر می‌تابد.

دسته بندی های جایگزین برای تاکتیک های عدم خشونت

پژوهشگران با توجه به مبارزات خاص عدم خشونت، به شمول مبارزات یا جنبش‌های الف) علیه اشغال، ب) برای دفاع مدنی، ج) مبارزه با فساد، و د) علیه سلطه نهادی و طبقاتی، دسته بندی های گوناگونی از تاکتیک‌ها ترتیب داده اند.

مقاومت مدنی در برابر اشغال

اندرو ریگی برای تجزیه و تحلیل مبارزه فلسطین از نوع منحصر به فردی از تاکتیک‌های عدم خشونت استفاده می‌کند (ریگی 2010؛ درویش و ریگی 2015). این دسته از تاکتیک‌ها عبارتند از:

- مقاومت نمادین: من همان چیزی که بودم می‌مانم و با حرکات، اعمال یا طرز لباس پوشیدنم ادامه وفاداری به آرمان و ارزش‌های آن را به دیگران نشان می‌دهم.
- مقاومت مجادله آمیز: من با ابراز اعتراض خود و تلاش برای تشجیع دیگران پیرامون نیاز به مبارزه، با اشغال‌گر مخالفت می‌ورزم.
- مقاومت تهاجمی: من آماده‌ام با استفاده از ابزارهای عدم خشونت، از جمله اعتصاب، تظاهرات و دیگر اشکال اقدام مستقیم همه تلاش خود را برای ناامید کردن و غلبه بر ستمگر به کار بندم.
- مقاومت دفاعی: من به کسانی که در معرض خطر قرار دارند و یا در حال گریز هستند کمک می‌کنم و به نگهداری‌شان می‌پردازم تا زندگی انسان و ارزش‌های انسانی که توسط قدرت اشغال‌گر به خطر می‌افتد را حفظ کنم.
- مقاومت سازنده: من با تلاش برای ایجاد نهادهای جایگزین که مظهر ارزش‌هایی هستند که امیدوارم پس از آزادی شاهد شکوفایی بیشتر آنها باشم، نظم تحمیل شده موجود را به چالش میکشم.

دسته بندی روش های ریگزی بیشتر مناسب افراد تحت اشغال است. یک پیشرفت کوچک در چارچوب روش های وی جایگزینی "من" به جای "ما" است زیرا مقاومت جمعی اصل محوری برای سازمان دهی است. این دسته ها به جای شناسایی تاکتیک های نوین، تاکتیک های موجود درباره مقاومت مجدد عدم خشونت را دوباره سازمان دهی می کنند.

دفاع غیر نظامی

آندرس بوسروپ و اندرو مک (1975) روش های اقدامات عدم خشونت را بر بنیاد کاربرد راهبردی آنها در دفاع مدنی در برابر حمله خارجی، اشغال و کودتاهای داخلی دسته بندی میکنند: الف) نمادین، ب) انکار، و ج) تضعیف. شاک تحلیل آنها را به شرح زیر توضیح می دهد:

- اقدامات نمادین نشان دهنده اتحاد و قدرت است، عناصر چالش برانگیز را به مثابه یک جامعه اخلاقی تعریف می کنند و افراد غیر متعهد را مجبور به موضع گیری می نمایند.
- اقدامات انکار آنچه را که از طریق اجبار یا تبادل روابط بهره جویانه یا نامشروع جمع می شود، از حریف میستانند.
- تضعیف اقدامات برای تشدید یا سودجویی از اختلافات میان مخالفان و پیشگیری از همکاری اشخاص ثالث با مخالفان است.

کاربرد تجزیه و تحلیل عملکرد نظام دسته بندی بوزروپ و مک فراتر از چنبره دفاع راهبردی است. این دسته بندی همچنین برای کارزارهای تغییر اجتماعی اعمال می شود. تعریف گسترده این دو تن همچنین شامل اقدامات غیرمستقیم علیه مخالفان می باشد (مانند روش های اشتراکی که بیرلی در زیر تشریح کرده است).

مقاومت مدنی در برابر فساد

بیرلی (2014) در زمینه تجزیه و تحلیل چگونگی کاهش فساد توسط مقاومت مدنی، پیشگام است. وی بسیاری از کارزارها و روش های عدم خشونت علیه فساد را، از جمله کارزار علیه مافیای سیسیل، تفتیش های اجتماعی در کنیا و افغانستان، و مبارزاتی علیه سیاست مداران فاسد در کره جنوبی، مستند کرده است. تاکتیک های وی را می توان در سه دسته عملکردی تقسیم کرد: اختلال، مشارکت و توانمند سازی.

- تاکتیک های اختلال گر، که با یک مخالف رویارویی می کند یا وی را با محدودیت مواجه می سازد. نمونه هایی از روش های اختلال گر شامل جمع آوری اطلاعات، بازرسی از شهروندان، برگزاری جشنواره ها، بازی ها و افشای فساد از طریق پیام کوتاه، دادخواست های الکترونیکی و بنرهای آنلاین است.
- تاکتیک های مشارکت، مردم (و بخش های گوناگون آن) را به سوی کارزار رهنمون می کند و در برخی موارد، وفاداری خود را در بروز کاستی ها، تقویت مشارکت شهروندان و تضعیف مخالفان فاسد یا عاملان آنها سمت و سو می دهد. مشارکت همچنین می تواند به معنای پیوستن نیروها به فعالان نهادی، مانند سیاست مداران یا کارمندان دولت باشد. نمونه هایی از روش های مشارکت شامل مذاکره، کنفرانس های مطبوعاتی، کمک های مالی و منابع شهروندان، نشست های صاحبان قدرت، فعالیت هایی برای همبستگی، همراهی و نمایش نمادهای مقاومت بر روی تی شرت ها، کلاه ها، روبان ها و غیره است.

- تاکتیک های توانمند سازی "روابط قدرت را از طریق نیروی اعداد تغییر میدهند" (بیرلی 2014)، به گونه ای که مشارکت گسترده آن چنان فشار ملموس می آفریند که نمی توان از آن چشم پوشید. به عنوان مثال، می توان به آموزش عمومی، آموزش مدنی و انتلاف و ایجاد اتحاد اشاره کرد.

نوع شناسی تاکتیک های بیرلی از دو نگاه با دسته بندی معیاری تاکتیک های عدم خشونت متفاوت است. از یک سو، روش های مبارزه با فساد شامل فعالیت های پشتیبانی تاکتیکی است که معمولاً اقدامات مستقیم علیه یک حریف در منازعات دیگر نیست. بیرلی استدلال می کند که مثلاً آموزش و کمک های مالی به مثابه سلاح های عدم خشونت عمل می کنند زیرا می توانند یک شهروند منفی/منفعل را به شهروند فعال دگرگون کنند، و فقط به عنوان یک فعالیت پشتیبانی لجستیکی پیش از تجمع نباشند. افزون بر این، هر سکه اهدا شده به مخالفان یک سکه کمتر در دسترس وی قرار میدهد.

بیرلی پدیده ای را توصیف می کند که بر نقش قدرتمند و اصلی اختلال، فشار و تحرک در جهت اقدام به سوی مردم منفعل و سازگار تأکید دارد، که در آن هیچ مخالف روشنی وجود ندارد یا در صورت وجود، جمعیت بزرگی خنثی یا خود فاسد هستند. روش های مبارزه با فساد به شکل جایگزین اغلب ترکیبی از مقاومت عدم خشونت با مبارزات انتخاباتی، لابی گری و دعوای حقوقی همراه است که پویایی خاص منازعه عدم خشونت را به عنوان مثال از رهگذر آشکار کردن کاستی ها و افزایش پتانسیل برآیند معکوس پیش می برد. افزون بر فرآیندهای رسمی، کارزارهای مبارزه با فساد می تواند شامل فعالیت های معمول مانند مذاکره، آموزش مدنی و فعالیت های تبلیغاتی باشد.

کاربرد اقدامات رسمی و معمول در کارزارهای مبارزه با فساد، تمایز میان ابزارهای سنتی تأثیرگذار بر سیاست و اقدامات مقاومت مدنی غیر نهادینه و اخلاص گر را از میان می برد. چارچوب دسته بندی در این تک نگاری شامل برخی از روش های مبارزه با فساد بیرلی به منظور حفظ تفکیک واضح و آشکار روش های رسمی (نهادینه شده) و غیررسمی (فراسازمانی) برافروختن منازعه نیست. فعالیت های پشتیبانی تاکتیکی اقدامات منفرد یا روزمره که یک تاکتیک را برای موفقیت امکان پذیر می سازد در این تک نگاری تصور نمی شود که سلاح یا ابزاری باشد که مستقیماً یک مخالف را از طریق سودجویی، زورگویی یا دستکاری هدف قرار دهد. به همین روی، این نوع فعالیت های پشتیبانی در تحلیل این تک نگاری گنجانده نشده است. برای دیدن فهرست دقیق فعالیت های پشتیبانی و اطلاعات مربوط به آن، به صفحه 64 مراجعه کنید.

مقاومت روزمره در برابر سلطه ساختاری و نهادی

وینتاگن و یوهانسون (2013)، با استفاده از آثار نظریه پردازانی مانند میشل فوکو و جیمز سی اسکات، گونه ای از مقاومت مدنی تحت بررسی را مستند کرده اند که نامش را "مقاومت همه روزه" گذاشته اند. آنها مقاومت همه روزه را "آرام، پراکنده، پنهانی یا گویا غیرقابل مشاهده" توصیف می کنند.

آنها مقاومت همه روزه را که می تواند نگرش ها، عادات، رفتارهای گفتاری و کنش ها را در بر بگیرد، یک مجموعه مهم و کمتر ارزشمند پنداشته شده مقاومت های مدنی می دانند. وینتاگن و یوهانسون با استفاده از حقیقت گرایی فوکو مبنی بر اینکه "هر جا قدرت وجود دارد، مقاومت نیز وجود دارد" به عنوان یک سرآغاز ادعا کرده اند. بسیاری از اعمال و رفتارهای روزمره مقاومت در برابر ساختارهای قدرت انجام می شود. آنها ظریف، اغلب ناخواسته یا ناموفق هستند و پای آنها در زندگی عادی اجتماعی باز است. روش های مقاومت خفیف، دگرگون شده و پنهان شامل تصرف، کشیدن پا، فرار از زندان، نادانی ساختگی یا گریز از خط است. به عنوان مثال، مقاومت کنندگان ممکن به جای اشغال زمین به شکل دسته جمعی، به آرامی به یک ملک دست درازی کنند. به جای یک حمله دسته جمعی، یک شانه خالی کردن مستمر و یا ناکارآمدی های اداری عمدی می تواند نتیجه یکسانی را در شکستن یا کند کردن توانایی نظامی به میان آورد.

اسکات (1989) چهار دسته مقاومت مبدل یا پنهانی را مستند می کند:

- روش های مقاومت همه روزه تا به تسلط مادی، شامل دزدی، فرار، کشیدن پا (برای اطلاعات بیشتر درباره بحث های جاری پیرامون جرم شناسی مقاومت همه روزه به بخش پایین نگاه کنید).
 - نشانه های پنهانی خشم، عصبانیت و گفتمان کرامت در پاسخ به توهین یا محرومیت. مثال این امر می تواند داستان های انتقام باشد که از یک نسل به نسل دیگر انتقال می یابد.
 - ایجاد یک خرده فرهنگ عدم رضایت که با استفاده از تاکتیک های چون قصه های دینی، افسانه های اجتماعی، و قهرمانان دسته ای با تسلط ایدیولوژیک مبارزه کند.
 - کنش انقلابی مستقیم از طریق مقاومت های پنهانی.
- چند روش مقاومت همه روزه در فهرست مقاومت مدنی این تک نگاری (چمباتمه زدن، خاموشی، عدم پیروی عمومی، پخش شایعات، تصحیح شناس نامه با نشانگرهای جنسیتی و غیره) گنجانده شده است. با این حال، این تک نگاری نخست بر تاکتیک های متمرکز است که هدف های اجتماعی و چندمنظوره را هدف قرار می دهند و به روشنی رویکرد عدم خشونت دارند.

دسته بندی "قدرت شکن"

وینتگان (2015) طیف وسیعی از تاکتیک های "عدم خشونت راهبردی" را پیشنهاد داده است که وی آن را بخش های اصلی مقاومت "شکستن قدرت" مینامد.

این شامل موارد زیر است:

1. ضد گفتمان: ایجاد پیوند با ضد استدلال ها و ضد تصورات خوب (استراتژی های گفتمانی) که به خوبی شواهد برای شان وجود دارد و پروپاگندای قدرت را مختل می کنند (واقعیت یابی، نمادگرایی، تصاویر مخالف دشمن توسط رفتار واکنشی همچون تغییر چهره مانند یک دلک).
2. رقابت: ایجاد نهادهای عدم خشونت جایگزین و قابل رقابت (در زمینه های فرهنگی، سیاسی و اقتصادی).
3. عدم همکاری با نقش ها یا عملکردهای سیستم موجود (از جمله تحریم) همراه با همکاری با افرادی که بر نیازهای متقابل و مشروع متمرکز می کنند (مانند امداد رسانی در هنگام فاجعه طبیعی).
4. کناره گیری: حذف خود از روابط قدرت مخرب (پرواز و ایجاد مناطق آزاد).
5. ممانعت: متوقف کردن یا پیش گیری از فرایندهای نظام های ستمگرانه قدرت (محاصره، جنجال های گسترده و مداخلات).
6. به نمایش در آوردن بی عدالتی ها از طریق طنز (کنایه به خود، بازتعریف و شوک).

نیرومندی این دسته بندی در آن است که ریشه در شیوه های رایج بسیاری از مبارزات غیرمستقیم دارد و از این رو می تواند مورد توجه بسیاری از فعالان و کنش گران قرار گیرد. در این تک نگاری دسته بندی های وینتگان با اعتراض و دادخواست

عمل اشغال یا یک ساختمان و زمین ترک شده با کاربری عمدتاً مسکونی را تصرف گویند.

وینتگان از اصطلاح "رقابت" اساساً به مثابه تلاش برای رسیدن به قدرت استفاده می کند تا به عناصری بیانید که گاندی برنامه سازنده میخواندش. مثالی که او ارائه می کند از مبارزه ی استقلال طلبانه کوزوو در دهه 1990 است که در آن نهادهای دولت محلی خدماتی چون خدمات جمع آوری آشغال ها و آموزش بدیل داشتند که با خدمات دولت رسمی صربستان به رقابت می پرداخت.

(به شمول روش های بیان گرانه و نمایشی شناخته شده، از جمله روش های ضد گفتنمان)؛ عدم همکاری و خودداری (شامل روش های ترک و عدم همکاری)؛ مداخله اخلاقی گر (معادل روش های بازدارنده و ینتاگن)؛ و خلافتانه (شامل روش های رقابتی) نشان داده می شود. دسته بندی های وینتاگن به خوبی شناخته شده نیست ولی روش سودمندی برای دسته بندی تاکتیک های عدم خشونت است. برای مثال های بیشتر به جدول های 1 و 4 نگاه کنید.

این فصل به شماری از تلاش ها برای دسته بندی تاکتیک های عدم خشونت که حاوی اقدامات مهم دیگری در تحلیل این تک نگاری از جهان تاکتیک های عدم خشونت است، اشاره دارد. به همین رو، این تک نگاری بر بنیاد دسته بندی های شارپ ساخته شده و عناصری از ابرت (اقدام پیشگامانه و سازنده)، باند (دادخواست)، کرایزبرگ (انگیزه)، بلوخ (بیان گری از طریق مواد)، جویس (مقاومت دیجیتال) را ادغام کرده، (مداخله خلافتانه و اخلاقی گر) آنها را اصلاح می کند تا یک نوع جهانی به روز شده از تاکتیک های مقاومت مدنی ارائه گردد.

فصل 4. نقشه برداری از تاکتیک های مقاومت مدنی جدید

در این تک نگاری، ما تاکتیک های مقاومت مدنی را به سه دسته اصلی تقسیم بندی می کنیم: گفتن، انجام ندادن و انجام دادن. **گفتن:** کنش بیان را نیز گویند.

- اعتراض و دادخواست: آنچه می گوئیم یا نحوه گفتن مطالب
- انجام ندادن: همچنین به نام کنش های حذف یاد می شود
- عدم همکاری و خودداری: کاری که انجام نمی دهیم یا چگونه از انجام کارها می پرهیزیم
- انجام دادن: اعمال ارتکاب نیز نامیده می شود
- مداخله اخلاقی گر: آنچه انجام می دهیم یا چگونگی اخلاقی در کارها
- مداخله خلافتانه: آنچه می سازیم یا چگونگی ایجاد چیزها

گفتن (کنش های بیان گری) شامل اعتراض از طریق شیوه های ارتباطات مانند فریاد زدن و آواز خواندن، و همچنین اشکال ارتباطی اقتناع کننده مانند طنز و نیایش است. از بیشتر کنش های بیان گری می توان برای مجازات یا پاداش دادن استفاده کرد، از این رو، در این تک نگاری روش جین شارپ را برای دسته بندی روش های بیان گری با یکدیگر در مقوله ای به نام اعتراض و دادخواست دنبال میکنیم.

انجام ندادن (اقدامات حذف) شامل عدم همکاری (انجام ندادن کاری است که مخالفان از شما می خواهند) و دسته بندی جدیدی برای تکنیک سازنده ای که ما آن را خودداری می نامیم (متوقف کردن کاری که مخالفان از شما نمی خواهند). دسته اعمال حذف می تواند همراه کننده باشد و دلالت بر انفعال کند و یا هیچ عملی در آن دخیل نباشد. با این حال، اکثر اعتصابات و تحریم ها بسیار جدی اند. استفاده شارپ از مصدر "حذف کردن همکاری" به عنوان توصیف روش های عدم همکاری، بُعد فعال این تاکتیک ها را برجسته می کند. تاکتیک های خودداری به عنوان بخشی از اقدامات حذف ممکن شامل تعلیق اعتصاب کارگری یا توقف اقدامات اخلاقی گر باشد که برای مخالف هزینه در بر دارد. این غالباً به عنوان یک انگیزه مثبت مورد استفاده قرار می گیرد که به گونه یک سویه توسط جنبش آغاز می شود. هرچند شامل اقدامات انجام شده در نتیجه توافق مذاکره میان یک جنبش و مخالف آن نیست.

انجام یا ایجاد شامل مداخلات اخلاق گرانه و مداخلات خلاقانه است. نمونه هایی از مداخلات مزاحم شامل محاصره، از کار افتادن تلفن و تحصن می باشند. مداخلات خلاق، جامعه ای را که فعالان به دنبال ایجاد آن هستند، می سازد و از آن الگو می گیرد. شارپ به درستی اشاره می کند که روش های اخیر "الگوها و رفتارهای سیاسی و اجتماعی جدیدی را ایجاد می کنند"، ولی او آنها را جدا از روش هایی که "الگوی رفتاری تثبیت شده" مخالفان را برهم می زند، دسته بندی نمی کند. بارتکوفسکی و دودو این تاکتیک ها را "مداخلات خشن عدم خشونت" می خوانند. آنها شامل برخی از عناصر به نام برنامه های سازنده و اقدامات پیش از شکل گیری مانند انتخابات نمایی، دولت های موازی و مدارس جایگزین می شوند. مداخله خلاق همچنین شامل مواردی است که وینتاگن آن را "مصوبه های اتوپیایی" می نامد، مانند رفتارهای اجتماعی جدید یا نهادهایی که طرفداران می خواهند ایجاد کنند. این کار همچنین می تواند شامل تصرف و فعالیت نهادهای موجود طرف مقابل مانند پاسگاه پلیس، ایست بازرسی یا کارخانه باشد.

همه ی تاکتیک های مقاومت مدنی نوعی ارتباط در یک محیط اجتماعی است. کنش های گفتاری، به ویژه، اغلب به گونه ی یکسان با "پروپاگندای کردار" مورد استفاده قرار می گیرد تا با نشان دادن اینکه کنترل حریف در واقع کامل صورت نگرفته و مردم عادی هم اراده و هم فضا برای طغیان را دارند، مسبب انگیزه ای برای طغیان گردد. کنش های گفتاری شامل برقراری ارتباط از طریق اقدام مستقیم است، همان گونه که کارگران صنعتی جهان (IWW یا Wobblies) مشهور شده اند- فعالان کارگری که در آغاز سده ی 20 برای اعتراض با طبقه ی مالکان دست به اعتصابات شدید کارگری زدند. اقدامات دسته ی انجام ندادن، سلاح های قدرتمند اجبار یا فشار عدم خشونت بر حریف است، در حالی که انجام یا ایجاد عمدتاً برای کنترل منابع و/یا غصب قدرت، اغلب از طریق تعامل (مداخله) در شیوه های جایگزین، نهادهای موازی و خود-سازماندهی استفاده می شود.

جدول 4 شامل چارچوبی است که در جدول 1 برای ترسیم تاکتیک های جدید مربوط به مقاومت مدنی ارائه شده است. تنها یک تاکتیک جدید برای هر گروه عمده اختصاص داده شده است (در کل 23 تاکتیک). اگرچه تاکتیک های جدید بیشتری در پیوست و تاکتیک های عدم خشونت و در پایگاه داده تاکتیک های عدم خشونت بیان شده است.

جدول 4: نقشه برداری تاکتیک های جدید مقاومت مدنی

نوعیت انگیزه های تاکتیک مقابله (اجباری)					رفتار مقاومتی
اعتراض کنش ارتباطی برای انتقاد یا واداشتن					گفتن (کنش های بیان گری)
زبان انسانی بررسی میکروفون	فناوری دیجیتال بازی دیجیتال	هنرهای مادی کاسرولازو	بدن انسان فلش ماب		
عدم همکاری رد مشارکت در یک رفتار مورد انتظار از طریق بایکوت و اعتصاب برای جریمه یا افزایش هزینه های طرف مخالف					انجام ندادن (کنش های حذف)
اقتصادی واپس ستانی	اجتماعی پرهیز از مناسک دینی	سیاسی عدم همکاری میان نهادها			
مداخله اخلاکگر کنش مستقیمی که طرف مقابل را با توقف، اخلاک یا تغییر در رفتار روبه رو می کند					انجام ندادن (کنش های حذف)
روانی خودزنی	فیزیکی نمایش مرگ	اجتماعی ناهمخوانی کنش و رفتار	اقتصادی افشاگری تجارت	سیاسی/قضایی اخلال در پارلمان	

نوعیت انگیزه های تاکتیک				رفتار مقاومتی
سازنده (اقتناعی)				گفتن (کنش های بیان گری)
دادخواست				
کنش ارتباطی برای آگاهی دهی یا تشویق				
زبان انسانی آگاهی عمومی	فناوری دیجیتال سرویلانس و نظارت	هنرهای مادی نقاشی دیواری	بدن انسان رشد مو	
پرهیز				انجام ندادن (کنش های حذف)
توقف یا لغو یک کنش برنامه ریزی شده یا مداوم برای پاداش یا تشویق مخالف				
خودداری فعال از کنش برنامه ریزی شده عدم خشونت		تعلیق		
مداخله خلاقانه				انجام ندادن (کنش های حذف)
کنش مستقیمی که طرف مقابل را با توقف، اخلال یا تغییر در رفتار روبه رو می کند				
روانی شفافیت خود تحمیلی	فیزیکی توده انتقادی	اجتماعی شمولیت ازدواج	اقتصادی کارخانه های بهبود یافته	

فصل پنجم. تاکتیک های جدید مقاومت مدنی: معیارهای گزینش، توصیف و مثال معیارهای گزینش تاکتیک های جدید مقاومت مدنی

این تک نگاری از معیارهای خاصی برای شناسایی تاکتیک های جدید مقاومت مدنی در ادامه تلاش های پیشین جین شارپ استفاده می کند. در نتیجه، برای تاکتیک های جدید مقاومت مدنی در دسته بندی این تک نگاری گنجانده شوند، باید:

- الف) گروه یا جامعه ای را برای تغییر وضعیت موجودی که از آن پشتیبانی می کنند (سیستم حاکم، سیاست یا رویه و غیره) در یک منازعه جنجال برانگیز مجبور یا ترغیب کنند.
- ب) تهدید یا صدمه فیزیکی به دیگران یا اموال نباشند.
- ج) روزمره نباشند یا در فرآیندهای سازمانی که با نتایج شناخته شده ای دارند (مانند قوانین، دادگاه ها، انتخابات، لابی و تجارت) قرار نگیرند.
- د) قابل پذیرش و تکرار در انواع منازعات یا زمینه ها باشند.
- ه) مربوط به یک اقدام شخص ثالث غیر سیاسی (بیرونی) مانند فعالیت های عدم خشونت محافظت از غیرنظامی نباشند.
- و) یک طرفه باشند و نیازی به همکاری یک مخالف نداشته باشند.
- ز) فعالیت های اساسا لوجستیکی برای کارزار مانند آموزش و جمع آوری کمک های مالی نباشند.

از معیارهای بالا برای شناسایی صدها تاکتیک جدید یاد شده در پیوست جهانی تاکتیک های عدم خشونت استفاده شد. در زیر نمونه ای از تاکتیک های تازه شناسایی شده در دسته بندی پیشنهادی جدید آورده شده است. همان گونه که شارپ نگاشت، بسیاری از تاکتیک ها بر بنیاد عملکرد یا در برخی موارد تأثیرگذاری، می توانند در بیش از یک دسته قرار گیرند.

این تاکتیک ها به دسته های گسترده ای از رفتارهای مقاومتی مانند گفتار (کنش های بیان گری)، انجام ندادن چیزی (کنش های حذف) و انجام یا ایجاد چیزی (کنش های ارتکاب) تقسیم می شوند. همچنین روش ها را تقسیم بندی می کنیم بر بنیاد اینکه در کدام روش های مقابله ای و اجباری، یا سازنده و اقناع کننده قرار می گیرند. بسیاری از تاکتیک های نوین فراتر از روش های شرح داده شده در زیر است و فهرست کامل آنها در پیوست جهانی تاکتیک های عدم خشونت ارائه شده و در پایگاه داده های تاکتیک های عدم خشونت توصیف شده اند.

در این فصل، چند نمونه از تاکتیک های جدید را که در هر گروه یا زیرشاخه قرار می گیرد ارائه می دهیم تا تاکتیک های را که در فهرست 198 روش عدم خشونت شارپ آمده، باز شماریم.

تاکتیک ها "گفتن" چیزی (اعتراض و دادخواست)

نوعیت انگیزه های تاکتیک								رفتار مقاومتی
سازنده (اقتاعی)				مقابله (اجباری)				
دادخواست				اعتراض				
کنش های ارتباطی برای آگاهی دهی یا اقناع				کنش ارتباطی برای انتقاد یا واداشتن				گفتار (کنش بیان گری)
زبان انسانی	فناوری	هنرهای مادی	بدن انسان	زبان انسانی	فناوری	هنرهای مادی	بدن انسان	
8. آگاهی عمومی	دیجیتال	4. نقاشی دیواری	2. رشد مو	7. بررسی میکروفون	5. بازی دیجیتال	3. کاسرولازو	1. فلش ماب	
	6. سرویلانس و نظارت							

این دسته گسترده شامل بیانات گفتاری، زبانی، رفتاری و تصویری و درخواست های مثبت و انتقادهای منفی است. همه ی اقدامات در جامعه از جمله مشاغل و بازارهای تجارت عادلانه نوعی ارتباطات است. با این حال، این دسته از تاکتیک ها برای اقداماتی تعیین می شود که هدف آنها در درجه نخست و معمولاً ارتباطی است. از تاکتیک های بیانی می توان برای مقابله و تهدید (اعتراض) و نیز اظهارات یا پیشنهادات سازنده (دادخواست) استفاده کرد. دسته بندی آنها در جعبه های منفی یا مثبت کاملاً خودسرانه و زمینه ای است.

ما روش های بیان را بر بنیاد رسانه اولیه ای که در آنها انجام می شود، به چهار زیر مجموعه سازمان می دهیم:

- الف) بدن انسان،
- ب) هنرهای مادی،
- ج) فناوری دیجیتال/اینترنت، و
- د) زبان انسانی.

بخش های زیر دو نمونه از تاکتیک های را برای هر بخش فرعی یاد شده در بالا ارائه می دارد.

بدن انسان به مثابه ابزار اساسی بیان

فلش ماب (اعتراض)

فلش ماب ها اجتماعاتی از مردم است که معمولاً در رسانه های دیجیتال ضبط می شوند، و اقداماتی مانند تئاتر خیابانی، تحصن یا محاصره را در یک زمان ویژه انجام می دهند و مردم پیش از هنگام اجراء از آن آگاهی ندارند. فلش ماب به طور معمول در یک منطقه ی پررفت و آمد که افراد فراوانی شاهد آن خواهند بود، مانند ایستگاه قطار، پارک یا صحن دانشگاه، انجام می شود. این اجراء می تواند اقدامی باشد از پیش تمرین نشده که تماشاگران نیز می توانند به آن بپیوندند.

فلش ماب به عنوان شکلی از هنر مشارکتی آغاز شد و به کارشیوه اعتراض سیاسی تبدیل شد. یکی از نمونه های سیاسی این تاکتیک، یک فلش ماب در سال 2009 است که در آن صدها تن از معترضان با لباس های رسمی به تن به وال استریت حمله کرده و در یک جنگ بزرگ "درخواست برای نجات خود" مالی کردند. در تایلند، بلاروس و زیمبابوه، معترضان از فلش ماب برای نشان دادن خشم شان در پیوند به قوانین منع اعتراضات یا اجتماعات عمومی استفاده کردند. به ویژه در تایلند، در سال 2014 از فلش ماب به عنوان ابزاری برای پراکنده شدن و سازمان دهی سریع در صورت سرکوب پلیس استفاده شد. بر خلاف تایلند، نیروهای امنیتی در بلاروس معترضان را در جریان فلش مابی که شرکت کنندگان در آن کف می زدند دستگیر کردند. تصاویر ابزورد دستگیری های ددمنشانه در پاسخ به کف زدن به تقویت احساسات ضد لوکاشنکوی در بلاروس کمک کرد (میچل و بوید 2012).

بلند گذاشتن موها (دادخواست)

رشد مو در بسیاری از کشورهای غربی در دهه 60 و 70 یک تاکتیک فرهنگی بود. این بخشی از تلاش نسل ها برای به چالش کشیدن فرضیات و هنجارهای جامعه بود. رشد موهای بلند اظهاری بود پیرامون "بازگشت به زمین" و "حالت طبیعی" و در سراسر جهان با جنبش های ضد جنگ همراه بود. فمینیست ها در تلاش برای به چالش کشیدن استانداردهای گوناگون اصلاح جنسیت در جامعه، اصلاح موهای زیر بغل و پا را متوقف کردند. از ریش نیز به عنوان نوعی اعتراض استفاده شده است. در سال 1981، نیروهای پلیس نیویورک نیز برای هم نوایی با مردم، گذاشتن ریش های شان بلند شود.

ب) هنر مادی به عنوان رسانه اصلی بیان

در این تاکتیک ها از اشیای مادی، صدا و نور از جمله عروسک های خیمه شب بازی، بنرها، لباس های رنگی، پرچم، غذا، موسیقی و چراغ های جلو ماشین استفاده می شود. هنر در بسیاری از کارزارهای عدم خشونت پیشگام بوده و هدف آن اعتراض و دادخواهی است (بلوک، 2015). دو نمونه ای که در فهرست کلاسیک شارپ گنجانده نشده اند عبارتند از:

کاسرولازو (اعتراض)

کاسرولازو که در دهه 1970 اختراع شد، شکل بسیار بلندتر اعتراض با صدا است. شرکت کنندگان وسایل آشپزی فلزی را به خیابان ها می آورند تا با آنها سر و صدا تولید کنند. در یک نمونه تلخ در سال 2016، معترضان ونزوئلایی کاسرولازو را دوباره به عنوان راهی برای ابراز ناامیدی از رئیس جمهور نیکولاس مادورو روی دست گرفتند. آنها به وضعیت اقتصادی اعتراض کردند که از نگاه بسیاری به معنای کمبود غذا بود و از گلدان به مثابه ابزار اعتراض و معنی دارتر کردن حرکت شان استفاده صورت گرفت. برخی اقدامات کاسرولازو به گونه هم زمان در بسیاری از خانه ها انجام شد تا اقدامات تلافی جویانه پلیس را محدود کند. زنان در بستر تاریخ در شمار فراوانی از کاسرولازوها شرکت داشته اند. برای حفظ سطح سر و صدا و پیش گیری از سردرد، شرکت کنندگان معمولاً از گوش گیر استفاده می کنند (اولمر، 2016؛ کریستوف).

نقاشی های دیواری (دادخواست)

نقاشی های دیواری از هنرهای مادی به گونه ای استفاده می کند که سازنده و افناع کننده باشد و تلاش دارد به مخاطب خود الهام بخش باشد. نقاشی های دیواری نقاشی هایی در مقیاس بزرگ در کناره های ساختمان یا دیوارها هستند. در دوران دیکتاتوری ژنرال پینوشه در شیلی، آندرس رومرو اسپتمن، عکاس چندین تیپ نقاشی دیواری را دنبال کرد که تصاویر روشنی از مسائل اجتماعی و سیاسی کشور را ترسیم می کردند. این نقاشی های دیواری که غالباً همه سطح دیوارها را می پوشانند، نمایشی طنزآمیز از شخصیت های سیاسی و امیدهای فراوانی برای مردم شیلی می آفریدند. دولت اندکی پس از تکمیل نقاشی ها پاک شان می کرد. (مجموعه دیجیتالی هاروارد).

نقاشی های دیواری در منازعات سراسر جهان، از تیمور شرقی گرفته تا فلسطین و ایرلند شمالی، به چشم می آید. در پروژه "Face 2 Face" سال 2007، از فلسطینیان و اسرائیلیان که مشغول کار مشترک بودند یک عکس گرفته شد و پرتره های آنها به دیوار جداسازی در شهرهای دو سوی دیوار چسبانده شد. در این پروژه نقاشی ای به نام "نقاشی های خواهر" به اشکال گوناگون نقاشی شد. به عنوان نمونه، ترسیم یک نقاشی دیواری دوقلو (یک قلو) در المپای واشنگتن، و یک قلو دیگر در رفاه نوار غزه برای افزایش آگاهی و همبستگی رسم شد. شوربختانه، پروژه های نقاشی دیواری مستعد "اصلاح مجدد" و اصلاح توسط دیگران هستند. به عنوان نمونه، پس از سقوط رئیس جمهور مصر، حسنی مبارک، گروه های سیاسی رقیب نقاشی های دیواری دیگری را بر روی نقاشی های از پیش رسم شده در میدان تحریر اضافه کردند.

ج) فناوری دیجیتال/اینترنت به مثابه رسانه اصلی بیانگری

انقلاب دیجیتال، هم به مثابه یک ابزار ارتباطات و هم محیطی برای مشارکت در قدرت و منازعه، منجر به شکل گیری و پیدایش روش های جدید مقاومت مدنی شده است. بیشتر این روش ها در گروه دادخواست و اعتراض قرار می گیرند و پیشرفت آنها با همکاری دکتر ماری جویس و همکارانش در پروژه مقاومت مدنی 2.0، که پیشتر در این تک نگاری یاد شد، پیگیری شده است. بیشتر روش های دیجیتالی می توانند برای اعتراض و/یا دادخواست استفاده شوند. در اینجا دو نمونه آورده شده است:

بازی های دیجیتال (اعتراض)

بازی های دیجیتالی برای تقویت مخالفت عمومی برای یک هدف سیاسی مورد استفاده قرار گرفته شده اند. در مکزیک، برنامه نویسان یک بازی آنلاین برای انتقاد از ارزش های دونالد ترامپ، که در آن هنگام نامزد ریاست جمهوری ایالات متحده بود، ایجاد کردند. این بازی متشکل از کاربرانی است که در نقش دونالد ترامپ بازی می کنند و می کوشند تا آنجا که ممکن است پول جمع کنند، اقلیت ها را به حاشیه ببرند و موهای او را در هم بریزند (متیوز، 2015). در سال 2019، معترضان در هنگ کنگ یک بازی ویدیویی مبتنی بر واقعیت مجازی را درست کردند تا به بازیکنان نشان دهند اعتراض در خیابان ها چگونه است. این بازی به بازیکنان امکان می دهد تا درباره رویدادهای مهمی که در حین حرکت رخ داده اند، اطلاعاتی به دست آورند و مانورهای مختلفی را از قبیل انداختن گاز اشک آور یا درگیری با پلیس بیابند. سازندگان بازی خاطرنشان کردند که

ایجاد بازی نوعی اعتراض در پی واکنش گوگل و Bliz-zard Entertainment بود که به تازگی بازیکنان و بازی های طرفدار هنگ کنگ را از سیستم عامل خود منع کرده بودند (رویترز، 2019).

خودنظارتی 67 (دادخواست)

خودنظارتی، بر خلاف نظارت (سرویلانس) هنگامی رخ میدهد که یک شرکت کننده در یک فعالیت، خود دست به ثبت فعالیت می زند. مثلاً، در سال 2007، از تلفن های همراه در سیرالیون و غنا برای بررسی سوء رفتار و ارباب در هنگام انتخابات استفاده شد (گرین، 2008). زیرمجموعه ای از خودنظارتی، نظارت معکوس است که معمولاً شامل نظارت از پایین به بالا بر سیستم های نظارتی، نهادهای آموزشی و ساختارهای قدرت است. نمونه هایی از این روش از گروه های محافظت از حریم خصوصی تا فعالیت های روزنامه نگاری مانند The Intercept's Secret Surveillance Catalog است که به ثبت فناوری های می پردازد که ایالات متحده از آنها استفاده می کند. کنش گران معمولاً برای پیش گیری از سرکوب پلیس حتی در مواردی که صدا یا فیلم شان فوراً پخش نمی شود، از نظارت اجتماعی استفاده می کنند. زیرمجموعه دیگر نظارت اجتماعی است، که در آن افراد یا گروه ها فعالیت خود را به عنوان راهی برای دفاع نکردن از دستکاری های روایت از رخداد ثبت می کنند. معترضان عدم خشونت ممکن در هنگام دستگیری شرکت کنندگان یا متهم ساختن دروغ به انجام عمل نادرست، پخش زنده برنامه های شان را به عنوان روشی برای ثبت اقدامات خود برگزینند.

د) زبان انسان به عنوان نخستین رسانه بیان

برخی از تاکتیک ها به چگونگی بیان انسان از طریق زبان های مختلف متمرکز هستند. چندین مورد از این روش ها از نگاه رسانه های نوشتاری (روزنامه ها، ژورنال ها، کتاب ها و...) توصیف می شوند، که در صورت استفاده از آنها برای اعتراض یا ترغیب در منازعات، به عنوان روش هایی برای پیکار استفاده می شوند. تاکتیک ها با استفاده از زبان انسانی می توانند در صحنه های مختلف سازنده و مقابله ای هم باعث جذابیت و هم تهدید شوند.

میکروفون انسانی یا بررسی میکروفون (اعتراض)

میکروفون انسانی که با جنبش اشغال وال استریت رواج یافته است، نوعی ارتباط گفتاری است که برای شنیدن گپ های یک سخنران به مخاطبان کمک می کند. سخنگویان پیام خود را با عبارات و جملات کوتاه ابراز می کنند که بی درنگ توسط کسانی که سخن را می شنوند فریاد زده می شود و سپس دو یا سه بار کسانی که دورتر ایستاده اند تکرار می کنند. پیام با تأثیر موج دار در سراسر جمعیت به گردش در می آید و در پایان به کسانی می رسد که آواز را در بلندگو نمی شنوند. در غیاب میکروفون و دستگاه صوت، این روش قدرت دارد به هزاران تن کمک کند صدای یک سخنگو را بشنوند. این روش همچنین می تواند به اتحاد حاضران کمک کند، ارتباطات و درک را بهبود بخشد، و تأثیر عاطفی نیرومندی در هنگام شنیدن سخنان تکرار شده داشته باشد. این روش همچنین تمایل دارد گفتگوهای جانبی را که می توانند به حفظ توجه و تمرکز جمعیت زیادی کمک کند، محدود سازد.

با این حال، روند فریاد زدن های پیوسته می تواند خسته کننده باشد. تکرارهای دوم و سوم ممکن فرسوده کننده و گوش خراش

باشند و ضرورت استفاده از عبارات کوتاه می تواند مانع از برقراری ارتباط افکار پیچیده شود. این روش به گونه فزاینده ای به عنوان نوعی اعتراض برای گفتگو یا قطع سخنرانی که علیه آنها مبارزات سازمان دهی می شود مانند نامزدان سیاسی در حین گردهمایی های انتخابات (کاربر YouTube "noplatform" برای صندوق بین المللی پول"، 2013) استفاده شود (کاربر یوتیوب "جایی برای صندوق جهانی پول نیست"، 2013).

پروپاگندای سیاسی (دادخواست)

رسانه های جریان اصلی همچنان بستری مرکزی برای گفتگوهای اجتماع و جامعه هستند. یک تاکتیک معمول برای اطلاع رسانی یا ترغیب به عنوان بخشی از زیرشاخه زبان انسانی دادخواست، پروپاگندای سیاسی است. پروپاگندای سیاسی توسط شرکت ها، احزاب سیاسی و افراد ثروتمند در بسیاری از کشورها چنان رواج دارد که معمولاً این یک تاکتیک اقدام بدون خشونت به شمار نمی رود. با این حال، هنگامی که افراد یا گروه هایی که معمولاً از گفتمان عمومی بیرون هستند، هزینه هنگفتی می پردازند، پروپاگندای سیاسی به ابزاری برای تبلیغ دیدگاه ها و پشتیبانی از دستگاه های گوناگون از طریق یک کارزار یا جنبش مبدل می شود. اهداف این پیام ها می تواند مخالفان جنبش ها یا خوانندگان و بینندگان عمومی رسانه ها باشد. تبلیغات تلویزیونی از طریق سرمایه گذاری جمعی، شبکه های اجتماعی، بیلبوردها، روزنامه ها، مجلات و رادیو انجام می شود. در سال 2015، سازمان عفو بین الملل از نزدیک به 1000 شهروند انگلیسی برای پرداخت هزینه های تبلیغات عمومی در جهت پیشگیری از لغو حقوق بشر توسط دولت، کمک مالی دریافت کرد (سازمان عفو بین الملل انگلیس، 2015). انجام ندادن هیچ کاری معمولاً به عنوان یک عمل تلقی نمی شود. اما در چارچوب مقاومت مدنی، انجام ندادن هیچ کاری به

تاکتیک های "انجام ندادن" (عدم همکاری و خودداری)

نوعیت انگیزه های تاکتیک					رفتار مقاومتی
سازنده (اقتاعی)		مقابله (اجباری)			
خودداری		عدم همکاری			انجام ندادن کنش های (حذف)
توقف یا لغو یک عمل برنامه ریزی شده برای پاداش یا تشجیع طرف مخالف		رد مشارکت در یک رفتار مورد انتظار از طریق بایکوت و اعتصاب برای جریمه یا افزایش هزینه های طرف مخالف			
پرهیز فعال	تعطیل	اقتصادی واپس ستانی	اجتماعی پرهیز از مناسک دینی	سیاسی عدم همکاری میان نهادها	

گونه عمدی در محیطی که انتظار می رود کاری انجام دهید، یک عمل حذف است. تاکتیک های حذف را می توان به زیر مجموعه هایی تقسیم کرد که زیر عنوان عدم همکاری و خودداری قرار می گیرند.

عدم همکاری یعنی امتناع از انجام رفتارهای مورد انتظار یا مورد نیاز. این تاکتیک ها، که هدف شان برداشتن همکاری با یک مخالف است، بیشترین اقدامات حذف را تشکیل می دهند. شارپ بیش از 100 روش عدم همکاری را به طور عمده در

حوزه های اقتصادی، اجتماعی یا سیاسی دسته بندی کرد. این تک نگاری ضمن شناسایی روش های جدید در هر یک از این زیرمجموعه های عدم همکاری، زیرمجموعه های شارپ را در زمینه عدم همکاری سیاسی، اجتماعی و اقتصادی حفظ می کند.

افزون بر عدم همکاری به مثابه یک کنش پیوسته در حذف، خودداری شامل توقف یا تعلیق عدم همکاری و کنش های اخلاص گرانه به منظور پاداش دادن یا ترغیب است. این روش ها، که گاندى پیشگام آنها است، تاکنون از سوى تحليل گران دسته بندى نشده اند. این اقدامات حذفی اقدامات مثبتی اند که به گونه یک سويه برای انتقال حسن نیت به یک مخالف و/یا عموم مردم انجام می شود. از نگاه نظری می توان برای پاداش دادن به حریف استفاده کرد تا رفتار، سیاست ها یا اظهاراتش را تغییر دهد. پاداش دادن یک عمل نسبتاً نادر است.

تاکتیک های عدم همکاری: اقدامات مقابله برای حذف

بخش های زیر دو نمونه تاکتیک را برای هر یک از سه زیر مجموعه فراهم می کند: عدم همکاری سیاسی، عدم همکاری اقتصادی، و عدم همکاری اجتماعی.

عدم همکاری سیاسی

عدم همکاری سیاسی اقدامی است که موجب لغو همکاری میان نهادهای سیاسی یا الزامات آنها می شود. در اینجا مثالی آورده شده است که در فهرست روش های اقدامات بدون خشونت جین شارپ وجود ندارد:

عدم همکاری میان ادارات

عدم همکاری میان همکاران هنگامی رخ می دهد که یک سازمان دولتی یا سازمان دیگر از نشر اطلاعات یا منابع برای پیش گیری از اقداماتی مانند سرکوب فعالان از سوى دولت جلوگیری کند. در طی اعتراضات گسترده در کره جنوبی در سال 2015، سازمان آتش نشانی منبع تغذیه آتش را خاموش کرد تا نیروهای امنیتی نتوانند معترضان را با شلنگ آب (لی، 2016) فراری دهند. به دنبال اعلامیه ای از سوى اداره مهاجرت و گمرک آمریکا درباره عملیات گسترده برنامه ریزی شده برای جستجوی باشندگان بدون سند در شهرهای بزرگ سراسر کشور، چندین ایالت اعلام کردند با این اداره همکاری نمی کنند. شهردار شیکاگو، لوری لایت فوت، به پلیس این شهر دستور داد که با اداره مهاجرت همکاری نکنند و دسترسی این اداره به پایگاه داده های خود، به ویژه اطلاعات مربوط به مهاجرت را قطع کنند.

عدم همکاری اجتماعی

عدم همکاری اجتماعی نوعی کنش حذف است که شامل امتناع از انجام رفتارهای مورد انتظار یا الزامی در محیط های اجتماعی و جامعه مدنی می گردد. این روش ها اغلب بر بنیاد پیوستگی محرومیت از افراد، عدم همکاری با رویدادهای ویژه، عرف، یا نهادها، و کناره گیری از کل نظام اجتماعی دسته بندی می شوند.

پرهیز از مناسک دینی

مراجع دینی ممکن به گونه گزینشی از آیین های مذهبی پرستشگرانی که آموزه های نهاد دین را نقض می کنند یا با نهاد دین

در تضاد هستند، خودداری کنند. اوامر و نواهی دینی، روش های دیگری برای عدم همکاری مذهبی است که روحانیون از آنها استفاده می کنند.

یک نمونه این است که راهبان بودایی در برابر ژنرال های برمه ای در سال 1990 و 2007 دست به مقاومت زدند. راهبان کاسه صدقه شان را تحویل دادند، و از پذیرایی پیشنهادات غذایی رهبران نظامی که به راهبان و غیرنظامیان حمله کرده بودند، خودداری کردند. بودایی ها بر این باورند که عدم تأمین غذا به راهبان به سزاواری دینی فرد آسیب خواهد رساند. روحانیون مسلمان با امتناع از تشریفات خاک سپاری برای یک مسلمان قاتل یک کشیش کاتولیک، از همکاری با حکومت اسلامی در فرانسه خودداری کردند (لاپورته، 2016).

عدم همکاری اقتصادی

عدم همکاری اقتصادی گونه ای کنش حذف است که شامل خودداری از فروش نیروی کار (اعتصاب) یا خرید خدمات یا کالا (تحریم) میباشد.

واپس ستانی⁶⁸

در دهه 1980، فرقه های بزرگ کلیسا در ایالات متحده هفت بانک این کشور را واداشتند سرمایه های بازنشستگی کلیسایی خود را از تجارت هایی که از آپارتاید در آفریقای جنوبی سود می بردند، واپس بستانند. صندوق های بازنشستگی کارگری و صندوق های ملی نیز با واپس ستانی سرمایه گذاری های شان از شرکت هایی که مخالف اقدامات آنها هستند، توانستند تأثیرگذار باشند. صندوق بازنشستگی جهانی نروژ 900 میلیارد دلار در سال 2015 از شرکت های زغال سنگ برای برداشتن حمایت از شرکت های کمک کننده به اختلال در آب و هوا واپس ستاند (کرافورد براون، 2017).

خودداری: اقدامات سازنده حذف

بیشتر نمونه های خودداری به عنوان بخشی از یک رویکرد سازنده استفاده می شوند که در آن کسانی که به خودداری روی می آورند، می خواهند یک مخالف یا عامه مردم را متقاعد یا درخواست به تعویق انداختن یا متوقف کردن یک اقدام مقاومت مدنی کنند. در حالی که عدم همکاری کاری را انجام نمی دهد که مخالفان از شما می خواهند، خودداری از شما می خواهد کار حریف تان را یا انجام ندهید یا کندتر انجام دهید. این انتخاب راهبردی و آگاهانه است، که فعالان برای پیشبرد، تعلیق، پیکار و نزدیک شدن به تحقق اهداف شان انجام می دهند. این روش ها برآیند عقب نشینی یا انصراف نیستند. خودداری را می توان به عنوان نوعی همکاری داوطلبانه برای پاداش دادن به یک مخالف یا عموم مردم در کوتاه مدت به منظور تغییر پویایی پیکار برای کمک به دستیابی به اهداف مبارزات در بلند مدت درک کرد.

روش های خودداری عمدا یک اقدام پیوسته را به حالت تعلیق در می آورند یا متوقف می کنند، یا از یک اقدام برنامه ریزی شده پیشگیری می نمایند. آنها را نباید با تعلیق یا کاهش اعتصاب ها، محاصره ها یا مشاغل ناشی از ناکامی در کارزار اشتباه گرفت. استراتژیست های باهوش بدون شک به دنبال گروه بندی مجدد روش ها به شکل مثبت هستند تا بتوانند یک روز دیگر صف آرای کرده به پیکار بپردازند. هدف از این تاکتیک ها همچنین می تواند ایجاد اتحاد یا تقویت اراده پیکارجویان باشد.

تاکتیک های خودداری، مانند بیشتر روش های سازنده، با خود خطر، به ویژه خطر راهبردی، به همراه دارد. مخالفان یا دشمنان ممکن در برابر پاداش ها یا مشوق ها واکنش مثبتی نشان ندهند. آنها ممکن صداقت یا انگیزه های بازیگران عدم خشونت را زیر پرسش ببرند. همچنین یک مخالف ممکن این روش ها را به مثابه نشانه ای از ضعف جنبش تعبیر کند و به جای موافقت بر سر گفتگو، از این فرصت استفاده کرده و خشونت بیشتری تحمیل کند. از این رو، کاهش فشار بر یک مخالف می تواند انگیزه بخش حملات شدیدتر باشد. هنوز هم میتوان از چنین شیوه هایی به گونه کارآمد بهره برد.

خودداری هیچ زیرمجموعه ای ندارد. به جای آن، ما دو گونه تاکتیک را شناسایی کرده ایم: اقداماتی که هدف شان توقف یا مسدود کردن یک تاکتیک به صورت مداوم است (تعطیل)، و اقداماتی که مانع از انجام یک اقدام برنامه ریزی شده (پرهیز فعال) می شوند. در اینجا دو نمونه از تاکتیک های خودداری وجود دارد:

• تعلیق

یک عمل حذف است که در آن شخص به گونه گذرا انجام عملی را که خلاف مخالف است، پیوسته متوقف می کند.

تعلیق یک اقدام پیوسته ولی اخلاکرانه عدم خشونت

کارگران فرودگاه در نیوآرک نیوجرسی (ایالات متحده آمریکا) در سال 2017 به عنوان یک حسن نیت به مردم و مقامات بود که در آن کارگران اعتصاب خود را علیه اقدامات ناعادلانه کارگری به حالت تعلیق در آوردند (News12، 2017). اعتصاب از آنجا آغاز شد که شرکت های هواپیمایی تلاش های کارگران برای تشکیل یک اتحادیه و مذاکره درباره ساعات بهتر و حقوق بیشتر را رد کردند. سرانجام این شرکت هواپیمایی با دیدار با نماینده اتحادیه خود موافقت کرد و اعتصاب متوقف شد. اتحادیه به رسمیت شناخته شد و از آن هنگام همکاری متقابل ادامه دارد.

• پرهیز فعال

عملی که مانع رخ دادن اقدامی برنامه ریزی شده علیه حریف می شود.

پرهیز فعال از یک کنش عدم خشونت به شکل برنامه ریزی شده

در 30 مارچ 1981، اتحادیه صنفی همبستگی در لهستان برای اعتراض به خشونت پلیس علیه کارگران یک اعتصاب عمومی به راه انداخت. رهبر جنبش لیخ ولیسا پس از توافق دولت کمونیست برای گفتگو و دادن امتیازات، یک سوبیه اعتصاب عمومی را لغو کرد.

تاکتیک های "انجام دادن یا ایجاد" چیزی (مداخلات اخلاک‌گرا نه و خلاقانه)

نوعیت انگیزه های تاکتیک										رفتار مقاومتی
سازنده (اقتناعی)					مقابله ای (اجباری)					انجام یا ایجاد چیزی
مداخله خلاق					مداخله اخلاک گر					
کنش مستقیمی که نشان دهندهٔ یک رفتارها و نهادهای جایگزین (رقیب) است یا مسوولیت نهادهای کنونی را به دوش میگیرد					کنش مستقیمی که یک طرف را برای توقف، اخلاک یا تغییر رفتارش با آن روبه رو می کند					
روانی	فیزیکی	اجتماعی	اقتصادی	سیاسی	اقتصادی	سیاسی/ حقوقی	اجتماعی	اقتصادی	سیاسی/ قضایی	
شفافیت خود تحملی	تودهٔ انتقادی	شمولیت ازدواج	کارخانه های بازسازی شده	بازرسی های شهروندی	افشاگری تجارت	تعلیق پارلمان	ناهمخوانی کنش و رفتار	افشاگری تجارت	اخلال در پارلمان	

این تک نگاری دسته گسترده از روش های مداخله شارپ را به مداخلات خلاقانه و اخلاک‌گرا نه تقسیم می کند. مداخلات اخلاک‌گرا نه اقدامات مستقیمی هستند با هدف فشار آوردن بر طرف مقابل به جهت یتوقف، اخلاک یا تغییر رفتار خود. این دسته از روش ها می کوشند "مستقیماً بیشتر میان مخالف و رسیدن به هدفش قرار گیرد" (مک کارتی 1997، 323). نمونه های سنتی شامل محاصره، تهاجم، اعتصاب غذا و محرومیت از خدمت است. چند تاکتیک مقاومت همه روزه مانند تقلب و فرار از سیستم وجود دارد. مداخلات خلاقانه اقدامات مستقیمی هستند که رفتارها، هنجارها و بدیل های جایگزین را بدل به الگو (یا مدل سازی) می کنند. نمونه های معمول شامل دولت موازی، ارز جایگزین، روزنامه های جایگزین یا زبان جایگزین است. همچنین مداخلات نادر همچون پاداش یا پیشنهادات یک سویه و نیز عناصری از برنامه های سازنده که نه تنها باعث تقویت کارزارهای داخلی می شوند بلکه دارای عناصری هستند، منافع یک مخالف را مختل کرده یا به چالش می کشند. چند تاکتیک مقاومت همه روزه مانند بازارهای سیاه نیز وجود دارد. این تک نگاری زیرمجموعه های جین شارپ را برای روش های مداخله (سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، جسمی و روانی) نگه می دارد و برای هر یک از این زیرمجموعه ها روش های نوینی را شناسایی و اضافه می کند.

مداخلات اخلاک‌گرا نه: اقدامات مقابله ای تحقق پذیر

بخش های زیر یک مثال از تاکتیک ها برای هر یک از پنج زیرمجموعه مداخلات اخلاک‌گرا نه ارائه می دهد: سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، جسمی و روانی.

مداخله اخلاک‌گرایانه سیاسی/قضایی

یک مداخله تحقق‌پذیر؛ این مداخله در عرصه‌های سیاسی و قضایی برای پیشگیری یا براندازی دولت یا دستگاه حقوقی مخالف به کار می‌رود.

اخلال در پارلمان/قوه مقننه/شورا

این روش را قانون‌گذارانی انجام می‌دهند که با روش‌های فراقانونی یا بیرون از مقررات، اقدامات قانونی را متوقف یا کند می‌کنند. اخلال اغلب از طریق فریاد زدن، آواز خواندن یا شعار دادن رخ می‌دهد. تحصن و دیگر اقدامات اخلال‌گرانه جسمی نیز معمولاً برای توقف آرا انجام می‌شود. ابزارهای مورد استفاده در طی مراحل پارلمانی را نیز می‌توان برداشت، مانند گرز نمادین در نیجریه که برای پیشگیری از تصویب قوانین پارلمان تا هنگام برگرداندن آن برداشته شد (تیلور، 2018). نمونه دیگری از اخلال در قانون‌گذاری در جولای 2018 رخ داد، هنگامی که اعضای پارلمان اروپا میکروفون‌های خود را در پشتیبانی از مترجمان اعتصاب‌کننده خاموش کردند (France24، 2018).

مداخله اخلاک‌گرایانه اقتصادی

این مداخله تاکتیکی در حوزه اقتصادی رخ می‌دهد و نخست متمرکز بر تحمیل هزینه‌های مالی بر مخالف است.

افشای تجاری

افشاگری هنگامی است که روزنامه‌نگاران یا افراد داخلی اطلاعات را منتشر می‌کنند. افشاگر هر کسی است که از آگاهی خود از فعالیت‌های غیرقانونی در یک تجارت، از جمله کارمندان، پیمانکاران، تأمین‌کنندگان یا مشتریان خبر می‌دهد. افشاگران می‌توانند با مشاهده مستقیم رفتار، خواندن اطلاعات داخلی یا سخن گفتن درباره آن، از این کار غیرقانونی آگاه شوند. از فرد خودی که اطلاعات را به گونه پنهانی یا محرمانه به روزنامه‌نگار یا افشاگر دیگری درز می‌دهد، به عنوان یک "افشاگر" یاد می‌شود. مشاغل گوناگون در سراسر جهان توسط افرادی که اطلاعاتی درباره اقدامات خطرناک ارائه می‌دهند، در معرض دید و پاسخگویی قرار گرفته‌اند.

ناهمخوانی کنش و رفتار⁶⁹

این یک روش برای فاش کردن راز زندگی خصوصی کسی است که با کنش‌های سیاسی یا عمومی او در تضاد است. در دهه 1980، اعضای جامعه همجنس‌گرایان رفتار همجنس‌گرایانه سیاستمداران را آشکار کردند تا با محکومیت عمومی همجنس‌گرایی یا پشتیبانی از قوانین و هنجارهایی که جامعه همجنس‌گرایان را سرکوب می‌کنند، این تناقض در رفتار و سیاست را آشکار کنند. نمونه دیگر این ناهمخوانی در سیاستمداران مردی دیده شد که شریک زندگی‌شان را که باردار شده بود وادار به سقط جنین کردند، در حالی که علناً از منع سقط پشتیبانی می‌کنند. چنین مواجهه‌ای معمولاً از طریق هنرها یا سازمان‌های خبری معتبر انجام می‌شود، ولی می‌تواند از طریق رسانه‌های اجتماعی یا نهادی اجرای قانون نیز انجام شود.

Outing⁶⁹

مداخله اخلاک‌گرانه فیزیکی

این نوع مداخلات تاکتیکی شامل استقرار نهادها یا امور در مکان‌هایی است که قانونی هستند یا ناخواسته نیستند تا مانع یک مخالف یا هم‌پیمانان شده اخلاک یا مداخله در کار آنها ایجاد کنند.

نمایش مرگ

این روش که به "خواب" نیز معروف است، شامل معترضانی است که مرگ را به عنوان یک استراتژی برای اشغال یک فضا شبیه‌سازی می‌کنند. مرگ اغلب یک اثر نمایشی نیست. هدف این است که ترافیک به میان آید و مسیر رفت و آمد مسدود گردد تا جلب توجه صورت گیرد، بنابراین شرکت کنندگان این روش اغلب خود را با نشانه‌ها، خون‌ساختگی یا دیگر وسایل می‌پوشانند. اگرچه مرگ و میرهای مربوط به 50 سال پیش قابل ردیابی است، ولی در دهه گذشته محبوبیت آنها افزایش یافته است. در سال 2016، فعالان در هنگ کنگ علیه کشتار گروهی کوسه‌ها برای استفاده به عنوان سوپ با راه اندازی یک نمایش مرگ و پوشیدن لباس‌های خونین اعتراض کردند (Efe، 2016). استفاده از خون واقعی یا جعلی و نیز کشیدن خطوط گچی از اجسامی که مدت‌ها پس از پایان اعتراض باقی مانده‌اند، امری رایج است.

مداخله اخلاک‌گرانه روانی

این نوع تاکتیک یک نوع از مداخله بسیار مناقشه‌برانگیز است زیرا می‌تواند از طریق رنج بردن به خود یا نمایشی کردن به منظور جلب توجه به پیام یا نیازهای فرد اجرا شود.

خودزنی (یا هنر بدنی)

این یک روش از خودگذشتگی و غالباً تخلف فرهنگی است که به دنبال برهم زدن روایت یک مخالف یا روایت جامعه است. یک شکل رایج از خودزنی دوختن لب‌های شخص برای دراماتیک کردن علت با بیان تصویری خاموش یا سانسور شدن و/یا به عنوان روشی برای تقویت روزه است. پناهجویانی که در زندان‌ها یا اردوگاه‌ها در بند هستند، در بسیاری از کشورها به این عمل روی آورده‌اند. خال‌کوبی یا تتو یکی دیگر از روش‌های معمول برای ارتقای دیدگاه‌های شخص است. فعالان حقوق حیوانات برای نشان دادن بی‌رحمی مارک یا نشانه بر پوست حیوانات، خود را با آهن‌داغ نشانه‌گذاری کرده‌اند. تراشیدن سر می‌تواند یک نوع گذرای از میان بردن بدن باشد زیرا مو به‌طور معمول رشد می‌کند.

خودزنی را نوعی خودآسیب زنی بدون قصد خودکشی میدانند. برخی استدلال می‌کنند که خودزنی در گروه اقدامات بدون قرار می‌گیرد زیرا غیر از انجام دهنده عمل هیچ‌کس آسیب نمی‌بیند. برخی دیگر استدلال می‌کنند که این یک روش تنها در صورتی می‌تواند در گروه اقدامات بدون قرار گیرد که به کسی از جمله کنش‌گر آسیب نرساند.

مداخله خلاقانه: کنش‌های سازنده

همان‌گونه که در بالا اشاره رفت، این تک‌نگاری یک دسته مستقل از تاکتیک‌های عدم خشونت را معرفی می‌کند: مداخلات خلاقانه (همچنین به عنوان روش‌های از "پیش‌ساخته" یا "برنامه‌سازنده" شناخته می‌شود). این تاکتیک‌ها شامل تلاش برای ایجاد الگوهای رفتاری و هنجارها یا نهادهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است که به نوعی نظم دولتی یا یک مخالف را به چالش می‌کشد. در این اقدامات گاه از پاداش و رویکردهای سازنده برای اقناع و/یا کاهش قدرت دفاعی مخالف یا کنترل وی بر جامعه استفاده می‌شود بدون اینکه لزوماً آنها را به‌طور جدی به چالش بکشند. این مداخله غالباً هدفش تحول

درازمدت جامعه است و نه هدف قرار دادن فوری یک مخالف مشهود (مثلا شخص مسوول نظام). تاکتیک های معمول شامل بازارهای جایگزین، سیستم های حمل و نقل، نهادهای اجتماعی، ارتباطات، نهادهای اقتصادی و حاکمیت دوگانه و دولت موازی است.

مهاجران آمریکایی در سده 18، لهستانی ها و الجزایری ها در سده 19 و شهروندان غنا و زامبیا در سده 20 ارتباطات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و دینی بومی را به عنوان نوعی بدیل مقاومتی در برابر استعمار اغلب موازی با نهادهای رسمی از سیستم انقیاد ایجاد کردند. گاندی به رواج اقدامات بی پروایانه به عنوان نوعی مقاومت فرهنگی و اقتصادی کمک کرد. وی آشکارا هندیان را برای تشویق به اعتماد به نفس و از میان بردن وابستگی به کارخانه های بافندگی انگلیس به نخ ریزی سوق داد. چرخ نخ ریزی همچنان نقش اصلی پرچم ملی هند است. گاندی همچنین به زیبایی به دریا می رفت و دیگران را تشویق می کرد که نمک خودشان را تهیه کنند (یک فعالیت غیرقانونی)، که به اعتقاد او حق هر هندی بود. میلیون ها هندی به او پیوستند و رژیم استعماری انگلیس به دلیل از دست دادن درآمد مالیات و عمل به نافرمانی گسترده لرزان و تضعیف شد. مداخله سازنده ای که در یک محیط تعارضی مورد استفاده قرار می گیرد دارای نام های مختلفی از جمله اقدام مقدماتی، برنامه سازنده، مداخلات خلاقانه، ایجاد نهادهای موازی، مقاومت فرهنگی، اقدام امروز برای آینده و اقدامات بدون خشونت برای "ساخت یا ایجاد" است.

اعتصاب معکوس مثالی غیر معمول از پاداش یک سویه به یک مخالف است، مانند مردان بیکار در ایتالیا (که دولت به آنها کمکی نمی کرد) که یک جاده نیازمند به تعمیر را تعمیر کردند (در حالی که دولت پروای تعمیر آن را نداشت). در اینجا چند تاکتیک تازه شناسایی شده که برای هر یک از پنج زیرمجموعه مداخلات خلاقانه وجود دارد: مداخلات سیاسی، مداخلات اقتصادی، مداخلات اجتماعی، مداخلات جسمی و مداخلات روانی.

مداخله خلاقانه سیاسی/قضایی

این مداخله مجموعه ای مثبت از اقدامات مادی و فیزیکی است که به دنبال پاداش دادن یا ترغیب مخالف یا هم پیمان بالقوه خود برای ترغیب یا پشتیبانی از اهداف یک جنبش می باشد. به عنوان نمونه، می توان به دادگاه های معکوس، انتخابات ساختگی و بازرسی شهروندان اشاره کرد.

بازرسی های شهروندان

شهروندان کارمندان دولتی را بررسی می کنند تا اطلاعاتی به دست آورند و منتشر کنند که سازمان را به خطر می اندازد و از اهداف یک جنبش پشتیبانی می کند. در دهه 1970 در ایالات پنسیلوانیا، یک تیم بازرسی شهروندان به گونه پنهانی یک شعبه FBI را "بازرسی" کردند و اسنادی را که نظارت غیرقانونی و خراب کاری گسترده علیه جنبش های اجتماعی FBI را ثابت می کرد، حذف کردند. با وجود اینکه این تلاش ها مستقیما از بازرسی های پیوسته شهروندان پشتیبانی نمی کردند، باعث شدند نمایندگان تحت فشار قرار بگیرند و نظارت قوی تری بر آنها صورت گیرد تا سوءاستفاده های نهادهای مجری قانون بدون پاسخگویی و حسابداری کاهش یابد. نمونه دیگر آن در میان شهروندان آلمان شرقی است که در 15 ژانویه 1990 وارد مقر اصلی "پلیس مخفی" در برلین شرقی شدند و نگذاشتند پرونده های مهم و افشاگرانه به شکل برنامه ریزی شده ویران شوند. دیگر شهروندان پژوهش گر نیز تجهیزات نظارت پلیس مخفی را در نهادها و به ویژه اداره پست در پایتخت آلمان شرقی کشف کردند.

با این حال، بازرسی های شهروندان گاه نمایش هایی هستند که از ذره بین ها و دوربین های بزرگ برخوردارند زیرا مقامات

اغلب اجازه ورود فیزیکی به یک مکان را نمیدهند.

مداخله خلاقانه اقتصادی

این تاکتیک ها به دنبال ایجاد نهادها یا روابط اقتصادی جدید از طریق سیستم پاداش برای ترغیب مخالف یا مدل سازی روش های بهتر جهت سازمان دهی امور اقتصادی هستند. نمونه هایی از این موارد عبارتند از خرید نقدی (به عنوان مثال خرید خدمات یا محصولات از دیگران به جای مخالفان تحریم شده)، حق چاپ (جایگزینی برای حق چاپ، در دسترس قرار دادن مواد به شرط ارائه تسهیلات) و سلب مالکیت از اموال (موارد دیگر در زیر توضیح داده شده است).

سلب مالکیت

این تاکتیک پای کارگران دائمی که در کارخانه ها کار می کنند را وارد کارزار کرده و آنها را به بنگاه های اقتصادی تعاونی تبدیل می کند. در سال 2001، بیش از 300 کارخانه در پی سقوط اقتصادی در آرژانتین ورشکسته شدند. مالکان ورشکسته به دلیل اتهامات کلاه برداری فرار کردند یا کارگران که مدیریت و مالکیت بنگاه ها را بر عهده گرفتند، به سادگی جایگزین شدند (بالچ، 2013).

سلب مالکیت از مصادیق نوعی اقدام عدم خشونت نیرومند است که اصطلاح "تصرف" بر آن بهتر بیان می شود. موارد بسیاری وجود دارد که دولت متجاوز (یا در این مورد شرکت ها) اقدامات گسترده ای روی دست می گیرند که در آن نهادهای دولتی با نهادهای جدید جایگزین نمی شوند، و به سادگی تصرف شده و کارمندان قدیمی را بیرون می رانند. این روش ها همیشه در دسته اقدامات افنای یا پاداش ما به راحتی نمیگنجند.

مداخله خلاقانه اجتماعی

این دسته از کنش ها به واسطه کنش های فیزیکی یا مادی برای تغییر رفتارهای اجتماعی و نهادهای فرهنگی به روش های سازنده تعریف می شود. در خود تصمیم گیری و تعارضات هویتی، فعالان گاه از این روش ها همراه با اهداف سیاسی و اقتصادی استفاده می کنند. نمونه هایی از این موارد عبارتند از: رهبران دینی شدن زنان بدون تأیید رسمی، برگزاری نماز و ازدواج (دومی در زیر توضیح داده شده است).

شمولیت ازدواج

ازدواج یک عمل فرهنگی جهانی است که به شدت با دین گره خورده است. در بستر تاریخ، نمونه های بیرون از جعبه در میان بسیاری از افراد دیده شده که با وجود تابوهای اجتماعی، دینی یا قانونی به دنبال ازدواج نبوده اند. هنگامی که بسیاری از افراد به دنبال تلاش برای جشن ازدواج هماهنگ شده هستند، چنین عملی یک مقاومت مدنی به شمار می رود. یک نمونه تازه آن، جنبش برابری ازدواج همجنس گرایان است. از دهه 1970، زوج های همجنس گرا شروع به شرکت در مراسم ازدواج بدیل در کشورهای گوناگون اروپایی و آمریکای شمالی کردند. این ازدواج ها از نگاه قانونی در هیچ حوزه قضایی به رسمیت شناخته نشده است.

در بسیاری از کشورها، نهادهای دینی ازدواج هایی را انجام می دهند که سپس توسط دولت پذیرفته می شود. فعالان حقوق اقلیت های جنسیتی برای ترغیب جوامع دینی خود دست به ازدواج می زنند، حتی اگر دولت از به رسمیت شناختن آنها خودداری کند. جوامع اقلیت های جنسیتی، که از بیشتر جوامع دینی مستثنی است، کلیسای خود را به نام کلیسای جامع متروپولیتن سازمان داده اند. تا سال 2017 این جوامع به بیش از 220 جماعت رسیده است. برخی از آنها هنوز در کشورهایی

مانند اوگاندا، نیجریه، ایران و عربستان سعودی که اعضای آنها با خطر بالایی روبه رویند به گونه غیرقانونی فعالیت می کنند. نخستین ازدواج همجنس در سال 1969 انجام پذیرفت. سپس، در دهه 1970، فرقه های مختلفی آغاز به تشکیل اتحادیه های همجنس گرایان کردند و در دهه 1990 دست به ازدواج های همجنس گرایان زدند. این فرقه ها اگرچه آن گاه توسط قانون به رسمیت شناخته نشده بودند، به اعمال فشارهای سیاسی، اخلاقی و اجتماعی بر مردم، دستگاه حقوقی و قانون گذاران برای پشتیبانی از ازدواج همجنس گرایان کمک کردند.

مداخله خلاقانه فیزیکی

این روش ها نخست از بدن یا مواد انسانی استفاده می کنند تا با کاربرد شیوه های نوین اجتماعی یا تغییرات مادی، مانند حفر آسفالت برای ساخت یک باغ، مانع حریف شوند. نمونه هایی از این موارد عبارتند از: بوسه زدن، سرپیچی از محاصره و توده انتقادی (دومی در زیر توضیح داده شده است).

توده انتقادی (دوچرخه سواری)

دوچرخه سواران در تلاش برای بازپس گیری خیابان ها از طریق وسایل نقلیه موتوری، اقدامات دسته جمعی انتقادی را مرتباً سازمان می دهند. در این اعتراضات، شمار فراوانی از دوچرخه سواران گرد می آیند به طور معمول در بعدازظهر جمعه آخر ماه و در باده یک دوچرخه سواری دسته جمعی را در خیابان های شهر راه می اندازند و اغلب از قوانین راهنمایی و رانندگی سرپیچی نمی کنند. این رویداد به شکل مدرن خود در سال 1992 در سانفرانسیسکو کالیفورنیا آغاز شد (گاروفولی، 2002). اهداف این رویداد شامل به چالش کشیدن سلطه وسایل نقلیه موتوری، تشویق احترام به دوچرخه سواران و الگوسازی آینده ای بود که در آن دوچرخه سواری به وسیله حاکم بر حمل و نقل (سازگار با محیط زیست) بدل گردد.

مداخله خلاقانه روانی

این روش ها بر روان شناسی متمرکز هستند و از پاداش ها یا الگوهای جدید برای تأثیرگذاری بر نحوه تفکر افراد استفاده می کنند. به عنوان نمونه می توان به جوایز، گل در اسلحه و شفافیت و حسابداری خود تحمیلی اشاره کرد (دومی در زیر توضیح داده شده است).

شفافیت و حسابداری خود تحمیل شده

چالش اصلی برگزارکنندگان تظاهرات سال 2012 علیه تقلب گسترده در انتخابات پارلمانی روسیه، متقاعد کردن معترضان بالقوه برای اعتماد به سازمان دهندگان انتخابات بود. در تلاش برای انجام این کار، شبکه تلویزیون دولتی SOTV، یک شبکه آنلاین جدید، مباحث مربوط به پشت صحنه سازماندهی اعتراضات، از جمله موارد مالی، را پخش و افشا کرد. بنابراین، شفافیت مالی داوطلبانه یک تکنیک قدرتمند است نه تنها برای افزایش اعتبار سازمان دهندگان، بلکه برای شرمساری یک دولت غیر شفاف و فاسد.

23 تاکتیک توصیف شده در بالا نمونه ای از یک مجموعه داده های بزرگ و در حال رشد در زمینه مقاومت مدنی است. این تاکتیک ها از نگاه مکان، زمینه های فرهنگی یا سیاسی، اندازه و دفعات بسیار متفاوت است. برخی از تاکتیک ها از نگاه شخصیت اقناعی یا اجباری نیز با هم همپوشانی دارند. بسیاری از تاکتیک ها نیز در حاشیه جنبش های مقاومت مدنی قرار میگیرند، که در فصل بعدی به بحث درباره شان پرداخته خواهد شد.

فصل ششم: در لبه های تاکتیک های مقاومت مدنی

در حاشیه کنش سیاسی توده ای، تاکتیک های وجود دارد که هدف مندانه از فهرست روش های عدم خشونت جمع شده در پیوست جهانی تاکتیک های بدون خشونت حذف شده اند. برخی از آنها عادی هستند (یک رفتار روزمره)، اما هنوز هم ممکن است الگویی از براندازی و مقاومت بدون خشونت ایجاد کنند. برخی دیگر خشونت آمیز هستند، هرچند ممکن در کارزارهای بدون خشونت مورد استفاده قرار بگیرند و از نگاه برخی بدون خشونت و/یا موجه باشند زیرا به دیگران آسیب نمی رسانند. با توجه به بحث های مداوم پیرامون این اقدامات و در هم تنیدگی پیوسته آنها با مقاومت مدنی، این روش ها با یک توضیح مختصر به بررسی گرفته می شوند.

مقاومت روزمره

به گفته اسکات، مقاومت روزمره به دلیل در نظر گرفتن آن به عنوان یک پدیده مقاومت مدنی مورد انتقاد قرار می گیرد زیرا: "1) نامنظم، غیر سیستماتیک و فردی {هستند}. 2) فرصت طلبانه و خودخواهانه اند. 3) هیچ برآیند انقلابی ندارد. و/یا 4) در قصد یا منطق خود سازگاری با ساختار سلطه را در نظر می گیرند." در نتیجه این ویژگی ها، مقاومت روزمره خارج از حوزه برخی از پژوهشگران مقاومت مدنی باقی مانده است.

مسئله به چالش کشیدن وضع موجود با زیر پا کردن هنجارهای تعیین شده و ایجاد اختلال در قلب اکثر مقاومت های مدنی عدم خشونت ممکن است. اما سازمان دهندگان مقاومت مدنی بسیاری از موارد عادی یا قانون شکنی از مقاومت روزمره، مانند دزدی و دراز کشیدن را به عنوان جرم متداول یا نمونه هایی از ابزارهایی که با اهداف مطابقت ندارند، در نظر می گیرند و از این رو، آنها را از فهرست مقاومت مدنی بیرون می شوند.

اصطلاح "مقاومت همه روزه" می تواند با مقاومت روزانه برنامه سازنده اشتباه گرفته شود. هر دو اقداماتی هستند که به گونه پیوسته مانند نخ ریزی، حضور در یک آموزشگاه زبان برای تدریس یک زبان اقلیت ناشناخته، چمباتمه زدن، فرار مالیاتی یا ایجاد فضای اجتماعی مستقل برای ادعای کرامت رخ می دهند. یک تمایز میان بسیاری از این اقدامات آن است که بسیاری از برنامه های سازنده قابل مشاهده و بسیاری از فعالیت های مقاومت همه روزه ناآشکار هستند.

ویرانی و دگرگونی املاک

بسیاری از جنبش ها غالباً از ویرانی و دگرگونی املاک استفاده می کنند (هر دو اصطلاح به شکل سوبرکتیو شناخته شده هستند). شارپ و بسیاری از کارورزان عدم خشونت این نوع اقدامات را از فهرست روش های عدم خشونت بیرون کشیده اند. برخی از کارزارها به جای یک تحریم غیر خشونت آمیز بر تغییر در دارایی به عنوان برنامه سازنده تمرکز دارند. یک گروه مبارزه با سلاح های هسته ای مسیحی به نام Plowshares از نگاه فیزیکی سیستم های ارائه سلاح های هسته ای و زیرساخت های آنها را به چالش می کشد. کنش گران این گروه، با استناد به آیه کتاب مقدس درباره استفاده گاواهن، می خواهند سلاح های هسته ای و سیستم های ارائه آنها را به گاواهن های نمادین تبدیل کنند.

فعالان محیط زیست، املاکی مانند قفس حیوانات، بندهای آب (سدها)، گت های خردار و لژهای اسکی را سوزانده، تخریب کرده و از میان برده اند. بسیاری از کشورها کارزارهایی را تجربه کرده اند که در آن شهروندان با پیام های اعتراضی پول را رونویسی یا مهر می کردند. آنارشویست ها، زنان برابری خواه و دیگران به عنوان نوعی اعتراض دست به حمله به املاک خصوصی و شرکت ها زده اند.

اگر یک هنرمند به یک کارزار پیوست و نقاشی خود را به عنوان یک تاکتیک فدا کرد، ما تخریب اموال خود را به عنوان یک روش عدم خشونت در نظر می‌گیریم. از دیگر سو، هنگامی که خوزه بووه، یک کشاورز فرانسوی، یک رستوران مک دونالد را با تراکتور خرد کرد، شاید توجیه شده باشد، ولی این اقدام غیر خشونت آمیز به شمار نمی‌رود. تخریب املاک عمومی و مشترک کاملاً به زمینه بستگی دارد اما در کل، از تعریف ما برای اقدام عدم خشونت بیرون است.

برخی معتقدند اگر هیچ شخصی از نگاه فیزیکی هدف قرار نگیرد و آسیب نبیند، تخریب اموال را می‌توان یک اقدام غیرخشونت آمیز دانست. با این حال، هیچ کس سوزاندن پارلمان در سال 1933 را اقدامی بدون خشونت نمی‌داند. بسیاری معتقدند که بیشتر اشکال تخریب املاک شبیه تهدید یا خشونت فیزیکی است. مارکسیست‌ها و آنارشیک‌ها، از جمله، مالکیت خصوصی ابزار تولید را به عنوان نوعی ستم ژرف بر 99٪ افراد مورد انتقاد قرار می‌دهند. در نتیجه، برخی اموال شرکت‌های انتفاعی، به ویژه بانک‌ها، مانند پنجره‌های شان هدف شکسته شدن قرار گیرند (یعنی پنجره‌های شان در پی یک کنش عدم خشونت ممکن بشکند).

از آنجا که برچسب زدن به تاکتیک‌های تخریب املاک به عنوان یک کنش خشونت آمیز یا غیرخشونت آمیز بسیار به زمینه بستگی دارد، بسیاری توجه خود را بر اثربخشی تخریب اموال از لنز عدم خشونت متمرکز کرده‌اند. تام هستینگز یک فهرست پنج عنصری را پیشنهاد کرده است که تعیین می‌کند آیا تخریب چیزی برای یک کارزار غیر خشونت آمیز سودمند است یا نه، از جمله پیش فرض که "هیچ اموال خصوصی نباید ویران شود" (هاستینگز، 2020).

این اقدامات از نگاه اخلاقی و اثربخشی بحث برانگیز بوده است. برخی از فعالان بر این باورند که تخریب املاک عمومی بی‌اثر و دارای برآیند معکوس است زیرا می‌تواند مخالفان را با سخت‌گیری در موضع‌شان و هم‌پیمانان بالقوه‌شان نزدیک و از همدردی و پشتیبانی از گروه مخرب دور کند. از تاکتیک‌های تخریب و انتقال اموال (که اغلب بحث برانگیز است) در مقاومت مدنی بدون خشونت استفاده می‌شود. مشاوره درباره استراتژی‌های کاربرد کارآمد تخریب اموال بیرون از دامنه این مطالعه است.

خودکشی

خودکشی کنش گران‌روش دیگری است که گاه در کارزارهای عدم خشونت رخ می‌دهد. این کنش گران‌روش بدون تهدید و آسیب رساندن به مخالفان‌شان جان خود را فدا می‌کنند. بابی سندز، ملی‌گرای ایرلندی، در حالی که خواستار اخراج انگلیس از ایرلند شمالی بود، در زندان‌های انگلیس روزه گرفت و بر اثر فشار روزه جان باخت. در جریان اعتراضات به سیاست‌های سازمان تجارت جهانی، یک کشاورز کره‌ای خود را در حالی که در بالای موانع پلیس در مک‌ریک ایستاده بود، کُشت. خودسوزی در جنبش‌های گوناگون در سطح جهان نیز بسیار مورد استفاده قرار گرفته است. به عنوان نمونه، می‌توان تبتی‌ها را که به اشغال چین معترض هستند، ویتنامی‌ها و آمریکایی‌های معترض به ایالات متحده و اشغال ویتنام، و یک لهستانی در سال 2017 در اعتراض به دولت محافظه کار که به نظر وی تهدیدی برای دموکراسی است، اشاره کرد.

افزون بر این، هزاران شهروند در معرض موقعیت‌های پرخطر قرار می‌گیرند؛ مانند راشل کوری که در 16 مارس 2003، در برابر بولدورز اسرائیلی در فلسطین ایستاد و جان خود را از دست داد. در سال 1913، امیلی دیویسون، زن برابری خواه، در حالی که بر اسبی تازان نشسته بود و می‌کوشید یک بنر را در برابر پادشاه انگلیس نصب کند، درگذشت. در هند، بانوی آهنین مانی پور در یک اعتصاب غذای 16 ساله (2000 تا 2016) علیه خشونت و مصونیت از مجازات پلیس تلاش کرد خود را بکشد. او مرتباً توسط ارتش هند دستگیر شد و به زور به وی غذا می‌خوراندند.

Tom Hastings 70

71، (برای اطلاعات بیشتر نگاه کنید به: هستینگز، تام. "خشونت تخریب املاک، کنش بدون خشونت و استراتژی". ذهن‌های جنبش (وبلاگ)

ICNC، 2 جون 2020. https://www.nonviolent-conflict.org/blog_post/property-damage-violence-nonviolent-action-and-strategy/.

خودکشی به صورت گسترده به مثابه عملی خشن و از نگاه روان شناختی ددمنشانه تلقی می شود، به ویژه اگر بدون پشتیبانی دیگر مبارزان و یا خانواده شخص انجام شود. گروه ها یا کارزارها اقدامات خودکشی بسیار اندکی سازمان داده اند، و از این رو، این اقدامات تجاوزکارانه انگاشته می شود.

با این حال، جنبش حق مرگ ممکن است یک استثنا باشد. در این جنبش، افرادی که زمان محدودی برای زندگی دارند و کیفیت زندگی شان پایین است، با پشتیبانی برنامه ریزی شده از سوی دوستانشان و در برخی موارد، از سوی پزشکان خودکشی می کنند. نافرمانی مدنی در برابر قوانینی که منع خودکشی را برای بیماران درمان ناپذیر ممنوع کرده است، یک پدیده جهانی است. باند و همکارانش خودکشی را به عنوان یک عمل خشونت آمیز می خوانند در حالی که بحث فراوانی بر سر آن روان است و تقریباً هیچ مولفه اجباری توصیف نکرده اند، در عوض به درخواست های نوع دوستی و همدلی برای تغییر تکیه می کنند. مطالعه بیشتر درباره تأثیر خودکشی به عنوان یک روش مقاومت مدنی در زمینه های مختلف مورد نیاز است. اقدامات خودکشی از فهرست روش های عدم خشونت ذکر شده در پیوست جهانی تاکتیک های عدم خشونت بیرون است.

اقدامات بدون خشونت شخص ثالث

موهانداس گاندی، شانتی سِنا (ارتش صلح) را به عنوان شخص ثالث برای مداخله بدون خشونت در منازعات فرقه ای پیشنهاد داد. از اوایل دهه 1980، همچون Peace Brigades International و Witness for Peace از این مسأله گروه هایی الهام گرفتند تا افرادی را برای محافظت از شهروندان در برابر آسیب های دولت و دیگر بازیگران مسلح به آمریکای مرکزی بفرستند. این افراد با استفاده از امتیازشان برای نظارت بدون اینکه به کنش گران همبستگی تبدیل شوند، مجموعه ای از فنون عدم خشونت را برای محافظت از غیرنظامیان ایجاد کردند که اکنون بسیاری از گروه های دیگر در سراسر جهان آنها را به کار می برند.

همراهی و همدلی با تهدید مدافعان حقوق بشر، حضور برای حفاظت از افراد یا گروه های بومی، گزارش دهی درباره تهدیدها و انسانی تر کردن رفتار افراد و دادن شهادت، نمونه هایی از روش های غیرحزبی است. ماهونی و اگورن (1997)، شوبتزر (2001، 2010) و کلارک (2009) ظهور اقدامات شخص ثالث غیرحزبی را مستند و تجزیه و تحلیل کرده اند. مقاومت های مدنی برخی از این تکنیک ها را به خود اختصاص داده و در کارزارهای مردمی شان برای تغییرات اجتماعی به کار گرفته اند. به عنوان مثال، در کلمبیا، افراد محلی (که دارای برخی از موقعیت های سیاسی یا اجتماعی هستند) برای تأمین امنیت، با مدافعان حقوق بشر همراهی و همدلی کرده اند چیزی که بیشتر تنها خارجی های غیر طرفدار انجام می دادند.

مرزهای وابستگی به حزب و احزاب در یک منازعه متفاوت است. جنبش همبستگی بین المللی و تیم های صلح آفرین مسیحی از برخی از این فنون در فلسطین و دیگر نقاط جهان به عنوان خارجیان فرا خوانده شده که دارای دیدگاه همبستگی هستند، استفاده می کنند. در برخی موارد، این گروه ها مستقیماً در منازعه درگیر می شوند و این فنون غیرحزبی (مانند گزارش گری) را میتوان روش های مقاومت مدنی دانست. خارجیانی که به عنوان نماینده یکی از طرفین درگیر فعالانه وارد مداخله می شوند اغلب یا دیپورت می شوند یا به آنها ویزا داده نمی شود، و از این رو فعالان همبستگی گاه نمی توانند این فنون را به شکل پایدار پیاده کنند. بیشتر مداخلات عدم خشونت شخص ثالث در حال حاضر در پیوست جهانی تاکتیک های عدم خشونت وارد

Bobby Sands 72

Rachel Corrie 73

Emily Davison 74

نشده است، مگر اینکه بازیگران محلی مداخله را از آن کرده باشند، درست همان گونه که گاه با همراهی داخلی به رهبری اعضای جنبش یا طرفداران آنها اتفاق میافتد.

مذاکره و گفتگو

مذاکره در چارچوب مبارزات مقاومت مدنی اغلب به عنوان گفتگو بر سر میز مذاکره در نقطه ای از منازعه تصور می شود که طرفین دستیابی به توافق را سودمند یا ضروری می دانند. وانیس سنت جان و روزن (2017) پیوند نزدیک میان مذاکره موفقیت آمیز و مقاومت مدنی را پیشنهاد می کنند، که در آن مبارزان مقاومت مدنی اهرمی در اختیار مذاکره کنندگان قرار می دهند و در ازای آن منافع شان را از قبال یک مخالف برآورده می کنند. مذاکرات معمولاً به عنوان تاکتیک بدون خشونت لحاظ نمی شود زیرا مذاکره به گونه ای که سوبه آغاز نشده است. آنها به یک مذاکره کننده نیاز دارند. افزون بر این، مذاکرات کلاسیک از نگاه مراحل خود برآیندهای شناخته شده ای دارند: الف) توافق نامه حاصل می شود، یا ب) توافق نامه حاصل نمی شود. به همین گونه، گفتگو در اینجا یک تاکتیک مقاومت مدنی در نظر گرفته نمی شود زیرا به مشارکت یک مخالف نیاز دارد. با این وجود، نمونه های بی شماری از گفتگوها وجود دارد که به دلیل ممنوع بودن، نافرمانی مدنی به شمار می روند.

وانیس سنت جان می نویسد که "همزیستی میان مقاومت مدنی و مذاکره یک همزیستی برای بلندمدت است. منطق مارتین لوتر کینگ این بود که افراد جدایی طلب را وادار به مذاکره در جهت دستیابی به عدالت اجتماعی بیشتر کند... جنبش همبستگی لهستان پس از بسیج گسترده و اعتصابات، برای رسیدن به قدرت، وارد مذاکره شد و انتقال قدرت در لهستان را به دور از اقتدارگرایی به سر رساند. ساول انیسکی، یکی از فعالان پیشگام ایالات متحده، مذاکره را به عنوان گام مهمی در طرح خود برای اقدام قرار داد. (USIP، 2017)."

و بر فراز از این استدلال می کند. از نگاه او عدم خشونت در گاندی مفاهیم مدرن مذاکره و حل تعارض را در بر می گیرد زیرا هر دو در چارچوب تعارض برد برد پایه ریزی می شوند. وینتاگن (2016)، به نوبه خود، استدلال می کند که کنش بدون خشونت ذاتاً گفتگویی است. او پیشنهاد می کند که همه رفتارهای ناپسند انسان گونه ای از ارتباط است و همه اقدامات بدون خشونت نوعی تعارض اجتماعی است. حتی اگر بازیگران بدون کاربرد تاکتیکی "گوش دادن" دست به اعتراض بزنند، هدف شان فریاد زدن بر روی درختان و سنگ ها نیست بلکه رساندن آوازشان به گوش طرف دیگر است. از این رو، همه روش های عدم خشونت نوعی گفتگو را آغاز می کنند.

Shanti Sena 75

76 مایکل بیبر (1995) 11 نوع مداخله عدم خشونت شخص ثالث را معرفی کرده است: همراهی و همدلی، نمایندگی، تحریمات اقتصادی مانند بایکوت، نظارت از انتخابات، دیده بانی و تحقیق حقوق بشر، گردآوری اطلاعات و نظرسنجی، رسانه، میانجی گری، گام زدن/کشتی رانی برای صلح، جابه جایی فیزیکی، و تیم های نجات/کمک های بشردوستانه. هانتز و لیک (2003)، چهار نوع مداخله عدم خشونت شخص ثالث را شناسایی کردند: جابه جایی فیزیکی، نظارت/مشاهده، همراهی برای محافظت، و حضور. باروز (موزر پوانگسوان و وبر، 2000) کنش فرامرزی به نمایندگی از جنبش های عدم خشونت بومی را به 9 نوع دسته بندی می کند: کارزارهای عدم خشونت محلی، کمک های بشردوستانه بدون خشونت، شهادت و همدلی بدون خشونت، میانجی گری بدون خشونت، همبستگی بدون خشونت، و آشتی و توسعه بدون خشونت. دودو (2015)، مداخله بدون خشونت را با تمرکز بر کارشیوه های مروط به سازمان دهندگان محلی یا قدرتمندان محلی چنین تعریف یا دسته بندی می کند: ترویج، ظرفیت سازی، شبکه سازی، حفاظت، نظارت و فشار آوردن.

اسمیتی و کورتز (2012) نمونه ای گیرا از گفتگوی بی کلام میان وفاداران ایرلند شمالی و ناسیونالیست ها را از طریق یک کنش بدون خشونت ارائه می دهند. در دهه 1990، وفاداران بالیریا به ظاهر از تحریم رژه ملی گرایان خودداری کردند. ملی گرایان در پاسخ به این عمل در مراسم رژه برای پیشگیری از درگیری با پلیس، حامیان خود را برای حفاظت از خود همچون پلیس گماشتند. طی چند ماه خویشتن داری متقابل، این رژه ها به عنوان وسایل ارتباطی برای ایجاد اعتماد غیرکلامی مورد استفاده قرار گرفتند که منجر به گفتگو و مذاکره گردید.

با این حال، به دلیل عدم توافق جهانی، ما گفتگو و مذاکره را در مجموعه روش های عدم خشونت خود قرار نمیدهیم.

لابی کردن

لابی یک فعالیت معمول در حکومت داری مبتنی بر نمایندگی است با برآیندهای شناخته شده. معمولاً، لابی گری باعث می شود شهروندان یک مقام منتخب را در یک رویداد عمومی یا در محل کارش یا از طریق نامه یا تماس تلفنی درگیر موضوع خودشان کنند. صرف نظر از محتوای درخواست یا تقاضا، نتیجه کاملاً در اختیار نماینده ای است که قدرت رأی دادن دارد و نه لابی های شهروندان. در عمل، می توان هنجارهای رفتاری و ارتباطات شخصی می تواند را مختل کرد و لابی گری مشاجره برانگیز، اجباری و نیز بدون خشونت باشد. به عنوان مثال، در سال 2017، نویسنده این تک نگاری در لابی های اخلاک گر به شمول آموزش در دفتر کنگره شرکت کرد. این آموزش ساعت های درازی ادامه داشت تا اینکه خواسته های لابی ها برای نوشته شدن بر کاغذ برآورده شد. این آموزش نوعی لابی خلاقانه و قاطعانه بود که مدیا بنجامین آن را لابی شدید می نامد. به طور کلی، لابی خود یک روش در نظر گرفته نمی شود، اما بسیاری از روش های عدم خشونت مانند آموزش، تحصن و فراخوان برای لابی کردن با مقامات منتخب استفاده می شوند.

فعالیت های پشتیبانی لوجستیکی برای تاکتیک های عدم خشونت

فعالیت های پشتیبانی تاکتیکی به منظور افزایش احتمال موفقیت یک تاکتیک عدم خشونت به کار گرفته می شود. از آنجا که آنها سلاحی نیستند که از طریق فرایندهای اقناع، اجبار یا دستکاری، یک مخالف را هدف قرار دهند، در این تک نگاری به عنوان یک روش عدم خشونت تعریف نشده اند. با این حال، برخی از پژوهشگران (مانند بیرلی، 2014) آنها را برای انجام کارزارهای عدم خشونت به اندازه کافی مهم می دانند و آنها را در فهرست تاکتیک های عدم خشونت قرار می دهند. ما سه نوع فعالیت پشتیبانی را با مثال های مشخص شناسایی کرده ایم:

برنامه ریزی

- برنامه های پشتیبان
- ارزیابی
- پیام رسانی
- اهداف
- بررسی و سنجش
- برنامه ریزی مداوم و پیگیری برای یک کنش از آغاز تا پایان

Wanis St. Johan and Rose 77

78 واینس سنت جان و روزن، اهرم را چنین تعریف می کنند "تجلی قدرت در یک مذاکره". اهرم یعنی توانایی تاثیرگذاری بر برآیند یک مذاکره مبنی بر توانایی طرف به توافق یا اعطای مزایای مطلوب به طرف مقابل یا تحمیل/عدم تحمیل هزینه ها بر دوش طرف مقابل.

Smithey and Kurtz 79

Ballyreagh 80

- تحلیل و گزینش هدف
- زمان بندی، مدت و مکان

سازمان دهی و لوجستیک

- هزینه ها
- خوراک و پوشاک
- رسانه های داخلی و بیرونی
- ارتباطات بیرونی
- استخدام کارشناسان کارزارها، هم پیمانان و افراد برای انجام نقش های پشتیبان
- طراحی و آماده سازی منابع
- دستگاه های صدا
- حمل و نقل

زمان بندی

- هماهنگی نقش ها و رهبری
- رهنمودهای انضباطی و عملی، آگاهی دهی برای امنیت و سلامت، و آمادگی
- هماهنگی برگزاری دوره آموزشی؛ مکان، زمان، استخدام آموزگار و شرکت کنندگان
- رهنمودها، دست نامه ها و ویدیوهای آموزشی
- آموزش آموزگاران

حمله روانی

تاکتیک های مقابله ای که به دنبال تضعیف یک حریف هستند، در مقاومت مدنی امری عادی خواهد بود. فهرست کلاسیک روش های شارپ شامل حرکات خشن دست و صورت، مستندهای نمایشی، گفتار و نوشتار پرتحرک، برهنگی، تمسخر و شایعات است. این تاکتیک ها قدرت بالقوه ایجاد آسیب روانی ژرف یا پریشانی گذرا را دارند. پیروان عدم خشونت گاندی معمولاً معتقدند این روش ها، همراه با پنهان کاری و تخریب اموال، برای دیگران زیان بار و برای موفقیت در مبارزات بی حاصل و سترون است. ویلسون (2017) با وجود یا عدم وجود "اخلاق حقوق بشر" در مبارزات عدم خشونت شرورانه و نابکارانه تفاوت قائل شد. این اخلاق بر بنیاد چهار اصل عدم تبعیض ("رفتار برابر با دیگران")؛ عدم سرکوب ("اهدافی که حقوق سیاسی و خودمختاری سیاسی را برای همه پیش می برد")؛ عدم بهره برداری ("همبستگی با افراد تحت آزار و اذیت، ارائه کمک متقابل و ارتباط با گروه های گوناگون جامعه برای ایجاد تفاهم و اعتماد مشترک")؛ و ابزارهای غیر خشونت آمیز است ("اعمالی که دیگران را تهدید نمی کنند یا آسیب جسمی نمی زنند.")

از این معیارهای حقوق بشری می توان برای تعیین اینکه چه روشی ممکن در گروه اقدامات عدم خشونت قرار بگیرد و آیا اهداف یا عواملی که چنین روش هایی را در نظر گرفته اند، اخلاقیات منفی یا شرورانه ای دارند یا خیر، استفاده کرد (اخلاق ضد حقوق بشر). این امر می تواند به شما کمک کند تا مشخص کنید آیا آنها بخشی از یک جنبش مقاومت مدنی واقعی بوده اند یا نه.

اقدامات به ظاهر بدون هدف استراتژیک

ویتناگن (2015) از اعمال تنظیم هنجارهای اجتماعی (مانند پوشیدن لباس رسمی یا مقابله بمثل) و ارتباطات گفتاری در کارزارهای عدم خشونت (مثلاً، گوش دادن فعال به یک مخالف) می نویسد – اعمالی که برای عادی سازی اقدامات بدون خشونت در جوامع خشن و سرکوب گر مهم است. این کار ترجیحی و فرهنگی در جستجوی وضع هنجارهای حاشیه ای به عنوان رفتارهای معمول بدون اهداف راهبردی خاص است، که می تواند به زمینه بستگی داشته باشد. ما این پرسش ها را باز می گذاریم، هرچند این تک نگاری چنین اقداماتی را در دسته بندی روش های عدم خشونت لحاظ نمی کند.

در نتیجه، اینک بسیاری از اقدامات در مبارزات مقاومت مدنی به عنوان تاکتیک های عدم خشونت دسته بندی نمی شوند زیرا بحث چشمگیری درباره عملکرد آنها، پیوند میان اهداف و ابزار آنها، ماهیت منازعه و خشونت و نقش ارتباطات و گفتگو وجود دارد. تعیین اینکه آیا چنین اقداماتی می توانند یا باید بخشی از کارنامه مقاومت مدنی باشند، از حوصله این تک نگاری بیرون است. با این حال، به جای اینکه این دیدگاه های گوناگون تاکتیک ها را نشانه ضعف یا گنگ بودن در مطالعه مقاومت مدنی بدون خشونت ببینیم، باید گوناگونی در اقدامات خلاقانه و بحث های پیرامونی را به عنوان نشانه از سرزندگی و گستردگی این حوزه تفسیر کنیم.

فصل هفتم: یادداشت های کلیدی

این تک نگاری تلاش کرد به سه پرسش بنیادین پاسخ دهد:

1. جین شارپ چه تاکتیک های مقاومت مدنی را از قید قلم گذاشت و از سال 1973 تاکنون چه روش های جدیدی برای مقاومت مدنی پدید آمده یا شناسایی شده است؟ در پاسخ، این تک نگاری خوانندگان را با یک پایگاه داده های جدید و مرتباً به روز شده با بیش از 300 روش مقاومت عدم خشونت آشنا می کند (به پیوست جهانی تاکتیک های بدون خشونت مراجعه کنید)؛
2. چه دسته بندی جدیدی از تاکتیک ها می تواند برای ثبت این حوزه سترگ فعالیت انسانی سودمند باشد؟ در پاسخ، این تک نگاری بر بنیاد دسته بندی جین شارپ، دسته بندی های موجود دیگر را بررسی می کند و چارچوب پالوده خود را ارائه می کند (در جدول های 1 و 4 موجود است)؛
3. این دانش جدید – تاکتیک ها و دسته بندی ها چگونه می تواند برای تمرین کنندگان و دانشمندان مقاومت مدنی و نیز برای کسانی که مایل به کمک به جنبش های عدم خشونت دارند، سودمند باشد؟ پاسخ این پرسش با جزئیات بیشتر در نمودارهای زیر آورده شده است.

یادداشت هایی برای کنشگران

نخست، این مطالعه به وضوح نشان می دهد که روش های عدم خشونت بیش از چیزی است که قبلاً مستند شده است. در واقع، نویسنده این مطالعه، اطلاعاتی را درباره بیش از 100 تاکتیک جدید و رای 198 روش شناسایی شده جین شارپ گردآوری کرد.

این تک نگاری تنها شمار اندکی از تاکتیک های نوین را برگزیده و توصیف کرده (23 تاکتیک) و هر یک از آنها را بر روی یک چارچوب جدید در جدول 4 استوار نموده است. تاکتیک های برگزیده دارای طیف گوناگونی از ویژگی ها است. این شاهی بر نبوغ و خلاقیت فعالان در سراسر جهان در راستای توسعه و به کارگیری تاکتیک های نوین عدم خشونت است.

فعالان می توانند از چارچوب این تک نگاری برای درک بهتر عملکردهای مختلف تاکتیک های عدم خشونت استفاده کنند. آنها همچنین می توانند از این چارچوب برای ترسیم تاکتیک های که به عنوان بخشی از فعالیت های گذشته و کنونی خود به کار برده اند، بهره ببرند. این چارچوب می تواند به آنها کمک کند تا جایی که اقدامات شان از نگاه تاکتیکی متنوع باشد به تصویرپردازی درباره شان بپردازند. همچنین کمک می کند دریابند آیا ممکن است بر یک مجموعه از تاکتیک ها تاکید بیشتری کنند، در حالی که به عمد یا ناخواسته دیگران را نادیده بگیرند. این موضع گیری، به نوبه خود می تواند به فعالان کمک کند تا بیاندیشند چگونه می توان تلاش های خود را برای افزایش گستردگی روش های به کار رفته متعادل کرد و بنابراین قدرت راهبردی آنها را افزایش داد.

کارورزان نباید نتیجه بگیرند که برخی از تاکتیک ها به دلیل دسته بندی شان ارزش کم یا بیشتری دارند. فهرست نویسی روش های مقاومت مدنی به معنای تجویز یا مهر تأیید برای اقدامات مشخص شده در این مقاله نیست. کاربرد هر تاکتیک عدم خشونت باید توسط دو متغیر اصلی تعیین شود: تناسب و کارایی. به سخن دیگر، آیا عمل "درست" یا کار مناسبی است که باید در شرایط معین انجام شود، و آیا آن عمل یک کنش "موثر" برای رسیدن به اهداف کوتاه مدت و بلند مدت است؟ همچنین شایان یادآوری است که بسیاری از تاکتیک های شناسایی شده را می توان به بیش از یک روش دسته بندی کرد. وابسته به استراتژی های

جنبش و زمینه کلی کارزار، آنها همچنین می توانند تأثیرات مختلفی را برای یک جنبش داشته باشند. افزون بر آماده سازی تاکتیکی و انجام ماهرانه، این استراتژی ارزش تاکتیک های عدم خشونت را تعیین می کند. نقشه برداری تحلیلی تاکتیک های این تک نگاری به موشکافی نوعیت دسته های مختلف می پردازد و هدفش کمک به فعالان برای ارزیابی و برنامه ریزی راهبردی تر است.

یادداشت هایی برای دانش پژوهان مقاومت مدنی

دسته بندی تاکتیک ها را می توان به شیوه های فراوانی انجام داد. کارشناسان راهبردی و دانشمندان علوم اجتماعی با دسته بندی دوباره تاکتیک ها بر بنیاد معیارهای مختلف، از جمله پراکندگی/تمرکز، انگیزه های بازیگران، مخاطبان کنش، ابژه هدف (اراده، بدن یا محیط)، مراحل منازعه، مسأله و دیگر موارد، دائما در حال کشف الگوها، روابط و بینش های جدید هستند.

این تک نگاری شماری نمونه از شیوه های جدید را برای درک دو نوع اقدامات مقاومت مدنی ارائه می دهد: اجباری یا مقابله ای (تهدیدها و تحریم ها) از یک سو، و اقناعی یا سازنده (دادخواست ها و پاداش ها) از سوی دیگر. هر دو مهم اند.

این تک نگاری به گونه ویژه ای با جزئیات انگیزه های مثبت مانند دادخواست، خودداری و مداخله خلاقانه را به بررسی می گیرد. این بررسی می تواند به پژوهشگران کمک کند تا ابعاد گوناگون و انواع مختلف روش های عدم خشونت را بیشتر کشف کنند. این تک نگاری همچنین بر عناصر اخلاص گرانه اقدامات مقاومت مدنی تأکید دارد. اقدامات بدون خشونت اجباری اغلب قابل دید و چشمگیر هستند (مثلا، تظاهرات، اعتراض ها و اشغال ها). از این رو، آنها ظاهرا می توانند قدرت و فشار بیشتری از سوی یک جنبش نسبت به اقدامات مثبت یا سازنده داشته باشند، حتی اگر ظریف تر، پنهان یا کمتر چشمگیر باشند (مثلا، دادخواست ها، اقناع یا ایجاد نهاد جایگزین). با این وجود این امر می تواند تأثیر ژرفی بر جهت مبارزه به بار آورد. چارچوب ارائه شده در این تک نگاری، برای ایجاد تعادل در میان دیگر موارد، دسته جدیدی از اقدامات مثبت حذف همراه با خودداری را پیشکش می کند، که قدرتی کمتر از نمونه های ویران گر ندارد و دهه هاست مورد استفاده قرار می گیرد، ولی تاکنون مورد تحلیل یا مطالعه قرار نگرفته است.

پژوهشگران می توانند چارچوب ارائه شده در این تک نگاری را برای بررسی کارزارها و جنبش های عدم خشونت گسترش دهند. این چارچوب می تواند شامل بررسی نمونه ها، تعیین توالی، اثربخشی و مقایسه هر دو تاکتیک های اجباری و اقناعی باشد و بدین ترتیب بینشی درباره رفتار کلی یک کارزار عدم خشونت فراهم کند. افزون بر این، در فصل ششم، این تک نگاری مجموعه ای از اقدامات و پویایی ها را در مبارزات مقاومت مدنی مشخص می کند که نیاز به مطالعه بیشتر دارند (از جمله استفاده از خودکشی، مداخله روانی، تخریب دارایی، تنظیم هنجارهای اجتماعی، ایجاد آرمان شهر، ارتباطات گفتاری، مداخله طرف ثالث، و مقاومت همه روزه) تا جایگاه تحلیلی مناسب آنها در دسته بندی روش های مقاومت مدنی تعیین شود.

برای شفاف سازی معیارهای تعریف روش ها و تاکتیک های عدم خشونت و درک ژرف تر ما از کارشیوه های بنیادین آنها، به پژوهش، جمع آوری داده ها و تجزیه و تحلیل بیشتر نیاز است. چگونه باید زیرشاخه های تاکتیک های نافرمانی مدنی را در برابر قوانین ناعادلانه، که مجموعه بزرگی از اقدامات غیرقانونی را تشکیل می دهند (که اشتراکات کمی با یکدیگر دارند)، مگر اینکه یک دولت آنها را غیرقانونی توصیف کرده باشد، توجه کنیم؟ درباره تاکتیک های که بسیار به زمینه بستگی دارند (مانند ورود فیزیکی به یک مکان ممنوع) برای یکپارچه سازی استخرها و سواحل در آفریقای جنوبی، که تکرار آنها در بسیاری از محیط های دیگر بعید به نظر می رسد و بنابراین توجه عینی یا نقاط چندان از طریق یک چارچوب برای در آنها به سختی قابل پذیرش است، چطور؟ آیا روش نمایش بزر به دلیل تنوع تکنیک ها، مکان ها و مواد مورد استفاده و مهارت های

مختلف استقرار و منابع مورد نیاز هر یک، باید به چندین دسته از تاکتیک ها تقسیم شود؟ چشم انداز جنسیتی از درک تاکتیک های عدم خشونت چه چیزی را برای کسانی که مقاومت مدنی را مطالعه می کنند نشان می دهد؟ چندین پرسش برای مطالعه و روشن شدن هنوز باقی مانده است.

هدف این تک نگاری الهام بخشیدن به پژوهشگران و کارشناسان مقاومت مدنی برای ثبت اسناد تاکتیک های عدم خشونت و ترسیم آنها در یک چارچوب جهانی است تا بتوان به کمک آن نظم تحلیلی مشخص و سیستم سازی روشنی از نوع، ماهیت و تأثیر تاکتیک های عدم خشونت ارائه داد.

یادداشت های کلیدی برای گروه های علاقه مند به پشتیبانی از جنبش های عدم خشونت

بازیگران بیرونی می توانند از این چارچوب جدید برای ارزیابی تنوع تاکتیکی یک جنبش و نحوه توزیع اقدامات یک جنبش در طیف دسته های تاکتیکی استفاده کنند. این چارچوب می تواند به آنها اطلاعاتی درباره نقاط قوت و ضعف ظرفیت سازمانی یک جنبش، برنامه ریزی راهبردی و نحوه مشاهده یک جنبش از شرايطی که با آن روبه رو است، ارائه کند. این چارچوب، به نوبه خود، می تواند به بازیگران بیرونی نکاتی درباره آنچه را باید در بحث با شرکت کنندگان در جنبش مورد استفاده قرار دهیم، و همچنین اینکه کدام ابزارها و تکنیک های بازیگران خارجی را می توان برای کمک به جنبش از نگاه طراحی و/یا استقرار تاکتیک های عدم خشونت استفاده کرد، ارائه دهد. سخن کوتاه، این تک نگاری یک جدول و چارچوب به روز شده برای درک و تجزیه و تحلیل تاکتیک های عدم خشونت ارائه می دهد. هر دسته از تلاش های بشر تا حدی ساده سازی واقعیت است، ولی با توجه به گستردگی مقاومت مدنی، الگوی روش های ارائه شده در این تک نگاری می تواند به یک ابزار آموزشی بی بدیل تبدیل شود. می توان از این اثر به عنوان جزوه ای مرجع در زمینه تجزیه و تحلیل و درک استراتژی ها و تاکتیک های عدم خشونت استفاده کرد و همیشه آن را دم دست داشت و بارها و بارها به آن مراجعه کرد.

در نتیجه، بررسی تاکتیک های مقاومت مدنی تنها یک سند یا تمرین طبقه بندی ساده نیست. مطالعه تک تک تاکتیک های عدم خشونت جهانی از داستان های مقاومت مدنی را در مکان ها و زمان های مختلف فرا روی ما می گذارد. این مطالعه فهمی از نبوغ، پشتکار و مقاومت افراد اغلب در برابر سرکوب ارائه می دارد که نشان دهنده تمایل به برخورد خلاقانه و راهبردی در هنگام رهبری کارزارهای مقاومت مدنی است.

به جای انتظار برای دهه ها امیدواریم که این تک نگاری و پایگاه داده ها و تاکتیک های عدم خشونت به همه مان امکان شناسایی، گردآوری و فهرست نویسی تاکتیک های نوین مقاومت مدنی را بدهد که فعالان و سازمان دهندگان مدنی در سراسر جهان در تلاش های مداوم شان برای حقوق، آزادی، عدالت و پایداری به کار برده اند و به کار خواهند برد.

منابع

- Ackerman, Peter and Jack DuVall. *A Force More Powerful: A Century of Nonviolent Conflict*. New York, NY: Palgrave, 2000.
- Ackerman, Peter. "Skills or Conditions: What Key Factors Shape the Success or Failure of Civil Resistance?" Conference on Civil Resistance and Power Politics, Oxford University (March 15-18, 2007), pp. 1-9. Retrieved from: <https://www.nonviolent-conflict.org/resource/skills-conditions-key-factors-shape-success-failure-civil-resistance/>
- Ackerman, Peter and Christopher Kruegler. *Strategic Nonviolent Conflict: The Dynamics of People Power in the Twentieth Century*. Westport, CT: Praeger Publishers, 1994.
- Ackerman, Peter and Hardy Merriman. "The Checklist for Ending Tyranny" in Mathew Burrows and Maria J. Stephan (eds.), *Is Authoritarianism Staging a Comeback?* Washington, DC: The Atlantic Council, 2015.
- "Airport Workers' Strikes Suspended at Newark Liberty, 3 Other Airports," News12 New Jersey, July 12, 2017. Retrieved from: <http://newjersey.news12.com/story/35862766/airport-workers-strikes-suspended-at-newark-liberty-3-other-airports>
- Amnesty International UK. "Huge Response to Crowdfunded Newspaper Ads Campaign Opposing Repeal of Human Rights Act," May 20, 2015. Retrieved from: <https://www.amnesty.org.uk/press-releases/huge-response-crowdfunded-newspaper-ads-campaign-opposing-repeal-human-rights-act>
- Awad, Mubarak and Laura Bain. *Organizing Tactics for Nonviolent Action: Fasting*. Washington, DC: Nonviolence International, 1995.
- Balch, Oliver. "New Hope for Argentina in the Recovered Factory Movement," *The Guardian*, March 12, 2013. Retrieved from: <https://www.theguardian.com/sustainable-business/argentina-recovered-factory-movement>
- Bartkowski, Maciej. "How Online Courses on Civil Resistance Can Make Real Impact," ICNC Minds of the Movement, February 13, 2019. Retrieved from: https://www.nonviolent-conflict.org/blog_post/online-courses-civil-resistance-can-make-real-impact/
- Bartkowski, Maciej. *Recovering Nonviolent History: Civil Resistance in Liberation Struggles*. Boulder, CO: Lynne Rienner Publishers, 2013.
- Beer (1995), *Mainstreaming Peace Teams*, Collated and Published by Nonviolence International.
- Beyerle, Shaazka. *Curtailing Corruption: People Power for Accountability and Justice*. Boulder, CO: Lynne Rienner Publishers, 2014.
- Bloch, Nadine. *Education and Training in Nonviolent Resistance*. Washington, DC: United States Institute for Peace, 2016.
- Bond, Doug. "Nonviolent Direct Action and the Diffusion of Power" in Paul Wehr et. al. (eds.), *Justice Without Violence*. Boulder, CO: Lynne Rienner Publishers, 1994, pp. 59-79.
- Bond, Doug, et. al., "Mapping Mass Political Conflict and Civil Society: Issues and prospects

- for the automated development of event data.” *Journal of Conflict Resolution*, vol. 41, Aug 1997.
- Boserup, Anders and Andrew Mack. *War without Weapons: Non-violence in National Defense*. New York, NY: Schocken, 1975.
- Browder, Bill. “The Russians Killed My Lawyer. This Is How I Got Congress to Avenge Him,” *Politico*, February 3, 2015. Retrieved from: <https://www.politico.com/magazine/story/2015/02/sergei-magnitsky-murder-114878>
- Burrowes, Robert J. “Cross-border Nonviolent Intervention: A Typology” in Yeshua Moser-Puangsuwan and Thomas Weber (eds.), *Nonviolent Intervention Across Borders: A Recurrent Vision*. Honolulu, HI: University of Hawai’i Press, 2000.
- Burrowes, Robert J. *The Strategy of Nonviolent Defense: A Gandhian Approach*. Albany, NY: State University of New York Press, 1995.
- Canning, Doyle and Patrick Reinsborough. “Changing the Story: Story-Based Strategies for Direct Action Design,” *Smart Meme*, May 2008. Retrieved from: <http://www.racialequity-tools.org/resourcefiles/canning.pdf>
- Center for Artistic Activism and the Yes Lab. *Actipedia*. Retrieved from: <https://actipedia.org/>
- Chenoweth, Erica. “Trends in Civil Resistance and Authoritarian Responses” in Mathew Burrows and Maria J. Stephan (eds.), *Is Authoritarianism Staging a Comeback?* Washington, DC: The Atlantic Council, 2015, pp. 53-62.
- Chenoweth, Erica and Maria Stephan. *Why Civil Resistance Works: The Strategic Logic of Nonviolent Conflict*. New York, NY: Columbia University Press, 2011.
- Chenoweth, Erica and Maria Stephan. “How the world is proving Martin Luther King right about nonviolence” *Washington Post*, January 18, 2016.
- Christoff, Stefan. “وزالورساک.” *Beautiful Trouble*. Retrieved from: <http://beautifultrouble.org/tactic/وزالورساک/>
- Clark, Howard (ed.). *People Power: Unarmed Resistance and Global Solidarity*. London, UK: Pluto Press, 2009.
- Cortright, David. *Peace: A History of Movements and Ideas*. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 2008.
- Crawford-Brown, Terry. “International Sanctions Against Israeli Banks,” *Just World Education*, August 4, 2017. Retrieved from: <http://just-worldeducational.org/2017/08/international-sanctions-israeli-banks/>
- Curle, Adam. *Making Peace*. London, UK: Tavistock Publications, 1971.
- Deming, Barbara. *On Revolution and Equilibrium*. New York, NY: A. J. Muste Memorial Institute, 1971.
- Dorjee, Tenzin. *The Tibetan Nonviolent Struggle: A Strategic and Historical Analysis*. Washington, DC: ICNC Press, 2015.
- Dudouet, Véronique (ed.). *Civil Resistance and Conflict Transformation: Transitions from Armed to Nonviolent Struggle*. Abingdon, UK: Routledge, 2014.
- Dudouet, Véronique. *Powering to Peace: Integrated Civil Resistance and Peacebuilding Strategies*. Washington, DC: ICNC Press, 2017.

Retrieved from: <https://www.nonviolent-conflict.org/powering-peace-integrated-civil-resistance-peacebuilding-strategies>

Ebert, Theodore. *Gewaltfreier Aufstand: Alternative zum Bürgerkrieg. (Nonviolent Uprising: Alternatives to Civil War)*. Hamburg, Germany: Fischer Verlag, 1970.

EFE. "Activists in Hong Kong Call for End to Shark Fin Trade ahead of New Year," January 30, 2016. Retrieved from: <https://www.efc.com/efe/english/life/activists-in-hong-kong-call-for-end-to-shark-fin-trade-ahead-of-new-year/50000263-2825615>

French, Amber. "How Do Nonviolent Movements Shape History? An Interview with Jacques Semelin," *Minds of the Movement*, October 16, 2017. Retrieved from: https://www.nonviolent-conflict.org/blog_post/nonviolent-movements-shape-history-interview-jacques-semelin/

"MEPs Cut EU Parliament Interpreting Service to Back Strikers," *France24*, July 3, 2018. Retrieved from: <http://www.france24.com/en/20180703-meps-cut-eu-parliament-interpreting-service-back-strikers>

Garano, Lorna. "Speaking Mirth to Power," *Popular Resistance*, June 26, 2016. Retrieved from: <https://popularresistance.org/speaking-mirth-to-power/>

Garofoli, Joe. "Critical Mass Turns 10," *San Francisco Chronicle*, September 28, 2002. Retrieved from: <https://www.sfgate.com/politics/joegarofoli/article/Critical-Mass-turns-10-A-decade-of-defiance-2767020.php>

Geddie, John. "Hong Kong students take protest

to virtual world," *Reuters*, October 31, 2019. Retrieved from:

<https://web.archive.org/web/20191031181503/https://www.asiaone.com/digital/hong-kong-students-take-protest-virtual-world>

Goldman, David and Jose Pagliery. "#JeSuisCharlie Becomes One of Most Popular Hashtags in Twitter's History," *CNN*, January 9, 2015. Retrieved from: <https://money.cnn.com/2015/01/09/technology/social/jesuischarlie-hashtag-twitter/index.html>

Green, Matthew. "Ghana Puts Faith in Humble Text Message," *Financial Times*, December 8, 2008. Retrieved from: <https://www.ft.com/content/04a981ce-c553-11dd-b516-000077b07658>

Hallward, Maia Carter, and Julie M. Norman (eds.). *Understanding Nonviolence: Contours and Contexts*. Cambridge, UK: Polity, 2015.

Harrebye, Silas F. *Social Change and Creative Activism in the 21st Century*. New York, NY: Palgrave Macmillan, 2016.

Hastings, Tom. "Property Damage, Violence, Nonviolent Action, and Strategy." *Minds of the Movement* (blog). ICNC, June 2, 2020. https://www.nonviolent-conflict.org/blog_post/property-damage-violence-nonviolent-action-and-strategy/

Harvard Digital Collection. "Chilean Protest Murals." Retrieved from: <http://www.jr-art.net/projects/face-2-face>

Hunter, Daniel and George Lakey. *Opening Space for Democracy: Training Manual for Third-Party Nonviolent Intervention*.

Philadelphia, PA: Training for Change, 2003.

Jordan, John. "Clandestine Insurgent Rebel Clown Army." Beautiful Trouble. Retrieved from: <http://beautifultrouble.org/case/ clandestine-insurgent-rebel-clown-army/>

Joyce, Mary. "Civil Resistance 2.0: Digital Enhancements to the 198 Nonviolent Methods." ICNC Webinar. Retrieved from: <https://www.nonviolent-conflict.org/civil-resistance-2-0-digital-enhancements-to-the-198-nonviolent-methods/>

Khatib, Kate, et. al. We Are Many: Reflections on Movement Strategy from Occupation to Liberation. Chico, CA: AK Press, 2012.

King, Mary Elizabeth. Gandhian Nonviolent Struggle and Untouchability in South India: The 1924-1925 Vykam Satyagraha and the Mechanisms of Change. Oxford: Oxford University Press, 2015.

Kurtz, Mariam M. and Lester R. Kurtz. Women, War, and Violence: Topography, Resistance, and Hope, volume II. Westport, CT: Praeger, 2015.

La Porte, Amy. "Muslim Leaders Refuse to Bury French Priest Killer," CNN, August 1, 2016. Retrieved from: <https://www.cnn.com/2016/07/30/europe/priest-killer-burial-refused/index.html>

Lahey, George. "The Sociological Mechanisms of Nonviolent Action." Peace Research Review 2 (1968), pp. 1-102.

Lee, Hyun. "South Korea's Historic 'One Million People Protest' to Oust Washington's Puppet President Park Geun-hye," Global Research, November 14, 2016. Retrieved from: [https://www.globalresearch.ca/south-koreas-historic-one-million-people-pro-](https://www.globalresearch.ca/south-koreas-historic-one-million-people-protest-to-oust-washingtons-puppet-president-park-geun-hye/5556808)

[test-to-oust-washingtons-puppet-president-park-geun-hye/5556808](https://www.globalresearch.ca/south-koreas-historic-one-million-people-protest-to-oust-washingtons-puppet-president-park-geun-hye/5556808)

Madden, Richard. "London: How cyclists around the world put a spoke in the motorist's wheel," The Daily Telegraph. December 15, 2003. Retrieved from: <https://www.telegraph.co.uk/travel/729324/London-How-cyclists-around-the-world-put-a-spoke-in-the-motorists-wheel.html>

Mahony, Liam and Luis Enrique Eguren. Unarmed Bodyguards: International Accompaniment for the Protection of Human Rights. Boulder, CO: Lynne Rienner Publishers, 1997.

Maney, Gregory M., et. al. (eds.). Strategies for Social Change. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press, 2012.

Matthews, David. "Mexican Protestors are Striking Back at Donald Trump—with Video Games," September 2, 2015. Retrieved from: <https://splinternews.com/mexican-programmers-are-striking-back-at-donald-trump-w-1793850467>

McCarthy, Ronald et. al. (eds.). Protest, Power, and Change: An Encyclopedia of Nonviolent Action from Act-Up to Women's Suffrage. New York, NY: Garland Publishing, 1997.

Mitchell, Dave O. and Andrew Boyd. "Tactic: Flash Mob." Retrieved from: <https://beautifultrouble.org/tactic/flash-mob/>

Moser, Yeshua. Organizing Tactics for Nonviolent Action: Organizing Walks and Pilgrimages. Washington, DC: Nonviolence International, 1993.

Noplatfrom forIMF [YouTube user]. "Mic-Check Disruption of the Speech of IMF Managing

Director, Christine Lagarde, 2013.” Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=axLA-qG3EWg>

Nurhan, Abujidi. *Urbicide in Palestine: Spaces of Oppression and Resilience*. New York: Routledge, 2014.

Powers, Roger et. al. (eds.). *Protest, Power, and Change: An Encyclopedia of Nonviolent Action from Act-Up to Women’s Suffrage*. New York, NY: Garland Publishing, 1997.

Principe, Marie. *Women in Nonviolent Movements*. Washington, DC: United States Institute for Peace, 2016. Retrieved from: <https://www.usip.org/publications/2016/12/women-nonviolent-movements>

Rigby, Andrew. *Palestinian Resistance and Nonviolence*. East Jerusalem: PASSIA, 2010. Re-trieved from: https://www.academia.edu/16293156/Palestinian_Resistance_and_Nonviolence

Rigby, Andrew and Marwan Darweish. *Popular Protest in Palestine: The History and Uncertain Future of Unarmed Resistance*. London, UK: Pluto Press, 2015.

Schell, Jonathan. *The Unconquerable World: Power, Nonviolence, and the Will of the People*. New York: Metropolitan Books, 2003.

Schelling, Thomas C. “Some Questions on Civilian Defence,” in Adam Roberts, ed., *Civilian Resistance as a National Defence: Non-violent Action against Aggression*. Harrisburg, PA: Stackpole Books, 1968.

Schlegel, Ivy. “Palm Oil Scorecard: Are Brands Doing Enough for Indonesia’s Rainforests?” Greenpeace.com. March 9, 2016. Retrieved from: <https://www.greenpeace.org/usa/>

[palm-oil-scorecard-are-brands-doing-enough-for-indonesias-rainforests/](https://www.greenpeace.org/usa/palm-oil-scorecard-are-brands-doing-enough-for-indonesias-rainforests/)

Schock, Kurt. *Civil Resistance Today*. Cambridge, UK: Polity, 2015a.

Schock, Kurt (ed.). *Civil Resistance: Comparative Perspectives on Nonviolent Struggle*. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press, 2015b.

Schock, Kurt. “Land Struggles in the Global South: Strategic Innovations in Brazil and India,” in Maney, Gregory M., et. al. (eds.), *Strategies for Social Change*. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press, 2012.

Schock, Kurt. *Unarmed Insurrections: People Power Movements in Nondemocracies*. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press, 2005.

Scott, James. “Everyday Forms of Resistance.” *Copenhagen Papers in East and Southeast Asian Studies*, vol. 4, May 1989, pp. 55-56.

Shaou, Patrick and Whea Dodge. “Imagining Dissent: Contesting the Façade of Harmony through Art in China,” in Stephen John Hartnett et. al. (eds.) *Imagining China: Rhetorics of Nationalism in an Age of Globalization*. East Lansing, MI: Michigan State University Press, 2017.

Sharp, Gene. *Gandhi as a Political Strategist*. Boston, MA: Porter Sargent Publishers, 1979.

Sharp, Gene. *The Politics of Nonviolent Action, Part Two: The Methods of Nonviolent Action*. Boston, MA: Porter Sargent Publishers, 1973.

Sharp, Gene. *Waging Nonviolent Struggle, 20th Century Practice and 21st Century Potential*. Manchester, NH: Extending Horizons Books, 2005.

Smithey, Lee A. and Lester R. Kurtz. "Parading Persuasion: Nonviolent Collective Action as Discourse in Northern Ireland," in Patrick G. Coy (ed.), *Consensus Decision Making, Northern Ireland and Indigenous Movements*. West Yorkshire, UK: Emerald Group Publishing Ltd., 2002.

Taylor, Adam. "Intruders Thought Stealing a Giant Gold Mace Would Disrupt Nigeria's Parliament. It Didn't Work," *The Washington Post*. April 19, 2018. Retrieved from: https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2018/04/19/intruders-thought-stealing-a-giant-gold-mace-would-disrupt-nigerias-parliament-it-didnt-work/?noredirect=on&utm_term=.afc2152e9b03

Ulmer, Alexandra. "Venezuelans Revel in Pots-and-Pans Protests after Maduro Humiliation," *Reuters*. September 9, 2016. Retrieved from: <http://www.reuters.com/article/us-venezuela-politics-pots-idUSKCN11F22M>

Vinshagen, Stellan. *A Theory of Nonviolent Action: How Civil Resistance Works*. London, UK: Zed Books, 2015.

Wanis-St. John, Anthony and Noah Rose. *Negotiating Civil Resistance*. Washington, DC: United States Institute for Peace, 2017. Retrieved from: <https://www.usip.org/sites/default/files/2017-07/pw129-negotiating-civil-resistance.pdf>

Wilson, Elizabeth W. *People Power and International Human Rights Law: Creating a Legal Framework*. Washington, DC: ICNC Press, 2017. Retrieved from: <https://www.non-violent-conflict.org/resource/people-power-movements-international-human-rights-creating-legal-framework/>

Zunes, Stephen. *Civil Resistance Against Coups: A Comparative and Historical Perspective*. Washington, DC: ICNC Press, 2017. Retrieved from: <https://www.nonviolent-conflict.org/resource/civil-resistance-coups-comparative-historical-perspective/>

پیوست تاکتیک های جهانی عدم خشونت

این پیوست 346 تاکتیک مقاومت بدون خشونت را به معرفی میگیرد. این فهرست شامل 198 روش جین شارپ و نیز تاکتیک های جدید عدم خشونت است که در پایگاه داده های تاکتیک های عدم خشونت شامل اند. این پیوست همچنین دسته بندی پالوده شده همه روش های جدید و قدیمی عدم خشونت را به نمایش می گذارد. نظام های دسته بندی فراوانی برای سازمان دهی روش های مقاومت عدم خشونت (همان گونه که در فصل سوم و چهارم آمده است) وجود دارد. تاکتیک های این پیوست به شکل سلسله مراتب دسته بندی ارائه شده در این تک نگاری سازمان یافته است، که در نمودار زیر نشان داده شده است.

شماره تاکتیک در سمت راست هر روش به شماره شناسایی واحد برای آن تاکتیک در پایگاه داده های تاکتیک های عدم خشونت برمیگردد.

شماره های سرخ رنگ در داخل پرانتز، شماره های اصلی تاکتیک هستند که جین شارپ در 198 روش خود مشخص کرده بود.

بیان گری/اعتراض و دادخواست

("چگونه فرد چیزی را "می گوید")

تاکتیک های بیان گری با استفاده از ابزار انسانی

حرکات و اشارات	
شماره دست: اشارات دست (توسط یک شخص یا یک گروه) که برای انتقال معنای مخالف به کار می رود	رقص: اجرا یا شرکت در گونه ای از رقص برای نشان دادن ناخوشنودی/مقاومت/موافقت
1	307
زنجره انسانی: بسیاری از افراد دستان یکدیگر را می گیرند تا یک خط طولانی را به عنوان ابزاری برای نشان دادن همبستگی سیاسی شکل دهند.	اشارات گستاخانه (30): استفاده از اشارات دست یا بازو به شکلی که در یک جامعه خاص گستاخانه یا ناپسند پنداشته می شود
2	308
هنرهای رزمی: تمرین هنرهای رزمی به مثابه ابزاری برای اعتراض یا دادخواست	زانو زدن: زانو زدن در اماکن نامناسب یا هنگامی که از نگاه اجتماعی انجام آن نامناسب است
3	309
بئر انسانی: استفاده از بدن های انسانی برای ساختن یک تصویر یا نوشتن یک واژه، و معمولا از بالا قابل دید است	آواز انسانی: تولید صداهای انسانی با هدف نشان دادن تایید یا عدم تایید یا اتحاد (مثلا تشویق)
65	310
حرکت دسته جمعی	
راهپیمایی (38): گروهی از افراد که یکجا برای رسیدن به یک نقطه مشخص برای بیان اعتراض یا دادخواست قدم میزنند	جمع شدن (16): جمع شدن در فضای بیرونی برای بیان اعتراض یا ممانعت از ورود
4	10
رژه (39): مانند راهپیمایی است اما هدف اهمیت سیاسی ندارد؛ فقط نقطه ای برای ختم حرکت است	پیاده روی: یک پیاده روی طولانی با هدف افزایش آگاهی عمومی و/یا نشان دادن حمایت از یا علیه یک دلیل/گروه/قانون/... خاص؛ مسیر بسیار مهم است زیرا برای همگان قابل مشاهده است و احتمالا آگاهی مردم را بالا خواهد برد.
5	
مراسم دینی (40): یک راهپیمایی یا رژه با حضور یک شخصیت دینی	
6	11
زیارت (41): یک پیاده روی (با حضور یک فرد یا یک گروه) که از اهمیت اخلاقی و/یا دینی برخوردار است	
گردهمایی های عمومی	
نماینده گی: یک نشست در یک هیأت نمایندگان با حضور طرف مخالف به منظور بیان شکایات یا پیشنهاد یک سیاست جدید	جلسات پنهانی برای اعتراض (49): جلسات اعتراضی که ظاهرا چیز دیگری هستند (مثلا، یک رویداد ورزشی، محفل دینی) و اغلب برای پیشگیری از پیامدهای قانونی می باشند
	16

”تجمع زنده (کورئوگرافی) از طریق داده های مبتنی بر گروه لابی (15): گروهی از موکلین که استدلال شان را برای تجمع“: استفاده از اپلیکیشن برای هماهنگی جنبش مردمی	یک موضوع خاص نزد نماینده مشخص پارلمانی شان	12
شان بیان می کنند	17	
اعلام حضور: استفاده از شبکه های رسانه های اجتماعی برای ”اعلام حضور“ در یک اعتراض و نشان دادن حمایت خویش	شب بیداری (34): یک مدت زمان برای عبادت یا نگرهبانی دادن به منظور قدردانی از یک شخص یا رویداد	13
تجمعات اعتراضی یا حمایتی (47): یک گردهمایی اعتراضی/ناخوشنودی که در اماکن مهم برای دلیل اعتراض رخ می دهد (مثلا در مقابل پله های دادگاه)	راهپیمایی های جهانی هماهنگ شده: راهپیمایی های فراوان بین المللی که همزمان برای جلب توجه به یک مسأله خاص راه اندازی می شوند	14
جلسات اعتراضی (48): مانند تجمع اعتراضی یا حمایت است اما در جای مناسب اتفاق می فالتد.		
مناسک و سنت ها		
بلند گذاشتن/تراشیدن مو به نشان اعتراض: بیان عمومی سوگواری یا انتقاد از یک عمل، سیاست و غیره	پوشیدن لباس های سنتی یا تاریخی: روی آوردن به سنت یا تاریخ	21
اعتراضات سرود ملی: بیان نوعی اعتراض در جریان اجرای سرود ملی	پرستش و عبادت (20): نشان دادن عدم تایید اخلاقی یا اعتراض سیاسی از طریق کنش های دینی	
توسل به جادو: تمرین جادو برای محکوم کردن کارکردهای یک فرد یا گروه		
بزرگداشت از مردگان		
سوگواری سیاسی (43): استفاده از نمادهای سوگواری همچون گریه و مویه برای نشان دادن ناخوشنودی نسبت به یک سیاست، رویداد یا عملکرد	خاکسپاری های نمایشی (45): تبدیل یک مراسم خاکسپاری به یک اعتراض، به ویژه در هنگام بزرگداشت از قربانی که به دست مخالفان جاننش را از دست داده است.	25
27		
خاکسپاری های ساختگی (44): برگزاری یک مراسم خاکسپاری ساختگی که بر فضایل و باورهای مخالفان غم و غصه میخورند	ادای احترام در محل های خاکسپاری (46): اعتراض در محل دفن شخصی که نماد یک موضوع بوده یا بر انگیزه اعتراض اثرگذار بوده است	26
28		
اجرا و نمایش		
پاداش های ظاهری (14): ترتیب و تهیه پاداش های ساختگی برای ابراز یک بیانیه پیرامون یک موضوع	تئاتر سنتی (36): استفاده از طرح ها، نمایش نامه ها و طنز برای بالا بردن آگاهی، پخش اطلاعات و/یا اعتراض و دادخواست	29
34		
دادگاه های ظاهری: دادگاه های عمومی غیر رسمی برای قربانیان یا معترضان تا احساسات و افکارشان را نسبت به سیاست ها/کنش ها بیان کنند	تخریب املاک خویشتن (23): تخریب خودخواسته اموال شخص به عنوان اعتراض/دادخواست	35
31		

فَش ماب/ماب های کوچک: گروهی که در یک مکان عمومی اعتراض یک نفره (با یا بدون تجمع): یک فعال دست به جمع شده و اجرایی ظاهراً ناگهانی (مثلاً رقص) به مدتی کوتاه اعتراض/دادخواستی می زند که می تواند اغلب برای تماشاچیان دارد و سپس اعضای گروه پراکنده میشوند	32
استفاده از میان پرده های طنز و تمسخرآمیز: اعتراض با پوشیدن/نشان دادن یک رنگ خاص: پوشیدن یک رنگ خاص در یک روز مشخص برای بیان حمایت از یک جنبش و/یا ناخوشنودی نسبت به یک فرد یا دولت	33
311	
انصراف	
خروج (51): یک اقدام اعتراضی/دادخواست که در آن شرکت کنندگان از یک جلسه، گردهمایی و غیره خارج میشوند	40
انصراف از افتخارات (53): اعطای یک مدال افتخار/پاداش به عنوان اعتراض یا دادخواست	42
سکوت: حفظ سکوت در پاسخ به یک سخنران یا رویداد؛ اغلب برای انتقال پیام محکومیت اخلاقی استفاده می شود	41
پشت گرداندن (54): پشت کردن به یک مخالف در حین صحبت یا اجرای وی، که می توان به شکل انفرادی یا گروهی انجامش داد	43
فشار بر افراد	
بازخواست از مامورین و مقامات (31): فعالان مقامات را دنبال می کنند و به آنها حضور و تعهدشان را نسبت به موضوع یادآور میشوند	44
اخوت (33): رفت و آمد با پلیس یا سربازان با هدف کاهش رفتارهای آنها و/یا تشجیع آنها برای پیوستن به کنش مدنی	46
تمسخر مقامات (32): تمسخر مستقیم یک مقام در یک مکان عمومی	45

تاکتیک های بیان گری با استفاده از اشیاء

آواز و موسیقی	
آوازه های نمادین (28): کاربرد آوازهایی بدون زبان برای داشتن یک تون خاص در صدا یا فرستادن یک پیام	49
سوت زدن (اشیلاق): استفاده از سوت یا تکنیک سوت زدن برای سرو صدا کردن	52
کاسرولازو: ضربه زدن به کاسه و ماهی تابه به عنوان بخشی از یک راهپیمایی یا رویداد مشابه	50
دram زدن: ایجاد سروصدا/ریتم آهنگین که باعث تقویت آوازخوانی/آهنگ خوانی/فریاد می شود	53
بوغ/هارن زدن: استفاده متواتر از بوغ به شکل منظم برای آگاهی دهی/ابلاغ ناخوشنودی	51
ابزارهای موسیقی (36): بیان اعتراض یا دادخواست در اماکن عمومی از طریق ابزارهایی که تولید صدا می کنند	93

هنرها و مواد دوبعدی	
بنر، پوستر و دیگر وسایل ارتباطی (8): مواد ارتباطی قابل حمل به شکل متن، نقاشی یا چاپ شده که معمولاً در اماکن عمومی به نمایش در می آید و برای فرستادن یا تقویت یک پیام استفاده می شود	مایش پرچم و رنگ های نمادین (18): بیان ناخوشنودی سیاسی با به نمایش در آوردن/پوشیدن پرچم یک کشور یا رنگ های نمادین، پرچم ها یا رنگ های نمادین یک گروه و غیره 56
54	
نقاشی به عنوان اعتراض (26): گرافیتی، نقاشی بر تابلوها و غیره	پوشیدن نمادها (19): بیان ناخوشنودی سیاسی با پوشیدن لباس س ها و رنگ های نمادین و غیره 57
55	
چراغ های نمادین (24): استفاده از چراغ برای بیان گری (مانند خاموش کردن لامپ ها، چراغ های دستی، شمع ها و غیره به صورت گروهی)	استیکر: نمایش استیکرهایی که نشان دهنده حمایت/مخالفت هستند 62
58	
نمایش پورتره ها (25): نمایش پورتره ها در یک مکان عمومی اغلب با شب بیداری یا یک رویداد مشابه	لوگوها: تهیه یا استفاده مجدد لوگوها برای انتقال یک پیام/ثبوت یک نکته 63
59	
کومیک: کومیک هایی که انتقاد/تمسخر/توجه را به افراد، گروه ها، یا شرکت ها یا موضوعات خاص جلب می کنند	دکمه ها: نمایش دکمه ها به نشان حمایت/مخالفت 224
نقاشی بر چهره: استفاده از نقاشی بر چهره برای نشان دادن یا رساندن یک پیام یا یک نکته	
312	
هنرها و مواد سه بعدی	
تظاهرات توسط خودرو: مانند یک راهپیمایی یا رژه اما در آن شرکت کنندگان وسایل نقلیه شان را با سرعت پایین می رانند	وسایل گریم: استفاده از وسایل گریم برای افزودن خلاقیت و/ یا تاکید بر دلیل یا علت یک اعتراض 8
68	
ته مانده های غذا (یا دیگر مواد کشاورزی) به عنوان اعتراض: استفاده از ته مانده های غذا به عنوان اعتراض/ دادخواست	لباس های سنتی: پوشیدن لباس های سنتی مرتبط به موضوع جهت جلب توجه 69
38	
ارسال اقلام نمادین (21): ارسال یک شیء که نماد خاصی است برای بیان اعتراض	طلسم: لباس پوشیدن به نشان طلسم برای جلب توجه به یک مسأله 70
انتقال اشیای نمادین (21): قرار دادن اشیای مهم در برابر یک مخالف	مجسمه: تولید مجسمه برای تاکید بر یک مسأله جهت بزرگ داشت یا تکریم یک شخص مربوط به علت اعتراض یا برای نشان دادن اعتراض نسبت به یک نکته و/یا فریاد برآوردن بر یک مخالف 71
66	

عروسک: استفاده از عروسک ها (نمایش عروسک) برای وسایل نقلیه، با هنر دو و سه بعدی: تغییر شکل وسایل نقلیه ارسال یک پیام، تمسخر مخالفان یا انتقاد از یک گروه/افراد/ (به شمول بالون، هواپیما و غیره) به مکانیزم های سیال ارسال مسأله خاص پیام یا آگاهی دهی 72	67
---	----

تاکتیک های بیان گری با استفاده از ابزارهای ارتباطات الکترونیک

ثبت و توزیع خبرهای مربوط به عدم خشونت	
پخش زنده: پخش زنده یک رویداد، حادثه یا اعتراض 73	کارزار تصویری در رسانه های اجتماعی: نشر یک تصویر خاص از طریق رسانه های اجتماعی (مانند تغییر عکس پروفایل) 75
ویدیوی دیجیتال کوتاه: یک ویدیوی کوتاه که نشان دهنده نشر پایگاه داده ها: نشر کامل بایگانی های دیجیتال حاوی موضوعی است که مردم برای/علیه آن اعتراض می کنند مواد دسته بندی شده برای آگاهی دهی به مردم و/یا افزایش آگاهی 313	
اشتراک گذاری جمعی اطلاعات	
خودنظارتی: نظارت پنهان و مکرر مقامات توسط شهروندان 76	اپلیکیشن های به اشتراک گذاری فایل های دیجیتال: به اشتراک گذاری فایل ها به صورت همتا به همتا 78
نقشه ها و نقشه کنشی گری: استفاده از نقشه، معمولاً نقشه های دیجیتال، برای به اشتراک گذاری جمعی داده ها یا اطلاعات 77	
تولید محتویات آنلاین دیجیتال	
وبلاگ نویسی/نویسندگی/نظردهی/تویت نویسی: تولید محتوای آنلاین نوشتاری که به یک موضوع خاص توجه می کند، و در شرایطی که صحبت از محتوا یا بیان آن شخصاً بسیار خطرناک باشد، سودمند خواهد بود 80	هنر ویدیو و صوت دیجیتال: استفاده از اشکال رسانه ای مانند ویدیو، عکس، عکس هنری، هنر دیجیتال، انیمیشن، و ویدیوهای خاموش برای اعتراض/دادخواست 81
بازی های دیجیتال: بازی های دیجیتال که برای انتقاد از مخالفین و افکارشان استفاده می شود تا یک رفتار یا نهاد جدید به دست معرفی گرفته شود 314	
اطلاعات غلط یا خیالی	
تولید هویت ها، وبسایت ها و ویدیوهای جعلی: تولید نوعی از اطلاعات جعلی یا غلط که هدفش تمسخر مخالفان و/یا شگفت زده کردن مردم است 82	اسناد ساختگی (فورم های دولتی): تولید اسناد یا فورم های دولتی برای استفاده مردمی
مستندهای ساختگی: یک مستند که از طنز و تقلید برای تمسخر مخالف یا یک مسأله استفاده می کند 83	پول جعلی تعمدی: تولید پول جعلی که بتوان برای مبارزه با فساد و آگاهی دهی درباره مسأله و غیره استفاده کرد 85

کنش جمعی	
پیامک/ایمیل/بم گذاری رسانه های اجتماعی: استفاده از پیام متنی، ایمیل یا رسانه های اجتماعی برای ارسال پیام به شکل جمعی برای یک هدف مشخص	ربودن در رسانه های اجتماعی بدون خشونت: ربودن، پست کردن، در معرض قرار دادن و/یا غیرفعال ساختن حساب های کاربری رسانه های اجتماعی یک مخالف
ارسال اطلاعات، ریتویت، پست دوباره، اشتراک گذاری اطلاعات: به اشتراک گذاری اطلاعات و آگاهی دهی از طریق رسانه های اجتماعی یا دیگر سیستم های ارسال پیام	”چالش های“ رسانه های اجتماعی: استفاده از رسانه های اجتماعی برای فرا خواندن دیگران جهت انجام یک کنش به شکل جمعی
استفاده از هشتگ: استفاده از ویژگی هشتگ در رسانه های اجتماعی برای جلب توجه به یک مسأله یا رویداد (#)	ربودن مرور تولید: مرور دسته جمعی یک تولید برای یافتن نقاط منفی یا مثبت اثر
316	
تاثیرگذاری بالای ماشین های جستجوی اینترنتی: تغییر نتایج یک ماشین جستجو برای یک موضوع/شخص خاص	

تاکتیک های بیان گری با استفاده از زبان انسان

آواز خواندن (37): استفاده از آهنگ به عنوان روشی برای بیان یک دیدگاه خاص یا دور کردن توجه به سخنرانی مخالف	پخش جزوه های عدم رضایت (9): پخش مواد نوشتاری برای بیان ناخوشنودی یا مخالفت	48
تغییر روایت ها/ویراست متن موسیقی و غیره: تغییر یک روایت، آهنگ، متن موجود برای نشان دادن مثالی از اینکه چگونه اصل یک روایت/آهنگ/متن نادرست، گمراه کننده و یا توهین آمیز بوده است.	روزنامه ها و ژورنال ها (10): بیان ناخوشنودی یا مخالفت از طریق مقاله های روزنامه ها، ژورنال ها یا دیگر نشرات	103
جلسه تدریس (50): آموزش شرکت کنندگان پیرامون یک موضوع با اجازه دادن به سخنرانان تا دیدگاه های گوناگونی را بیان کنند و بدون محدودیت زمانی یا گستره موضوع به بحث بپردازند و مخاطبان را تشویق به مشارکت کنند؛ این روش در طول جنگ ویتنام رایج بود	سخنرانی های عمومی (1): سخنرانی های آماده یا فی البداهه که به عنوان مخالفت، اعتراض، حمایت یا غیره ارائه می شود	104
تماس و پاسخ: آواز خوانی ها یا شعارهایی که با پاسخ شنوندگان مشخص میگردد	آواز خوانی: فریاد گروهی آهنگین با تکرار واژه ها و صداها با یا بدون یک ملودی	105 106
نوشتن بر آسمان یا زمین (12): نوشتن پیام در آسمان یا زمین تا از فاصله دور قابل دید باشد	تماس تلفنی/راهپیمای تلفنی: برقراری تماس های تلفنی فراوان با یک مقام یا شخصیت	94 108
شعار، کاریکاتور و نماد (7): پیام ها یا نمادهای ساده به شکل نوشتار، نقاشی، چاپی، نمایشی، با حرکت دست و پا، ترسیم شده، گفتاری و غیره	شعر: سرودن یا خواندن شعر به مثابه روشی برای مبارزه با خشونت و بلند کردن آواز جمعیت خاموش	95
نامه های مخالفت یا حمایت (2): نامه های امضاء شده توسط افراد و/یا سازمان ها که موقف شان را در برابر یک موضوع بیان میدارند	میکروفون مردمی: استفاده از یک گروه بزرگ مردمی برای تقویت یک پیام به واسطه فریاد زدن همان پیام (شبیه تماس و پاسخ)	96 110
اعلامیه های سازمان ها و نهادها (3): بیانیه هایی که نه تنها یک دیدگاه را بیان می کنند بلکه مرتکب عمل اشتباه را سرزنش می کنند و/یا گویای قصد انجام یک عمل است	زبان رمزگذاری شده: ایجاد زبان رمزآلود برای پیشگیری از سانسور	97 111
بیانیه های عمومی امضاء شده (4): بیانیه ای برای عموم مردم که افراد و/یا سازمان ها به امضاء می رسانند	زبان خشن/متخلفانه: سوگند خوردن یا استفاده از زبان توهین آمیز برای نشان دادن یک نکته یا اجازه ندادن برای صحبت به مخالفان	98 112
اعلامیه های کیفرخواست و قصد (5): بیانیه هایی که به جای اظهار محض، یک قصد را بیان می کنند	مبارزه با آزار خیابانی: پاسخ به آزار خیابانی با صدای بلند جهت جلب توجه مردم به آزار جنسی	99

دادخواست های گروهی (6): درخواست های نوشتاری با یک هدف خاص که افراد زیادی آن را به امضاء میرسانند	خودافشاگری: صحبت درباره جرایم بزرگ از طریق افشای شکایات شخصی	100
آگهی های نوشتاری عمومی: آگهی هایی که گویای یک خدمات هستند، یک پیام را ارسال می کنند یا یک مسأله مشخص را برجسته می سازند	چاپ ادبیات ناخوشنودی (9): مواد آموزشی نوشتاری که به استراتژی های مقاومت مدنی ارتباط دارند	101

کنش های حذف عدم همکاری: کنش های اجباری (چگونه کسی کاری را انجام ندهد) عدم همکاری اجتماعی

بایکوت اجتماعی (55): رد مشارکت و همکاری با یک شخص خاص یا گروهی از اشخاص	طرد (58): طرد فرد از شرکت در برنامه ها، مراسم و مناسک دینی	113
بایکوت اجتماعی گزینشی (56): رد مشارکت در نوع خاصی از رفتار اجتماعی در پیوند با یک شخص یا گروه اشخاص	ممنوعیت (59): تعلیق خدمات دینی در یک دین مشخص تا هنگامی که تغییر سیاسی یا اجتماعی در آن به میان آید	117
رد رابطه جنسی (57) ⁸² : رد رابطه جنسی تا هنگامی که خواسته ها برآورده شوند		115
تعلیق فعالیت های اجتماعی و ورزشی (60): برگزار نکردن یا عدم شرکت در فعالیت های اجتماعی	دوری از نهادهای اجتماعی (64): پرهیز یا دوری از مشارکت در نهادهای مشخص	118
بایکوت امور اجتماعی (61): عدم حضور در انواع خاص رویدادهای اجتماعی	انکار وعده ها و سوگندها: زیر قول ها و وعده ها زدن	119
اعتصاب دانشجویی (62): نرفتن به کلاس درس		
ماندن در خانه (65): ماندن در خانه به شکل منظم، اما نه همیشه، در جریان ساعات کاری	پناهگاه (68): فرار به جایی که نتوان فرد را به دلیل محدودیت های دینی، قانونی، اخلاقی یا اجتماعی حذف نمود	124

⁸³Counter cat-calling
⁸⁴Lysistratic nonaction

عدم همکاری شخصی کامل (66): رد کامل زندانی برای انجام هر گونه اقدام به شمول غذا خوردن، نوشیدن یا حتی تکان خوردن	125
ناپدید شدن جمعی (69): ترک موقت یک مکان از طرف یک جمعیت	128
جنگ کارگران (67): کارگران دست از کار می کشند و به خانه میروند اما خواسته های شان را هنوز بیان نکرده اند	126
حجرت اعتراضی (70): مهاجرت خودخواسته از یک مکان	129
شهر خیالی: بخش های بزرگی از جمعیت به جای رفتن به کار یا درس، در خانه میمانند.	320

عدم همکاری اقتصادی: بایکوت اقدامات مصرف کنندگان

بایکوت مصرف کنندگان (71): مصرف کننده برخی اقلام خاص یا گروهی از اقلام را نمی خرد	130
رد اجاره (75): رد اجاره یک ساختمان یا زمین برای اعتراض نسبت به مالک یا صاحب آن	134
عدم مصرف اجناس بایکوت شده (72): رد استفاده از مصرف اجناس بایکوت شده که فرد قبلاً می خریده است	131
بایکوت ملی مصرف کنندگان (76): بایکوتی که تمام یک ملت را در بر می گیرد و نیز محصولاتی که در آن کشور تولید می شوند	135
سیاست ریاضت اقتصادی (73): دست کشیدن از لذت های دنیوی یا به دلایل نمادین یا به عنوان یک بایکوت	132
بایکوت بین المللی مصرف کنندگان (77): بایکوت اجناس/خدمات یک کشور از طرف چندین کشور	136
رد پرداخت اجاره (74): نپرداختن اجاره مالک یک زمین/خانه	133
احتکار سکه: تلاش برای مصرف نکردن شکل خاصی از واحد پولی به امید اینکه حجم بزرگی از پول نقد از گردش بیافتد	321

اقدامات کارگران و تولید کنندگان

بایکوت تولیدکنندگان (79): تولیدکنندگان، دست از فروش یا ارائه تولیدات شان برمیدارند	137
بایکوت کارگران (78): کارگران استفاده از تامينات یا ابزارهایی را که تحت شرایط خاص تولید شده اند، نفی می کنند	

اقدامات کمیسیون کاران (واسطه ها)

بایکوت عرضه کنندگان و واسطه ها (80): واسطه ها انتقال و پردازش یک محصول خاص را نفی می کنند	138
---	-----

اقدامات مالکان و مسوولان

بایکوت بازرگانان (81): خرده فروشان فروش، خرید یا ارائه یک جنس خاص را نفی می کنند	139
رد همکاری صنعتی (84): سازمان تولید و ارائه خدمات اقتصادی/تخنیکی را برای مخالف نفی می کند	142

خودداری از انجام کارهای طاقت رسا (101): رد برده ها و کارگران اجباری به کار	اعتصاب حرفه ای (104): اعتصاب از طرف اعضای یک حرفه خاص 161
اعتصاب زندانیان (102): رد زندانیان برای مشارکت در کار 159	اعتصابات در سطح ایالت: یک اعتصاب در سطح ایالت که شامل رد رفتن به مدرسه، رفتن به سر کار، مغازه های باز و غیره است. 324
اعتصاب پیشه وران (103): اعتصاب کارگران عین یک پیشه که معمولاً پای اتحادیه آن نیز به میان کشیده می شود 160	
اعتصابات صنعتی عمومی	
اعتصاب تشکیلاتی (105): تمام کارمندان یک شرکت در اعتصاب اشتراک می کنند 162	اعتصاب برای همدردی (107): اتحادیه هایی که یک مسأله به آنها ارتباط ندارد نیز برای همبستگی دست به اعتصاب میزنند 164
اعتصاب صنعتی (106): تمام کارگران یک محل یا صنعت خاص در اعتصاب شرکت می کنند 163	
اعتصابات محدود	
اعتصاب مفصل (108): اعتصاب سازمان یافته که در آن تعداد کارگرانی که در یک زمان مشخص دست از کار می کشند، افزایش می یابد 165	”خود را به مریضی زدن“ (112): شمار بزرگی از کارگران وانمود می کنند مریض شده اند 169
اعتراض اتحادیه ها (109): اتحادیه ها در یک زمان علیه یک شرکت اعتراض می کنند 166	اعتراض با استعفاء (113): استعفای گسترده کارمندان 170
اعتراض کندکاری (110): کار آهسته و ناکارآمد برای نادیده گرفتن کارفرما 171	اعتراض محدود (114): کارگران حجم خاصی از کار (اضافه کار یا در روزهای خاص) را رد می کنند 171
اعتصاب خواهان تغییر در قانون کار (111): پیگیری دقیق همه قوانین و مقررات یک کار بدون تلاش اضافی جهت پایین آوردن موثریت کار 168	اعتصاب گزینشی (115): کارگران انجام وظایف خاص را معمولاً به دلیل تردیدهای اخلاقی یا سیاسی رد می کنند 172
اعتصاب چندین صنعت	
اعتصاب تعمیم یافته (116): اعتصابی که ناگهان چندین صنعت انجام می دهند اما اکثر کارگران در آن وارد نمیشوند 168	اعتصاب عمومی (117): اعتصابی که کارگران حرفه ها و صنایع مختلف در یک منطقه انجام می دهند تا یک رکود اقتصادی به میان آید 174

ترکیبی از اعتصابات و تعطیلی اقتصادی

اعتصاب عمومی سرتاسری (118): پرهیز داوطلبانه از فعالیت اقتصادی به مدت طولانی به مثابه یک ژست نمادین	اعتصاب عمومی و تعطیلی موقت اقتصادی: اعتصاب عمومی و اعتصاب عمومی تاجران
175	176

عدم همکاری اقتصادی

نفی مشروعیت

خودداری یا بازپس گیری اتحاد سیاسی (120): نفی به رسمیت شناختن اعتبار یک مقام یا دنبال کردن دستورهای وی	انتشار متون چاپی و سخنرانی های برای تشویق مقاومت (122): متن هایی که به نکوهش یک مقام می پردازند و سرکشی را ترویج می کنند
177	

نفی حمایت عمومی (121): عموم مردم حمایت از یک رهبر
یا چهره دولتی نفی می کنند

عدم همکاری شهروندان با دولت

بایکوت نهادهای قضایی (123): رد اجرای خدمت در نهادهای قضایی دولت	بایکوت سازمان های تحت حمایت دولت: نفی تعامل یا همکاری با نهادهایی که با دولت همکاری دارند
180	185

بایکوت انتخابات (124): رد مشارکت در یک انتخابات، معمولا از سوی اپوزیسیون	نفی همکاری با نهادهای حاکمیت قانون: نفی ارائه اطلاعات یا کمک به پلیس، ارتش یا مکانیزم های مشابه حاکمیت قانون
181	186

بایکوت اشتغال در دولت (125): نفی انجام الزامات یک پست دولتی	جابه جایی علایم و مکان نماهای شخصی (130): جابه جایی یا تغییر علایمی که به مسیریابی کمک می کنند اما به هدف تغییر مسیر یا ایجاد تاخیر برای مقامات
182	187

بایکوت ریاست ها، نهادهای دولتی و سایر نهادها (125): نفی تعامل یا همکاری با یک نهاد دولتی یا سازمان مشابه	نفی پذیرش مقامات انتصابی (131): نفی به رسمیت شناختن قدرت یک مقام و پاسخ دادن به عدم همکاری در وقتی که تلاش به انجام وظایف شان دارد.
183	188

خروج از نهادهای آموزشی دولتی (127): خروج گسترده فرزندان یک فرد از رفتن به مدارس دولتی	خودداری انحلال نهادهای موجود (132): خودداری از قبول اوامر دولتی برای انحلال یک نهاد یا سازمان
184	189

ابراز عدم تمایل و کار با تاخیر (133): فرمان برداری با بی میلی یا آهسته برای تاخیر در روند کار	امتناع از یک جلسه یا جلسه برای پراکنده شدن (137): تداوم تجمع پس از اینکه یک مقام دستور به ترک تجمع را داد
190	194

نافرمانی در زمان نبود نظارت مستقیم (134): نافرمانی هنگامی که هیچ مقام یا آمر حضور ندارد	تحصن (138): تحصن و نفی ترک یک مکان
191	195

نافرمانی همگانی (135): نفی همگانی از پیروی از قوانین و مقررات به شکلی که آشکار و واضح نباشد 192	عدم همکاری به هنگام خدمت اجباری و تبعید (139): نوعی اعتراض آگاهانه - نفی نام نویسی یا حاضر شدن برای خدمت اجباری یا رد آن.
نافرمانی پنهان (136): اقدامی که ظاهراً همخوان با قانون است اما در واقع این چنین نیست 193	مخفی شدن، فرار کردن و استفاده از هویت های جعلی غیر قانونی (140): فرار کردن یا پنهان کردن هویت شخص برای فرار از پیگرد قانونی یا اعتراض به یک سیاست دولت 197
اقدامات کارمندان دولت	
انسداد قانونی: اعضای قوه مقننه دولت مشارکت در روند قانون گذاری را به عنوان اعتراض (مثلاً با تاخیر در رسیدن به حد نصاب) نفی می کنند 122	عدم کارایی آگاهانه و عدم همکاری با عناصر یا کارگزاران اجرایی (147): فرمان برداری اندک از پلیس یا نهادهای مشابه حاکمیت قانون
خودداری گزینشی در مورد کمک به تحقق هدف های دولتی (142): نفی کارمندان دولت از انجام اوامر مشخص 198	تمرد و شورش (148): فرمان برداری آشکار و ناآشکار توسط ماموران حاکمیت قانون 204
مسدود کردن خطوط فرمان دهی و انتقال اطلاعات (143): مداخله آگاهانه در خطوط فرمان دهی و ارتباطات 199	عدم همکاری میان ادارات: توقف حمایت و همکاری با سایر وزارت ها/نهادهای ریاست های دولتی 205
به تعویق انداختن و ایجاد مانع در کارها (144): کار غیر موثر برای تاخیر در کارهای دولتی	عدم همکاری اداری و اجرایی عمومی (145): امتناع از همکاری با یک رژیم، که در آن معمولاً کسی که به تازگی از راه های نامشروع و توسط اکثریت کارمندان دولت به قدرت رسیده است 201
عدم همکاری قضایی (146): قضات، دادستان ها و سایر کارمندان نهادهای قضایی از انجام اوامرشان امتناع میورزند	
اقدام دولت داخلی	
طفره رفتن و تاخیرهای شبه قانونی (149): تصویب قوانینی که مانع دستورات مقامات بالاتر دولتی می شوند، اما مستقیماً با آن قوانین تضاد ندارند 206	عدم همکاری با واحدهای متشکل دولتی (150): نهادهای دولتی محلی از مقامات مرکزی فرمان نمی برند 207

اقدامات دولتی در سطح بین المللی

آوردن تغییرات در کادر دیپلماتیک و سایر نمایندگانی های سیاسی و اقتصادی (151): تغییر کارمندان/تشکیلات دیپلماتیک برای نشان دادن مخالفت با سیاست های یا اقدامات دولت خارجی 208	قطع روابط دیپلماتیک (154): پایان دادن به روابط با یک کشور دیگر 211
تاخیر انداختن و لغو اقدامات و رخدادهای دیپلماتیک (152): لغو رویدادهای برنامه ریزی شده برای نشان دادن مخالفت با یک دولت خارجی 209	لغو عضویت در سازمان های بین المللی (155): ترک یک گروه بین المللی 212
خودداری از شناسایی دیپلماتیک (153): امتناع از به رسمیت شناختن مشروعیت دولت یک کشور 210	خودداری از عضویت در نهادهای بین المللی (156): رد دعوت به پیوستن به یک گروه بین المللی 213
اخراج یک عضو از سازمان های بین المللی (157): اخراج یک دولت از یک سازمان بین المللی 214	

پرهیز: اقدامات مثبت (چگونه فرد کاری را انجام ندهد)

تعلیق: معترضان موقتاً یک اقدام را متوقف می کنند، اقدامی که معمولاً برای پاداش دادن به مخالف انجام می شود 215	پرهیز فعال از اقدام برنامه ریزی شده: با اقدامی تهدیدآمیز به طور معمول برای پاداش دادن به مخالفان انجام می شود 217
توقف: معترضان یک اقدام را ختم می کنند، اقدامی که معمولاً برای پاداش به مخالف انجام می شود 216	

اقدامات ارتکاب (چگونه فرد کاری را انجام میدهد) ارتکاب اخلاص گرانه

مداخله روانی	
اعتراض با فرهنگی (22): درآوردن لباس در یک مکان عمومی برای بیان ناخوشنودی دینی و/یا سیاسی هدف تغییر مخالف	روزه ساتیاگراها (159ج): روزه همراه با آمادگی معنوی با 30
221	
اعتراض جنسی: مشارکت در یک فعالیت جنسی عمومی به عنوان اعتراض مقصران	تحمل آزار بدون خشونت (161): افزایش فشار و تحریک علیه 37
222	
سخن گفتن و ابراز نظر شخصی و بی پرده در برابر دیگران (158): ابراز نظر شخصی در شرایط محیطی دشوار (سرما، گرما و غیره) برای فشار آوردن بر مخالفان تا تن به درخواست های شهروندان بدهند	خودزنی (هنر بدن): آسیب رساندن به بدن خود به عنوان اعتراض/دادخواست؛ یک روش عدم خشونت که بسیار مناقشه برانگیز است 218
223	
روزه برای فشار اخلاقی (159الف): روزه گرفتن برای آوردن فشار اخلاقی بر مخالف 219	انکار سرویس توزیع شده: ایجاد ترافیک بیش از حد در یک وبسایت با فرستادن درخواست های فراوان برای دسترسی به آن 225
220	
اعتصاب غذا (159ب): روزه گرفتن با قصد فشار آوردن 220	اعتصاب غذای نوبتی: اعتصابی که در آن شرکت کنندگان به نوبت روزه می گیرند تا مدت روزه را طولانی تر کنند 300
مداخله فیزیکی	
چسباندن: پیشگیری از حمل و نقل عمومی برای ورود به ساختمان ها از طریق محکم چسبیدن به اشیاء 79	نمایش مرگ: وانمودن کردن گروهی از مردم به مرگ در یک فضای عمومی؛ که اغلب برای نشان دادن پیامدهای سیاست ها، باورها یا کنش های ویرانگر مخالفان به کار می رود 229
226	
تحصن نشسته (162): نشستن در یک مکان جهت ایجاد ممانعت برای دسترسی بیشتر به فضا، که معمولاً در انجام فعالیت روزمه اخلاص خواهد کرد	موانع کتاب گونه: شرکت کنندگان در حصار انسانی از اقلام و اجناس ساخته شده به شکل کتاب به عنوان سپر و/یا رساندن یک پیام استفاده می کنند 230
227	
مسدود کردن ارتباطات بدون خشونت: ایجاد ممانعت برای مخالفان تا بتوانند از فناوری دستگاه های ارتباطی استفاده کنند	ممانعت توسط کشتی: استفاده از کشتی برای بستن راه های ورودی یا راه دیگر کشتی ها 231
228	
سه پایه: یک دستگاه بزرگ سه پایه مانند سه پایه دوربین برای ایجاد حصار و ممانعت از ورود	گردهمایی متحرک (166): سازمان دهندگان کارزار جمع میشوند اما در حال حرکت میباشند 232

نشستن روی درخت: بستن خود به تنه درخت یا نشستن بر روی درخت به نشان اعتراض/دادخواست	پرتاب کردن غذا: استفاده از غذا به مثابه ابزار بدون خشونت
234	234
تخریب اسناد دولتی: تخریب هدفمندانه اسناد صادر شده دولتی به مثابه شکلی از اعتراض	تخریب املاک عمومی: تخریب املاک عمومی؛ که یک روش بسیار مناقشه برانگیز عدم خشونت است
327	235
حملات هوایی غیر خشونت آمیز (169): استفاده از وسایل حمل و نقل هوایی برای برای انداختن اجناس یا جزوه های آموزشی مهم	پوشش گذاشتن املاک/هنر عمومی: حذف یا پوشش گذاشتن پیام ها یا نمادهای مخالفان برای اینکه دیگر عموم مردم پیام ها یا نمادهای مخالفان را نبینند
236	329
تظاهرات انسدادی: استفاده از بدن یا دیگر اجسام برای غیر قابل دید ساختن یک تظاهرات دیگر	سد معبر توسط وسایل نقلیه: استفاده از وسایل نقلیه بزرگ، تراکتور، خودروهای شخصی و سایر موارد برای سد معبر
237	330
قرار دادن بدن میان شخص یا شی (171): قرار دادن بدن خویش میان شخص و هدف یا فعالیت وی، یا بین یک سرباز/پلیس و یک تظاهرات کننده، یا قرار دادن خود در مسیر وسیله نقلیه	دلک شورشی: شامل تمرین دلک شدن برای تنظیم و اعتراض یا نافرمانی سیاسی
238	331
کارشکنی غیر خشونت آمیز (172): مسدود کردن فیزیکی یک فضا، ایجاد یک مانع به اندازه کافی بزرگ برای پیشگیری از رفت و آمد افراد	معلق بودن از پل ها: آویزان شدن از کناره پل، معمولاً با استفاده از ریسمان
239	332
مواد قابل باد: استفاده از مواد دارای قابلیت باد شدن برای انسداد، ممانعت و/یا افزودن یک عنصر تعاملی برای یک اعتراض	کمپ اعتراضی: کمپ های فیزیکی که برای تاخیر، انسداد یا پیشگیری از تمرکز بر اعتراض طرف مخالف بر پا می شوند (کمپ در مقابل اعتراض طرف مخالف بر پا می شود مانع دید). (اعتراض طرف مخالف می گردد)
240	
333	
همراهی داخلی: یک فرد، بالقوه متشخص، همراه کسی دیگر به مکانی می رود که ممکن در معرض آسیب باشد	همراهی به نشان همبستگی: حضور فیزیکی یک شخص ثالث احتمال خشونت به اجتماع/فرد آسیب پذیر را کاهش می دهد
259	334
به زنجیر کشیدن خود/دیگری: استفاده از دست بند، زنجیر، قفل دوچرخه و غیره برای بستن یک فرد به یک شی/فرد دیگر که در هنگام اعتراض مهم است	ممانعت از پرواز یا حرکت وسایل حمل و نقل عمومی: جلوگیری از به حرکت در آمدن هواپیما یا دیگر وسایل حمل و نقل عمومی
325	335
مداخله اجتماعی	
استفاده بیش از حد از تجهیزات و امکانات (175): استفاده آگاهانه و بیش از حد ظرفیت یک ساختمان یا تجهیزات که منجر به از کار افتادگی یا توقف در کار آن گردد	صحبت و اظهار نظر فعال درباره مسائل سیاسی و اجتماعی (177): سازمان دهندگان کارزار در یک گردهمایی یا رویداد اخلاص می کنند تا یک مسأله را بیان دارند و به مدت طولانی به صحبت بپردازند
241	243
تعطل (176): مصرف کنندگان/مشتریان برای انجام کاری وقت بیش از معمول را سپری می کنند تا از موثریت عمل بکاهند	ایجاد تعطل یا تاخیر در کار پارلمان/سنا: مانند ایجاد تعطل یا تاخیر برای یک سناتور است (سخنرانی طولانی مدت با هدف گزاری - اما در حوزه عمومی ایجاد تاخیر و تعطل در روند قانون
242	244

نفوذ: ورود و نفوذ پنهانی به گردهمایی/رویداد طرف مخالف 245	تأثیر غیر قابل دید: تأثیری که به دنبال به رسمیت شناخته شدن نیست، بلکه به عنوان واقعیت در برابر دیده همگان اجرا می شود 254
تأثیر چریکی (178): شکل اخلاک‌گرانه تأثیر که در آن فعالان مخاطبان و بینندگان را به شگفتی در می آورند 246	گزاری: به نحوی تأثیر سیاسی که از مخاطب می‌تأثیر قانون خواهد درباره یک سیاست یا قوانین احتمالی که در اجرای نمایش بیان گردیده است، پیشنهادها یا راهکارهایی ارائه کند 255
نمایش چریکی انتخابات: شکلی از نمایش چریکی که در آن فرد به عنوان یک طنز اجتماعی خود را نامزد یک پست دولتی می کند 247	رسانه ربایی: برانداختن یا خراب کردن رویداد/شبکه رسانه ای طرف مقابل به سود برنامه خود 256
نمایش گفتگویی: نمایشی که به یک مسأله توجه می کند اما از مخاطب می خواهد خود در اجرای نمایش شرکت کند و اصلاحاتی در آن بیاورد 248	اخلال خلاقانه: اخلال در یک رویداد یا صحبت به شکلی منحصر بفرد 257
تأثیر تصویری: مانند تأثیر در پایگاه است اما شرکت کنندگان همچنان ایستاده اند، گویی که تصویری از واقعیت ثبت شده هستند 249	نظام ارتباطات بدیل (180): استفاده از رسانه ها برای عمل کردن بیرون از جریان اصلی یا ارتباطات تک صدایی (مانند رادیوهای زیر زمینی) 258
براندازی: اصلاح یک اثر مشهور هنری و دادن معنای جدید به آن که با پیام گنش گر همخوانی داشته باشد 250	حضور محافظتی: یک گروه خود را در موقعیتی قرار می دهد تا خطر آسیب به یک شخص دیگر را کاهش دهد 260
پخش شایعات: پخش اطلاعات تایید نشده برای تصریح پاسخ عمومی به یک مسأله 251	شاهد شخص ثالث: عمل کردن به عنوان شخص ثالث غیر دخیل از طریق مشاهده و احتمالا گزارش دادن رویدادهای خاص 261
پخش دروغ: نوشتن و پراکنده یک داستان خبری دروغین که هدفش باوراندن آن به مردم است 252	فریاد بلند: دشوار ساختن زمینه صحبت برای یک شخص با استفاده از یک صدای به مراتب بلندتر به شکل متواتر 336
اصلاح هویت: افشای نیت/باورهای واقعی که در آن معمولاً طرف مخالف ددمنش است؛ این افشا در برابر عموم و به شکل نمایشی است 253	
مداخله اقتصادی	
اعتصاب معکوس (181): معترضان و کارگران شدیدتر از حالت عادی کار می کنند یا در هنگامی که قرار نیست کار کنند، به کار کردن شان ادامه میدهند 263	جعل و تغلب با انگیزه های سیاسی (185): توزیع پول جعلی برای آشفتگی اقتصادی 265
اعتصاب نشسته (در محل کار) (182): کارگران دست از کار می کشند و محل کار را تا هنگامی که درخواست های شان برآورده نشود، ترک نمی کنند 264	پیشگیری و محدود کردن معاملات اقتصادی (186): خرید آگاهانه اجناس خاص برای پیشگیری از دسترسی طرف مخالف به آن اجناس 266
تصرف دارایی ها (187): ممانعت/مصادره دسترسی مخالف به حساب های بانکی، پرداخت سود، حق چاپ/حق ثبت اختراع یا دارایی های مشابه 267	افشاگری تجاری: افراد تمرین های غیر قانونی و/یا غیر اخلاقی بانک ها، تجارت ها، شرکت ها و غیره را علنا نشر می کنند 337

دامپینگ (188): فروش کالایی به بهای کمتر از بازار برای فشار بر رقیب یا حریف	268
337	
مداخله سیاسی	
افشاگری – اجتماعی، اقتصادی، سیاسی (ناهمخوانی کنش و رفتار): افشا یا تغییر علنی اطلاعات که باعث آسیب به شهرت فرد می شود	269
273	
استفاده بیش از توان و ظرفیت سازمان های اداری موجود (193): ارائه اطلاعات بیش از حد (که ممکن مرتبط یا نامرتبط باشد) برای سیستم های اداری به منظور کاهش پیشرفت و کارایی فعلی؛ امروزه می توان این کار را به شکل دیجیتال انجام داد (مثال، حملات DDoS)	270
274	
انجام کار بدون همکاری (197): معترضان تداوم رفتارهای اداره/سلسله مراتب قبلی را برمی گزینند	275
کار قانونی چریکی: ترتیب یک قضیه قانونی به شکل قانونی، معمولا به یک روش پنهانی	271
275	
افشای هویت عوامل مخفی (194): افشای عمومی هویت یک مامور مخفی که ادامه کار را برایش دشوار کند	271
271	
تلاش برای زندانی شدن (195): تلاش خودخواسته برای دستگیری و زندان شدن	340
272	
گزاره: متوقف یا اخلال در پارلمان/قوة مقتنه/شورای قانون گزاره با استفاده از ابزارهای غیر قانونی کند کردن روند قانون یا فوق قانونی؛ اخلال اغلب از طریق فریاد زدن، آواز خواند و شعار دادن اتفاق می افتد	339
339	
نامزدان/احزاب سیاسی طنزآمیز: ایجاد مخالفان سیاسی عجیب یا طنزآمیز برای منحرف کردن نامزدهای اصلی یا کشاندن آنها به سمت یک دیدگاه متمرکز	272
272	

مداخله سیاسی/اقدامات ترجیحی

(چگونه کسی چیزی را می سازد یا ایجاد می کند)

انتخابات ظاهری (17): یک انتخابات کاملا نمادین یا به شکل خصوصی یا عمومی با هدف آموزش یا اعتراض	276
277	
نافرمانی اجتماعی (63): سرپیچی از هنجارهای اجتماعی که پس از نافرمانی مدنی اما بدون نقض قانونی به یک الگو تبدیل می شود	277
277	
حاکمیت دوگانه و دولت موازی (198): تاسیس دولت جدید همراه با نهادهای سیاسی و تشکیلات سازمانی	278
278	
دادگاه معکوس (160): دادگاه هایی که در آن متهم از طریق کلمات و زبان بدن نقش دادستان را بر عهده می گیرد، قانون یا سیاست مورد نظر را به محاکمه می کشد	280
280	
نافرمانی مدنی در برابر قوانین "نامشروع": نقض آزاد و باز قوانین ناعادلانه	279
241	
241	
اقدامات اقتصادی	
بازارهای سیاه: مناطق اخلال گرانه تجارتی، اغلب در آنها فروش اجناس غیر قانونی صورت می گیرد	107
107	
پشتیبانی سلیقه ای "بایکوت" (189): فعالان تجارت هایی را که با اصول اصلی کارزارشان همخوانی دارد، پیشرفت و جایزه می دهند	286
286	

انکار پول دولتی (91): انکار یک واحد پولی خاص 281	وام های مطلوب مشروط: فعالان برای تجارت ها تحت یک توافق نامه وام می دهند، توافق نامه ای که بر اساس آن تجارت، روش ها و ایده هایی را ترویج خواهد شد که با کارزار فعالان همخوانی دارند 302
بازارهای بدیل (190): ایجاد شبکه های بدیل و غیر قانونی برای خرید یا فروش اجناس و خدمات 282	پرداخت معکوس به ازای هر نمایش: دادن پول در بدل نمایش ((نمایش یک مستند، ویدیوی کوتاه و غیره 305
نهادهای بدیل اقتصادی (192): ایجاد نهادهای اقتصادی جدید (مانند تعاونی های مصرف کنندگان یا تولیدکنندگان) که برای استفاده از قدرت/نفوذ به کار می روند 283	سلب مالکیت: معترضان املاک شخصی متروکه یا ورشکسته را برای استفاده خودشان مصادره می کنند 342
نادیده گرفتن حق چاپ/توزیع مواد دارای حق چاپ: نادیده گرفتن قوانین حق چاپ و ارسال یا توزیع متون/مطالب دارای حق چاپ 284	بدیل های ثبت اختراع: نقض قوانین ثبت اختراع به دلایل مثبت ((مثلا، داروهای نجات دهنده زندگی 343
تصرف بدون خشونت زمین (183): تصرف بدون خشونت زمین که در آن سازمان دهندگان کارزار انتظار دارند مالکیت زمین یا یک تسهیلات در هنگام برنده شدن در مبارزه مدنی شان به آنها انتقال یابد 285	معیارهای اجتماعی مسوولانه: مجموعه ای از اصول و معیارها برای شرکت هایی که جامعه مدنی تاسیس کرده است؛ گزاری و تصامیم سهامداران از طریق بایکوت، قانون 344
اقدامات فیزیکی	
کشت درخت: کشت درخت در مناطق ممنوعه یا در جاهایی که کشت نمی شود 60	حمله بدون خشونت (170): ورود به یک منطقه ممنوعه به منظور اعتراض علیه کنترل دولت بر زمین مورد نظر 288
مناطق آزاد: ادعا و مسدود کردن یک خیابان یا حوزه عمومی برای اجرای نمایش یا دیگر حرکات 262	تصرف بدون خشونت (173): ادامه اقدامات در یک منطقه پس از یک حمله بدون خشونت 289
تحصن ایستاده (163): ایستادن و ایجاد ممانعت برای انجام فعالیت در مکانی که برای فرد خدمات ارائه نمی گردد یا مانع ورود وی می شود 290	حملات بدون خشونت (168): معترضان تا منطقه ای پیاده می روند و اعلام می کنند حقیقتا مالکیت آن مکان از کیست
اعتراض به شکل سواره (164): نافرمانی از تفکیک اجباری در حمل و نقل عمومی؛ مشهورترین نوع استفاده از آن در جنبش "سواران آزادی" در جریان جنبش حقوق مدنی امریکا دیده شده است 291	سرپیچی از تحریم (184): انکار فرمان برداری از موانع بین المللی و دادن غذا یا سایر تامینات برای یک مکان تحریم شده 297
بوسه: استفاده از نمایش های محبت آمیز و رمانتیک در اماکن عمومی به عنوان اعتراض 299	در آب رفتن (165): کسانی که از دسترسی به آب عمومی مستثنی هستند ولی به آن دسترسی پیدا می کنند. از این روش بیشتر برای مبارزه با جداسازی استفاده می شود 292

دوچرخه سواری: اعتراضات گسترده دوچرخه سواران و خالی کردن خیابان ها از وسایل نقلیه موتوری 345	
اقدامات اجتماعی	
احیای نمادین (29): استفاده خلاقانه یا کاربرد اشیا یا نمادهای (مناسب حال) کشت یک باغ در زمین های عمومی و غیره 39	زنان بدون اجازه رسمی تبدیل به رهبران دینی می شوند: زنان رهبری کلیساها را بدون اجازه صریح برای این مسوولیت بر عهده می گیرند 301
ایجاد الگوهای جدید اجتماعی (174): ایجاد نهادهای جدید اجتماعی به شکل برنامه ریزی شده و برنامه ریزی نشده 287	انتشار گسترده فیلترشکن ها و اپلیکیشن های بدیل: توزیع ابزارهای اینترنتی که به مردم اجازه می دهد از سانسور دولت ها یا تحت نظارت گرفتن مردمی خودداری صورت گیرد 302
نیایش (167): نیایش در یک فضای عمومی یا خصوصی به روشی بازدارنده از جمله در کلیساها 293	ادبدهای زنده: یادبودی که همچنان بزرگ می شود یا یابود از کسانی که هنوز زنده اند 318
تابلوها و نام های جدید (27): بازبینی/حذف تابلوهای خیابانی یا نصب تابلوهای جدید 294	شمولیت ازدواج: ازدواج هایی که بدون تایید دولت انجام شده باشند (مانند ازدواج همجنس گرایان، ازدواج کسانی که از دو (دین، نژاد یا تیره مختلف اند) 326
سیستم های بدیل حمل و نقل (191): ایجاد یک سیستم حمل و نقل بدیل افزون بر بایکوت از قبل اعمال شده	
اقدامات روانی	
شفافیت خود تحمیلی: شفافیت سازمانی آگاهانه به ارتباط موضوعات و مسائل جاری 298	پاداش به مثابه تشویق: اعطای پاداش به کسانی که به گونه آزمایشی با اهداف جنبش همسو می شوند تا از اقدامات سازمان حمایت بیشتری صورت گیرد 306
گل در تفنگ: قرار دادن یک شاخه گل در دهانه یک تفنگ به نماد نیاز به صلح به جای خشونت	

برای دیدن تازه ترین اطلاعات پیرامون تاکتیک های جدید مقاومت مدنی به پایگاه داده های تاکتیک های بدون خشونت به نشانی tactics.nonviolenceinternational.net مراجعه کنید.

برای جستجو و پیشنهاد تاکتیک ها/روش های جدید یا اشکال ناشناخته اقدامات بدون خشونت و مقاومت مدنی لطفا به ایمیل زیر پیام بفرستید: info@nonviolenceinternational.net

سپاس گزاری

ما به جین شارپ به دلیل تلاشهایش در طول زندگی در عرصه عدم خشونت و مجموعه آثار وی ونیز دسته بندی روشهای عدم خشونت که از آن در این اثر بهره بردیم، سپاسگزاریم. به لطف اوست که توانستم با تلاش مجموعه تاکتیک های عدم خشونت او را گسترده تر کنم و این تک نگاری را بنویسم.

میخواهم از کسانی چون چارلی واکر، باب هلو، سولاک سیواراکسا، جورج ویلوبای، لین شیورز، جورج لیک، ویبل مایر، که در آغاز همراه بودند، کمال سپاسگزاری را به جا آورم.

کار گردآوری و دسته بندی تاکتیک ها از سراسر جهان تلاش گروهی بسیاری از کارآموزان و داوطلبان مرکز بین المللی عدم خشونت است. فهرست این نامها عبارت است از: نیکولاس اندرس، سِث باری هینتون، ایندیا زیستمن، لارا القاسم، مَت بار، نِتی بریدکرهاف، نیک شید، کیمی باگلار، کیمبری مارو، سارا باسمیت، مایکل کونن، نیکولاس شکریمنتی، سارا نور، ریچل لویی، دنیل جاراد، لیام گلن، رایان فلاین، شِلی راجرز، امیلی هیل، جیلیان ماویللا، امیلی ماتیلوی، ژوتر تاباخنیکوف، انالسیا پل، کونور پاول، الیسا اسکات، وتیفانی شوارتز.

ساختار بندی نوشتن این تک نگاری سه سال را در بر گرفت. دوستانی چون نادین بلوخ، کرت شاک، ورونیک دودوه، استیفن زونس وداگ باند، وقت و مشاوره شان را به من اختصاص دادند.

مایلم از ویراستاران: ماسیژ بارتکوفسکی، استیف چاز، امبر فرنچ و جولیا کونستانین و تمام همکاران و دوستان در مرکز بین المللی عدم خشونت به مدیریت هاردی میرمن و پیتر اکرمن سپاسگزاری کنم. سهم این مرکز در عرصه مقاومت مدنی همچنان بینظیر است و امیدوارم دهه ها تلاش های شان ادامه یابد.

همچنین جا دارد از مبارک عاود، جاناتا کوتاب، بتی سیتکا، پاول ماگنو، و دیوید هارت نیز که به عنوان کارمند یا هیأت مدیره در مرکز بین المللی عدم خشونت فعال هستند سالهاست از من پشتیبانی می کنند، سپاسگزار باشم.

در پایان میخواهم از خانواده ام، به ویژه پدر و مادر دوستداشتنی ام، جان و فران بیر که علایق و ارزش ها را در من شکل دادند؛ جِنی و متیو (خواهر و برادر) که مشاوره دادند، سپاسگزاری کنم. همسرم لاتانیا و فرزندانش هر یک کیان و اسکای نعمات بزرگی در زندگیم هستند و دوستانی مهربان و بادرک بوده اند. این تک نگاری و دیتابیس تاکتیک های عدم خشونت بدون همکاری آنها امکان پذیر نمیشد.

درباره نویسنده

مایکل ای. بیر به عنوان مدیر عمومی موسسه بین المللی عدم خشونت، که یک سازمان غیرانتفاعی مبتکر و کاملاً شناخته شده در واشنگتن دی سی است، وظیفه ایفا می کند. این موسسه یک سازمان غیرانتفاعی است که رویکردهای عدم خشونت را در منازعات جهانی ترویج می کند. ایشان از سال 1991 بدین سو با انستیتوت عدم خشونت برای خدمت به افراد به حاشیه رانده شده، که اغلب از تاکتیک های عدم خشونت در محیط های دشوار و خطرناک استفاده می کنند، مشغول کار است. این گروه افراد شامل فعالان دیاسپورا، ائتلاف های چند ملیتی، جنبش های اجتماعی در سطح جهان است. وی در این راستا در کشورهای چون میانمار، تبت، اندونزی، روسیه، تایلند، فلسطین، کامبوج، تیمور شرقی، ایران، هند، کوزوو، زیمبابوه، سودان و ایالات متحده سفر کرده فعالیت کرده است.

یاداشت نویسنده

قدرت تغییر اجتماعی به شکل بدون خشونت بینهایت است و همه روزه در حال شکل دهی به جهان پیرامون ماست. هیچ لحظه‌ی وجود ندارد که مردم به خیابانها نریزند، دست به اعتصاب غذا نزنند و یا به راهبندان، بایکوت یا دست کشیدن از کار در نقطه‌ی از جهان دست نزنند. بیش از 30 سال است که به مطالعه و جمع آوری تاکتیک های عدم خشونت، نمونه های آنها و عکسهای مرتبط به آنها میپردازم و به تفکر درباره فعالیتهایی پرداختهام که به واسطه آنها مردمان جهان دست به تغییر جهان زده اند.

شما را به سهمگیری در غنا بخشیدن به این مجموعه تاکتیک ها و دسته بندی آنها در وبسایت

<https://tactics.nonviolenceinternational.net> فرا میخوانم. میتوانید در این وبسایت یک فورم را ببینید و از طریق آن دیدگاههایتان را به اشتراک بگذارید. همچنین از ویراستاران دعوت میکنیم به ما در مدیریت وبسایت و محتوای آن یاری رسانند.

اگر تمایل دارید با همکارانم در مرکز بین المللی عدم خشونت همچون آقای مبارک عاود پیرامون کتاب صحبت کنید یا پیرامون موضوعات دیگر مرتبط، به ما ایمیل بفرستید:

info@nonviolenceinternational.net

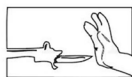
امیدوارم از خواندن کتاب لذت ببرید و چشم به راه گفتگو با شما هستم.

با احترام،

مایکل ای. بیر

رئیس

موسسه عدم خشونت بین المللی (ننواپنس انترنشنل)

nonviolence
international

از مجموعه پژوهشهای

هدف از مجموعه پژوهشهای ICNC پل زدن میان تحقیق و عمل است. این پژوهشها بر بنیاد ادبیات پژوهشی و تحلیل های با کیفیت عملی و تحقیقی است تا گفتمان عمومی را از طریق گسترش دانش علمی در زمینه مقاومت مدنی و فرا گذاردن پیشنهادهایی برای کارگزاران این عرصه همچون کنشگران مدنی، خبرنگاران و اعضای سازمانهای جامعه مدنی بین المللی و سیاستگزاران شکل گیرد.

برای دانلود رایگان پژوهش-های بیشتر از وبسایت ما دیدن فرمایید:

<https://www.nonviolence-conflict.org>

میتوانید نسخه های چاپی آنها را نیز خریداری کنید.

سایر پژوهشهای این مجموعه

نقش حمایتی بیرونی در کارزارهای عدم خشونت: ناگفته ها و نا شنیده ها؟
نویسندگان: اریکا چنوویت و ماریا جی. استفان، 2021

وقتی مقاومت مدنی برنده شود: دموکراسی سازی پس از خیزشهای مردمی بدون خشونت
نویسنده: جاناتان پینکی، 2018

مقاومت مدنی علیه کودتا: نگاهی تطبیقی و تاریخی
نویسنده: استفان زونس، 2017

جنبشهای مردمی و حقوق بشر بین الملل: ایجاد یک چارچوب حقوقی
نویسنده: الیزابت ای. ویلسن، 2017

ساخت یا شکست اصل عدم خشونت در جنبش های مقاومت مدنی
نویسنده جاناتان پینکی، 2016
(ترجمه چینی نیز موجود است)

مبارزه بدون خشونت در تبت: تحلیل راهبردی و تاریخی
نویسنده: نتزین دورژی، 2015
(ترجمه تبتی نیز موجود است)

قدرت ایستادگی: مقاومت بدون خشونت علیه گروههای مسلح در کولمبیا
نویسنده: خوان ماسولو، 2015
(ترجمه اسپانیایی نیز موجود است)

تاکتیک های مقاومت مدنی در سده 21 به کتابخانه مجازی تعلق دارد که هر کس میتواند در آن دست به مطالعه وتمرین بزند

دانشپژوهان: میتوانند به دستهبندی ها وتاکتیک های روزآمد شده که در ادامه کار شگفت انگیز جین شارپ است، دسترسی یابند.

معلمان وآموzگران: میتوانند به شرکت کنندگان کلاس هایشان خلاصه یی از تاکتیک های مورد استفاده در جهان را معرفی کنند وبگویند چه هنگام وچه تاکتیک هایی موثر است وچگونه این تاکتیک ها از یکدیگر متمایز، وچگونه میتوان آنها را در هم آمیخت وانواع آنها چیست.

فعالان: می توانند از این رهنمود فشرده برای بهبود جعبه ابزارشان یا تقویت ابزارهای تحلیلی شان استفاده کنند تا استراتژیهایشان نیرومندتر شو.

این کتاب در دو منبع بزرگ (دیتابیس تاکتیک های عدم خشونت مرکز بین المللی عدم خشونت):

(<https://tactics.nonviolenceinternational.net>)

و بایگانی سازماندهی وآموزش (<http://nonviolence.rutgers.edu>) قابل دسترس است. وبا استفاده از این دو می توانید به سادگی میان استراتژی وعمل رفت وآمد کنید.

"مایکل بیر با کمک این تک نگاری که شامل فهرستی از روشهای مقاومت مدنی به شکل بازبینی شده، گسترش یافته ودسته بندی مجدد است، اطلاعات روزآمد شده در اختیار ما قرار میدهد. خواندن این کتاب برای دانشپژوهان وکنشگران ضروری است." - استیفان زونس

"رویکردهای گوناگون وروشهای فرهنگی معرفی شده در این پژوهش شگفتآ ور است. این اثر میان مرز کنش بدون خشونت و تمرین عدم خشونت در گذر است. این پژوهش از ارزش بالای برای کنشگران وپژوهشگران برخوردار خواهد بود." - ورونیک دودوه

ICNC's Monograph Series publishes original studies that stimulate and enrich policy discussions around civil resistance and nonviolent movements.

This report underwent peer review.

PUBLISHED BY ICNC PRESS

International Center on Nonviolent Conflict

600 New Hampshire Ave NW, Suite 710

Washington, D.C. 20037

www.nonviolent-conflict.org

